

**A Kúria
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Irodájának
Hírlevele**

**2017. március 31.
VIII. évfolyam 3. szám**

EURÓPAI UNIÓS JOGI KÖZLEMÉNYEK..... 3

KÖZZÉTETT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEK.....	3
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	3
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	3
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	5
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	7
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	7
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL TÁRGYÁBAN KÖZZÉTETT HATÁROZATOK.....	19
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	19
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	20
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	21
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	21
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	24
EGYÉB, MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÜGYEK AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG ELŐTT.....	34
A KÚRIA UNIÓS JOGI TÁRGYÚ HATÁROZATAI.....	34
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	34
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	35
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	37
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	37
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	39

EMBERI JOGI KÖZLEMÉNYEK..... 50

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÍTÉLETEI.....	50
AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK KIEMELTEN FONTOS ÍTÉLETEI.....	52
A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI.....	54
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	54
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	57
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	58
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	58
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	58

Európai uniós jogi közlemények

Közzétett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem tettek közzé ilyen tárgyú kérdést.

Gazdasági ügyszak

4. A Tribunalul Specializat Mureş (Románia) által 2016. október 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-535/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: román

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a 93/13/EGK irányelvnek a „fogyasztó” fogalmát meghatározó 2. cikkének (2) bekezdését, hogy az magában foglalja azt a természetes személyt is, aki az adósságmegújítási szerződés útján a kereskedelmi szereplőnek minősülő hitelintézettel szemben kötelezettséget vállalt arra vonatkozóan, hogy a korábban egy társaság részére annak tevékenységéhez kapcsolódó célból, vagyis a közúti kereskedelmi áruszállítás finanszírozása érdekében nyújtott hitelek visszatérítésére irányuló kötelezettséget teljesíti, de [e] természetes személy nem áll nyilvánvaló kapcsolatban e társasággal, hanem olyan kapcsolatok alapján járt el ily módon, amelyek kívül esnek saját szakmája, üzleti tevékenysége vagy foglalkozása körén, és amelyek az eredeti hitelek kedvezményében részesülő társaságot ellenőrző személlyel, valamint az eredeti hitelszerződésekhez kapcsolódó járulékos szerződéseket (kezeségi megállapodás, ingatlanfedezetű jelzálogszerződés) aláíró személyekkel állnak fenn?”

4/A. Az Amtsgericht Hamburg (Németország) által 2016. november 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-559/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a 261/2004/EK rendelet 7. cikke (1) bekezdésének második mondatát, hogy a „távolság” fogalma csupán az indulási hely és az utolsó célállomás közötti, a gömbi főkörön mért távolság módszerével mérendő közvetlen távolságot jelenti, még hozzá a ténylegesen megtett repülőúttól függetlenül?

5. Az Amtsgericht Hannover (Németország) által 2016. november 7-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-562/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A 261/2004/EK rendelet 4. cikke (3) bekezdésének hatálya alá tartozó tényállásnak minősül-e egy másik járatra történő átfoglalás?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Olyan átfoglalásra is alkalmazni kell-e e rendelkezést, amelyet nem a légifuvarozó, hanem egyedül az utazásszervező hajtott végre?

6. Az Administratíven sad Varna (Bulgária) által 2016. november 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-571/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni az EUSZ 4. cikk (3) bekezdését, illetve az egyenértékűség és tényleges érvényesülés elvét, hogy azok vonatkozó nemzeti szabályozás hiányában megengedik a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnak és az uniós jog megsértése miatti kártérítés megállapítása iránti eljárásnak a jogsértést elkövető szerv, illetve a jogsértést eredményező cselekmény/mulasztás módja alapján történő meghatározását, amennyiben ezen feltételek alapján a keresetek eltérő bíróságok – rendes, illetve közigazgatási bíróság – előtt, eltérő eljárásjogi szabályozás – a polgári perrendtartás [Grazhdansko-protseualen kodeks, GPK], illetve a közigazgatási eljárásról szóló törvény [Administrativnoprotsesualen kodeks, APK] alapján – eltérő illeték – arányos, illetve tételes illeték – megfizetését, illetve többek között a felróhatóság tekintetében más-más követelmények bizonyítását igénylik?

2. Úgy kell-e értelmezni az EUSZ 4. cikk (3) bekezdését, illetve a Bíróság Francovich–ítéletében előírt követelményeket, hogy azokkal ellentétes az, hogy az uniós jog megsértése miatti kártérítési kereseteket olyan eljárásban is tárgyal[hat]ják, amelyet a kárfelelősségről és a szerződésekről szóló törvény (Zakon za zadalzheniata i dogovorite, a továbbiakban: ZZD) 45. és 49. cikke határoz meg, amely arányos illeték megfizetését, illetve a felróhatóság bizonyítását követeli meg, és olyan eljárás alapján is, amelyet az állam és az önkormányzatok kárfelelősségéről szóló törvény (Zakon za otgovornostta na darzhavata i obshtinite za vredi, a továbbiakban: ZODOV) 1. cikke szabályoz, amely ugyan objektív felelősséget ír elő és a bírósághoz fordulást könnyítő különleges szabályokat tartalmaz, ugyanakkor csak olyan károkra alkalmazható, amelyek a közigazgatási szerv jogellenesség miatt hatályon kívül helyezett jogi aktusa, illetve jogellenes cselekménye/mulasztása miatt következtek be, de nem terjed ki az olyan uniós jogi jogsértésekre, amelyeket más állami szerv az adott eljárásban hatályon kívül nem helyezett jogi aktusa/mulasztása révén követett el?

3. Úgy kell-e értelmezni a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontját és 10. cikkének (1) bekezdését, hogy azok megengednek egy olyan jogalkotási megközelítést, amelyet a hitelintézetekről szóló törvény (Zakon za kreditnite institutsii, a továbbiakban: ZKI) 36. cikkének (3) bekezdése, illetve a bankbetétek biztosításáról szóló törvény (Zakon za garantirane na vlogovete v bankite, a továbbiakban: ZGVB) 23. cikkének (5) bekezdése választott, miszerint a hitelintézet fizetésképtelenségének megállapítása, illetve működési engedélyének visszavonása megegyezik „azon követelmény teljesülésével, hogy a hitelintézet pénzügyi körülményeihez közvetlenül kapcsolódó okok miatt képtelen a betéteket visszafizetni, és jelenleg a későbbi visszafizetésre sincs kilátás”, és a betétbiztosítási rendszer a banki működési engedély visszavonásával lép működésbe?

4. Úgy kell-e értelmezni a 94/19 irányelv 1. cikkének 3. pontját, hogy egy betét „befagyasztottnak” minősítése a „hatáskörrel rendelkező hatóság” ezen rendelkezés i) pontja alapján lefolytatott értékelése nyomán kifejezetten meg kell hogy történjen, vagy lehetséges, hogy a nemzeti szabályozás hiányossága esetén az értékelés és a „hatáskörrel rendelkező hatóság” szándéka ezen hatóság más jogi aktusának értelmezése útján is kinyerhető – jelen esetben a BNB igazgatótanácsának (upraviteľen savet, a továbbiakban: US) 2014. június 20-i 73. sz. döntése alapján, amellyel KTB a fizetésképtelenség veszélye miatt különleges felügyelet alá került, vagy más olyan körülmények alapján, mint amelyeket az alapügy valószínűsít?

5. Olyan körülmények között, mint amelyek az alapeljárásban fennállnak, amikor BNB igazgatótanácsának 2014. június 20-i 73. sz. döntésével minden kifizetés és jogügylet felfüggesztésre került, és a betétesek 2014. június 20. és 2014. november 6. között sem kifizetési kérelmeket nem tudtak benyújtani, sem a betétjeikhez nem fértek hozzá, abból kell-e kiindulni, hogy minden biztosított, lejárat nélküli betét (amelyhez előzetes értesítés nélkül hozzá lehet férni, és kérelemre azonnal kifizetendő) a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontja értelmében befagyasztott betét volt, vagy az a követelmény, hogy a betét „esedékes és kifizetendő, melyet a hitelintézet nem fizetett ki”, azt jelenti, hogy a betéteseknek eredménytelenül kellett a hitelintézettől (kérelem, felszólítás útján) követelniük a kifizetést?

6. Úgy kell-e értelmezni a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontját és 10. cikkének (1) bekezdését, valamint a 2009/14 irányelv (2) (8) preambulumbekzdését, hogy a „hatáskörrel rendelkező hatóság” mérlegelési jogköre az 1. cikk 3. pontjának i) alpontja szerinti értékelés során az i) pont második mondatában foglalt határidő által mindenképpen behatárolt, vagy lehetséges, hogy a különleges felügyelet céljaira, mint a ZKI 115. cikke alapján, a betétek az irányelvben foglaltaknál hosszabban is befagyaszttva maradhatnak?

7. Közvetlen hatállyal bír-e a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontja és 10. cikkének (1) bekezdése, és biztosítják-e a a betétbiztosítási rendszerhez csatlakozott bankban elhelyezett betétek tulajdonosai számára az ezen rendszer szerinti, a 94/19 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében meghatározott összegig terjedő kártalanítási jog mellett azt a jogot, hogy az államot az uniós jog megsértése miatt felelőssé tegyék, oly módon, hogy a betétesek a betétek befagyasztásának megállapítására köteles hatóság ellen azon állítólagos kár iránt indítanak keresetet, amely a biztosított betétek olyan, az irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontja által meghatározott öt napos határidő lejártát követően hozott döntés miatti késedelmes kifizetése okán következett be, amely késedelem a bank fizetőkép telenséggel szembeni védelmét célzó, e hatóság által elrendelt reorganizációs intézkedés hatásával bírt, vagy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben fennállnak, lehetséges-e olyan nemzeti szabályozás, mint a ZKI 79. cikkének (8) bekezdése, amely alapján BNB, annak szervei, illetve az általuk szabályszerűen meghatalmazott személyek felügyeleti tevékenységük ellátása során csak a szándékosan okozott károkért felelnek?

8. „Kellően súlyos jogsértést” jelent-e, amely a tagállam kártérítési felelősségét eredményezi a felügyeleti szerv elleni kereset útján, az uniós jog olyan megsértése, amely abból áll, hogy a „hatáskörrel rendelkező hatóság” a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontja alapján nem hozott döntést, ez milyen körülmények között következhet be, illetve lényegesek-e ebben az összefüggésben az alábbi körülmények: a) a betétbiztosítási alap (Fond za garantirane na vlogovete v bankite, a továbbiakban: FGVB) nem rendelkezett elegendő forrással, hogy minden biztosított betétet fedezzen; b) a kifizetések felfüggesztésének időtartama alatt a hitelintézet fizetőkép telenséggel szembeni védelem miatt különleges felügyelet alatt állt; c) miután a BNB megállapította a reorganizációs intézkedések sikertelenségét, a felperes betétje kifizetésre került; d) felperes betétje és kamatai a 2014. június 20. és 2014 november 6. közötti időtartamra vonatkozó kamatokat is beleértve kifizetésre kerültek?

Munkaügyi ügyszak

5/A. A Bundesarbeitsgericht (Németország) által 2016. november 10-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-569/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Biztosít-e jogot a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4 i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikke vagy az Európai Unió Alapjogi Chartája (Charta) 31. cikkének (2) bekezdése a munkaviszony fennállása alatt elhalálozott munkavállaló örökösének a munkavállalót a halála előtt megillető minimális éves szabadság pénzbeli megváltásához, ami kizárt a munkavállalókat megillető szabadságról szóló szövetségi törvénynek (Bundesurlaubsgesetz; BUrtG) a polgári törvénykönyv (Bürgerliches Gesetzbuch; BGB) 1922. §-ának (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 7. §-ának (4) bekezdése alapján?

5/B. A Bundesarbeitsgericht (Németország) által 2016. november 10-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-570/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Biztosít-e jogot a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4 i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikke vagy az Európai Unió Alapjogi Chartája (Charta) 31.

cikkének (2) bekezdése a munkaviszony fennállása alatt elhalálozott munkavállaló örökösének a munkavállalót a halála előtt megillető minimális éves szabadság pénzbeli megváltásához, ami kizárt a munkavállalókat megillető szabadságról szóló szövetségi törvénynek (Bundesurlaubsgesetz; BUrtG) a polgári törvénykönyv (Bürgerliches Gesetzbuch; BGB) 1922. §-ának (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 7. §-ának (4) bekezdése alapján?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Akkor is így van-e ez, ha a munkaviszony két magánszemély között állt fenn?

6. A Corte suprema di cassazione (Olaszország) által 2016. november 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-616/16. és C-617/16. sz. ügyek)¹

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni a 75/362/EGK és a 75/363/EGK irányelvet egyesítő 82/76/EGK irányelvet, hogy azok a teljes és résziidejű szakorvosi képzések is annak hatálya tartoznak, amelyek már folyamatban vannak és 1982. december 31. napját követően is folytatódnak, amely határidőt a 82/76/EGK irányelv 16. cikke írta elő a tagállamok számára az irányelv végrehajtásához szükséges intézkedések elfogadására?

Az 1) pontban foglalt kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

2) Úgy kell-e értelmezni a 75/363/EGK koordinációs irányelvhez a 75/362/EGK és a 75/363/EGK irányelvet egyesítő 82/76/EGK 13. cikkével csatolt mellékletet, hogy az 1982. december 31-én már megkezdett szakorvosi képzés esetében a szakorvosi képzést folytató orvosok részére járó megfelelő díjazás megfizetése kötelezettségének keletkezése az újraszervezés kötelezettségének teljesítésétől vagy egyébként az említett irányelvek rendelkezéseivel való összeegyeztethetőség vizsgálatától függ?

3) Azon orvosok tekintetében, akik szakorvosi képzésüket olyan képzés keretében szerezték meg, amely már 1983. január 1-jét megelőzően megkezdődött, de ebben az időpontban még nem fejeződött be, a megfelelő díjazás megfizetésének kötelezettsége a képzés teljes időtartamára vagy csak az 1982. december 31. napját követő időszakra vonatkozóan keletkezik-e, és milyen esetleges feltételek mellett?

7. Az Upper Tribunal (Egyesült Királyság) által 2016. november 29-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-618/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A csatlakozási szerződés XII. melléklete lehetővé tette-e a tagállamoknak, hogy kizárják a lengyel állampolgárokat a munkavállalókról szóló rendelet 7. cikke (2) bekezdésének és az állampolgárságról szóló irányelv 7. cikke (3) bekezdésének kedvezményeiből, ha a munkavállaló, – annak ellenére, hogy később megfelelt a munkaviszonya nyilvántartásba vételére vonatkozó nemzeti követelménynek – még nem rendelkezett tizenkét hónapos összefüggő munkaviszonnyal?

2. Amennyiben az első kérdésre adandó válasz nemleges, valamely lengyel állampolgárságú munkavállaló az 1. kérdésben szereplő körülmények között hivatkozhat-e az állampolgárságról szóló irányelv 7. cikkének (3) bekezdésére, amely a munkavállaló jogállás megtartásáról szól?

¹ A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

8. Az Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg (Németország) által 2016. november 29-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-619/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni a 2003/88/EK irányelv 7. cikkének (2) bekezdését, hogy azzal ellentétesek az olyan nemzeti jogszabályok vagy gyakorlatok, amelyek szerint kizárt, hogy pénzbeli megváltáshoz való jog keletkezzen a munkaviszony megszűnése esetén, ha a munkavállaló annak ellenére, hogy erre lehetősége volt, nem nyújtott be kérelmet a fizetett éves szabadság kiadása iránt?

2. Úgy kell-e értelmezni a 2003/88/EK irányelv 7. cikkének (2) bekezdését, hogy azzal ellentétesek az olyan nemzeti jogszabályok vagy gyakorlatok, amelyek szerint csak akkor keletkezik pénzbeli megváltáshoz való jog a munkaviszony megszűnése esetén, ha a munkavállalónak a szándékától független okok miatt nem volt lehetősége arra, hogy a munkaviszony megszűnése előtt gyakorolja a fizetett éves szabadsághoz való jogát?

Polgári ügyszak

Az adott időszakban nem tettek közzé ilyen tárgyú határozatot.

Közigazgatási ügyszak

34. A Rechtbank Den Haag (Hollandia) által 2016. október 31-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-550/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Egy harmadik ország olyan állampolgárait, vagy olyan hontalanokat is a 2003/86 irányelv 2. cikkének f) pontja szerinti „kísérő nélküli kiskorúnak” kell-e tekinteni a menekültek családgyejesítése keretében, akik tizennyolcadik életévüket még nem töltötték be, és akik a tagállam területére a jog vagy a szokás alapján felelős felnőtt kísérő nélkül érkeznek, és akik

- menedékjogot kérnek,
- a tagállamban lefolytatott menekültügyi eljárás ideje alatt betöltik tizennyolcadik életévüket,
- a kérelem benyújtásának időpontjára visszamenőleges hatállyal menedékjogot kapnak, és
- ezt követően családgyejesítést kérnek?

35. A Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) által 2016. október 31-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-554/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Ellentétes-e a szarvasmarhafélék hegyvidéki területen található nyári legelőre való áthelyezésére alkalmazandó különleges szabályok megállapításáról szóló, 2001. augusztus 20-i 2001/672/EK bizottsági határozat (a továbbiakban: bizottsági határozat) 2. cikkének a 2010. május 25-i 2010/300/EU bizottsági határozat által módosított (4) bekezdésével a Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft szarvasmarhák azonosításáról és nyilvántartásáról szóló rendelete (BGBl II, 201/2008. sz.) (2008-as szarvasmarha-azonosítási rendelet) 6. §-ának (6) bekezdéséhez hasonló olyan tagállami jogszabályi rendelkezés, amely minden, az említett rendelkezés alá eső határidő – ideértve ezáltal a nyári legelőre való áthelyezésről szóló értesítés határidejét is – betartása vonatkozásában a megfelelő értesítés beérkezésének időpontját tekinti irányadónak?

2) Milyen hatással bír a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a

mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK rendelet 117. cikkének második bekezdése azon szarvasmarhák támogatásra jogosultságára, amelyek nyári legelőre való áthelyezéséről szóló értesítést a bizottsági rendelet 2. cikke (4) bekezdésének értelmében véve késedelmesen teljesítették?

3) Kell-e a késedelmes értesítés miatt szankciókat alkalmazni abban az esetben, ha a nyári legelőre való áthelyezésről szóló késedelmes értesítés a 73/2009 rendelet 117. cikkének második bekezdése alapján nem jár a támogatásra való jogosultság elvesztésével?

36. A Finanzgericht Hamburg (Németország) által 2016. november 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-556/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) a) Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Kombinált Nomenklatúrájának a 6212 2000 vámtarifaszámra vonatkozó, az Európai Bizottság általi magyarázatát (EU HL 2015. C 76., 1., 255. o.), hogy a nadrágos csípőszorító „vízszintesen [már akkor is] korlátozottan rugalmas”, ha a vízszintes rugalmasság kisebb mértékű, mint a függőleges rugalmasság?

b) Az 1) a) kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Milyen objektív kritériumok alapján végzendő el ez a függőleges és vízszintes rugalmasság közötti összehasonlítás?

2) Az 1) a) kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

a) Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Kombinált Nomenklatúrájának a 6212 2000 vámtarifaszámra vonatkozó, az Európai Bizottság általi magyarázatát (EU HL 2015. C 76., 1., 255. o.), hogy a nadrágos csípőszorító „vízszintesen [csak akkor] korlátozottan rugalmas”, ha a vízszintes rugalmasság jelentősen kisebb mértékű, mint a függőleges rugalmasság?

b) A 2) a) kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Milyen objektív kritériumok alapján végzendő el ez a függőleges és vízszintes rugalmasság közötti összehasonlítás, és ennek során milyen értékelési mércét kell alapul venni?

3) A 2) a) kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

a) Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Kombinált Nomenklatúrájának a 6212 2000 vámtarifaszámra vonatkozó, az Európai Bizottság általi magyarázatát (EU HL 2015. C 76., 1., 255. o.), hogy a nadrágos csípőszorító vízszintes rugalmasságának korlátozottsága nem a vízszintes rugalmasság függőleges rugalmassághoz viszonyított korlátozottságát, hanem annak abszolút korlátozottságát jelenti?

b) A 3) a) kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Milyen objektív kritériumok alapján végzendő el annak vizsgálata, hogy a nadrágos csípőszorító rugalmassága a 3) a) kérdés szerinti értelemben vízszintesen korlátozott-e?

37. Az Administrativen sad Varna (Bulgária) által 2016. november 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-571/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni az EUSZ 4. cikk (3) bekezdését, illetve az egyenértékűség és tényleges érvényesülés elvét, hogy azok vonatkozó nemzeti szabályozás hiányában megengedik a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnak és az uniós jog megsértése miatti kártérítés megállapítása iránti

eljárásnak a jogsértést elkövető szerv, illetve a jogsértést eredményező cselekmény/mulasztás módja alapján történő meghatározását, amennyiben ezen feltételek alapján a keresetek eltérő bíróságok – rendes, illetve közigazgatási bíróság – előtt, eltérő eljárásjogi szabályozás – a polgári perrendtartás [Grazhdansko-protsesualen kodeks, GPK], illetve a közigazgatási eljárásról szóló törvény [Administrativnoprotsesualen kodeks, APK] alapján – eltérő illeték – arányos, illetve tételes illeték – megfizetését, illetve többek között a felróhatóság tekintetében más-más követelmények bizonyítását igénylik?

2. Úgy kell-e értelmezni az EUSZ 4. cikk (3) bekezdését, illetve a Bíróság Francovich–ítéletében előírt követelményeket, hogy azokkal ellentétes az, hogy az uniós jog megsértése miatti kártérítési kereseteket olyan eljárásban is tárgyal[hat]ják, amelyet a kárfelelősségről és a szerződésekről szóló törvény (Zakon za zadalzhniata i dogovorite, a továbbiakban: ZZD) 45. és 49. cikke határoz meg, amely arányos illeték megfizetését, illetve a felróhatóság bizonyítását követeli meg, és olyan eljárás alapján is, amelyet az állam és az önkormányzatok kárfelelősségéről szóló törvény (Zakon za otgovornostta na darzhavata i obshtinite za vredi, a továbbiakban: ZODOV) 1. cikke szabályoz, amely ugyan objektív felelősséget ír elő és a bírósághoz fordulást könnyítő különleges szabályokat tartalmaz, ugyanakkor csak olyan károkra alkalmazható, amelyek a közigazgatási szerv jogellenesség miatt hatályon kívül helyezett jogi aktusa, illetve jogellenes cselekménye/mulasztása miatt következtek be, de nem terjed ki az olyan uniós jogi jogsértésekre, amelyeket más állami szerv az adott eljárásban hatályon kívül nem helyezett jogi aktusa/mulasztása révén követett el?

3. Úgy kell-e értelmezni a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontját és 10. cikkének (1) bekezdését, hogy azok megengednek egy olyan jogalkotási megközelítést, amelyet a hitelintézetekről szóló törvény (Zakon za kreditnite institutsii, a továbbiakban: ZKI) 36. cikkének (3) bekezdése, illetve a bankbetétek biztosításáról szóló törvény (Zakon za garantirane na vlogovete v bankite, a továbbiakban: ZGVB) 23. cikkének (5) bekezdése választott, miszerint a hitelintézet fizetésképtelenségének megállapítása, illetve működési engedélyének visszavonása megegyezik „azon követelmény teljesülésével, hogy a hitelintézet pénzügyi körülményeihez közvetlenül kapcsolódó okok miatt képtelen a betéteket visszafizetni, és jelenleg a későbbi visszafizetésre sincs kilátás”, és a betétbiztosítási rendszer a banki működési engedély visszavonásával lép működésbe?

4. Úgy kell-e értelmezni a 94/19 irányelv 1. cikkének 3. pontját, hogy egy betét „befagyasztottnak” minősítése a „hatáskörrel rendelkező hatóság” ezen rendelkezés i) pontja alapján lefolytatott értékelése nyomán kifejezetten meg kell hogy történjen, vagy lehetséges, hogy a nemzeti szabályozás hiányossága esetén az értékelés és a „hatáskörrel rendelkező hatóság” szándéka ezen hatóság más jogi aktusának értelmezése útján is kinyerhető – jelen esetben a BNB igazgatótanácsának (upravitelnen savet, a továbbiakban: US) 2014. június 20-i 73. sz. döntése alapján, amellyel KTB a fizetésképtelenség veszélye miatt különleges felügyelet alá került, vagy más olyan körülmények alapján, mint amilyeneket az alapügy valószínűsít?

5. Olyan körülmények között, mint amelyek az alapeljárásban fennállnak, amikor BNB igazgatótanácsának 2014. június 20-i 73. sz. döntésével minden kifizetés és jogügylet felfüggesztésre került, és a betétesek 2014. június 20. és 2014. november 6. között sem kifizetési kérelmeket nem tudtak benyújtani, sem a betétjeikhez nem fértek hozzá, abból kell-e kiindulni, hogy minden biztosított, lejárat nélküli betét (amelyhez előzetes értesítés nélkül hozzá lehet férni, és kérelemre azonnal kifizetendő) a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontja értelmében befagyasztott betét volt, vagy az a követelmény, hogy a betét „esedékes és kifizetendő, melyet a hitelintézet nem fizetett ki”, azt jelenti, hogy a betéteseknek eredménytelenül kellett a hitelintézettől (kérelem, felszólítás útján) követelniük a kifizetést?

6. Úgy kell-e értelmezni a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontját és 10. cikkének (1) bekezdését, valamint a 2009/14 irányelv (8) preambulumbekkezdését, hogy a „hatáskörrel rendelkező hatóság” mérlegelési jogköre az 1. cikk 3. pontjának i) alpontja szerinti értékelés során az i) pont második mondatában foglalt határidő által mindenképpen behatárolt, vagy lehetséges, hogy a különleges felügyelet céljaira, mint a ZKI 115. cikke alapján, a betétek az irányelvben foglaltaknál hosszabban is befagyasztva maradhatnak?

7. Közvetlen hatállyal bír-e a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontja és 10. cikkének (1)

bekezdése, és biztosítják-e a a betétbiztosítási rendszerhez csatlakozott bankban elhelyezett betétek tulajdonosai számára az ezen rendszer szerinti, a 94/19 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében meghatározott összegig terjedő kártalanítási jog mellett azt a jogot, hogy az államot az uniós jog megsértése miatt felelőssé tegyék, oly módon, hogy a betétesek a betétek befagyasztásának megállapítására köteles hatóság ellen azon állítólagos kár iránt indítanak keresetet, amely a biztosított betétek olyan, az irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontja által meghatározott öt napos határidő lejártát követően hozott döntés miatti késedelmes kifizetése okán következett be, amely késedelem a bank fizetőképzetlenséggel szembeni védelmét célzó, e hatóság által elrendelt reorganizációs intézkedés hatásával bírt, vagy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben fennállnak, lehetséges-e olyan nemzeti szabályozás, mint a ZKI 79. cikkének (8) bekezdése, amely alapján BNB, annak szervei, illetve az általuk szabályszerűen meghatalmazott személyek felügyeleti tevékenységük ellátása során csak a szándékosan okozott károkért felelnek?

8. „Kellően súlyos jogsértést” jelent-e, amely a tagállam kártérítési felelősségét eredményezi a felügyeleti szerv elleni kereset útján, az uniós jog olyan megsértése, amely abból áll, hogy a „hatáskörrel rendelkező hatóság” a 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i) alpontja alapján nem hozott döntést, ez milyen körülmények között következhet be, illetve lényegesek-e ebben az összefüggésben az alábbi körülmények: a) a betétbiztosítási alap (Fond za garantiranje na vlogovete v bankite, a továbbiakban: FGVB) nem rendelkezett elegendő forrással, hogy minden biztosított betétet fedezzen; b) a kifizetések felfüggesztésének időtartama alatt a hitelintézet fizetőképzetlenséggel szembeni védelem miatt különleges felügyelet alatt állt; c) miután a BNB megállapította a reorganizációs intézkedések sikertelenségét, a felperes betétje kifizetésre került; d) felperes betétje és kamatai a 2014. június 20. és 2014 november 6. közötti időtartamra vonatkozó kamatokat is beleértve kifizetésre kerültek?

37/A. A Verwaltungsgericht Berlin (Németország) által 2016. november 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-572/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Ellentétes-e az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke szerinti rendelkezésekkel, valamint a kibocsátási egységekre vonatkozó harmonizált ingyenes kiosztás uniós szintű átmeneti szabályainak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról szóló, 2011. április 27-i 2011/278/EU bizottsági határozat rendelkezéseivel az a tagállami szabályozás, amely a 2013-2020. közötti kereskedelmi időszak vonatkozásában anyagi jogvesztő határidőt ír elő a határidőn túl benyújtott, a kibocsátási egységek meglévő létesítményeknek történő ingyenes kiosztása iránti kérelmek tekintetében, és ezzel összefüggésben kizárja a kiosztás iránti kérelemben szereplő azon hibák kiigazítását vagy azon (hiányos) adatok kiegészítését, amelyeket csak a tagállam által meghatározott határidő elteltét követően állapítottak meg?

38. A Verwaltungsgericht Berlin (Németország) által 2016. november 16-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-577/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az I. melléklettel összefüggésben értelmezett 1. cikkét, hogy az ott megnevezett, ömlesztett szerves vegyszerek krakkolással, reformálással, részleges vagy teljes oxidálással vagy hasonló eljárással történő előállítására irányuló tevékenység körébe tartozik a polimerek és különösen a polikarbonát 100 tonna/napot meghaladó gyártókapacitással rendelkező létesítményekben való

előállítás?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: igényelheti-e az említett létesítmény üzemeltetője a 2003/87/EK irányelv és a 2011/278/EU bizottsági határozat rendelkezéseinek közvetlen alkalmazásával, hogy részére ingyenesen kibocsátási egységeket osszanak ki, amennyiben a kibocsátási egységek nemzeti jog alapján történő ingyenes kiosztására pusztán azért nem kerülhet sor, mert az érintett tagállam a polimereket előállító létesítményeket nem vonta a 2003/87/EK irányelvet átültető nemzeti törvény hatálya alá, és a hivatkozott létesítmények pusztán ezért nem vesznek részt a kibocsátási egységek kereskedelmében?

39. A Cour d'appel de Versailles (Franciaország) által 2016. november 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-583/16. és C-584/16. sz. ügyek)²

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését, hogy állami támogatásnak minősül a nap sugárzási energiájából származó villamos energia vételárát rögzítő, 2006. július 10-i (a JORF 2006. július 26-i 171. száma, 11 133. o.) és 2010. január 12-i (a JORF 2010. január 14-i 11. száma, 727. o.) miniszteri rendeleteknek a villamos energia közszolgáltatásának modernizációjáról és fejlesztéséről szóló, 2000. február 10-i 2000-108. sz. törvénnyel, a 2000. december 6-i 2000-1196. sz. rendelettel valamint a 2001. május 10-i 2001-410. sz. rendelettel való együttes értelmezéséből eredő, a nap sugárzási energiáját felhasználó létesítmények által termelt villamos energia piaci árnál magasabb vételáron történő megvásárlására irányuló kötelezettség mechanizmusa, amelynek finanszírozása a villamos energia végső fogyasztóit terheli?

2) Igenlő válasz esetén úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdését, hogy e mechanizmus Európai Bizottságnak történő előzetes bejelentésének hiánya kihat az említett – a vitatott támogatási intézkedés végrehajtásáról szóló – rendeletek jogszerűségére is?

40. Az Administrativen sad Sofia-grad (Bulgária) által 2016. november 18-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-585/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Az következik-e a 2011/95 irányelvnek a 2013/32 irányelv (2) 10. cikkének (2) bekezdésével és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 78. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett 12. cikke (1) bekezdésének a) pontjából, hogy

A) az lehetővé teszi, hogy a United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near Eastnél (UNRWA) (az Egyesült Nemzetek Segélyező és Munkaügyi Hivatala a palesztinai menekülteknek a Közel-Keleten) menekültként regisztrált és a kérelem benyújtása előtt az UNRWA működési területén (a Gázai övezetben) lakóhellyel rendelkező, palesztin származású hontalan személy nemzetközi védelem iránti kérelmét az 1951. évi Genfi Egyezmény 1. cikkének A. pontja szerinti kérelemként, ne pedig az ezen egyezmény 1. cikke D. pontjának második mondata szerinti nemzetközi védelem iránti kérelemként vizsgálják meg azzal a feltétellel, hogy a kérelem megvizsgálásáért való felelősség vállalására nem kivételes vagy humanitárius okból került sor, és a kérelem megvizsgálását a 2011/95 irányelv szabályozza?

B) az lehetővé teszi, hogy az említett kérelmet ne a 2011/95 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti feltételekre tekintettel vizsgálják meg, és hogy ennél fogva ne kerüljön sor e rendelkezés Európai Unió Bírósága általi értelmezésének alkalmazására?

2) Úgy kell-e értelmezni a 2011/95 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontját ezen irányelv 5.

² A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

cikkével összefüggésben, hogy azzal ellentétesek a Zakon za ubezhishteto i bezhantsite (a menedékjogról és a menekültekről szóló törvény, a továbbiakban: ZUB) 12. cikke (1) bekezdésének 4. pontjában foglalt, az alapeljáráásban szóban forgókhöz hasonló olyan nemzeti jogszabályi rendelkezések, amelyeknek a mindenkor hatályos szövege nem tartalmaz a palesztin menekülteket ipso facto megillető ellátásokra vonatkozó kifejezett klauzulát, és nem tartalmazza azt a feltételt, hogy a támogatás bármely okból megszűnt, valamint úgy, hogy a 2011/95 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja kellően pontos és feltétel nélküli, és ezért közvetlen hatállyal bír, mire tekintettel anélkül is alkalmazandó, hogy arra a nemzetközi védelmet kérelmező személy kifejezetten hivatkozott, ha a kérelmet mint olyat a Genfi Egyezmény 1. cikke D. pontjának második mondata alapján kell megvizsgálni?

3) Az következik-e a 2013/32 irányelvnek a 2011/95 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett 46. cikkének (3) bekezdéséből, hogy az a nemzetközi védelem megtagadásáról szóló, a 2013/32 irányelv 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban hozott határozattal szemben valamely bíróság előtt indított jogorvoslati eljárásban és az alapügy tényállására figyelemmel lehetővé teszi, hogy az elsőfokú bíróság a Genfi Egyezmény 1. cikke D. pontjának második mondata alapján kezelje a nemzetközi védelem iránti kérelmet mint olyat, és az értékelést a 2011/95 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján végezze el, ha az UNRWA-nál menekültként regisztrált és a kérelem benyújtása előtt az UNRWA működési területén (a Gázai övezetben) lakóhellyel rendelkező, palesztin származású hontalan személy nyújtotta be a nemzetközi védelem iránti kérelmet, és a nemzetközi védelem megtagadásáról szóló határozatban ezt a kérelmet nem az említett rendelkezésekre tekintettel vizsgálták meg?

4) Az következik-e a 2013/32 irányelv 46. cikke (3) bekezdésének a „mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és ex nunc megvizsgálásá[nak]” követelményével összefüggésben értelmezett hatékony jogorvoslatihoz való jogra vonatkozó és ezen irányelv 33. és 34. cikkével, valamint 35. cikkének második bekezdésével és a 2011/95 irányelv 21. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett rendelkezéseiből az Európai Unió Alapjogi Chartájának 18., 19. és 47. cikkével összefüggésben értelmezve, hogy az említett rendelkezések a nemzetközi védelem megtagadásáról szóló, a 2013/32 irányelv 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban hozott határozattal szemben valamely bíróság előtt indított jogorvoslati eljárásban lehetővé teszik,

A) hogy az elsőfokú bíróság először hozzon határozatot a nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatóságáról és a hontalan személy azon országba történő visszaküldéséről, amelyben e személy a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtása előtt lakóhellyel rendelkezett, miután kötelezte az eljáró hatóságot az ehhez szükséges bizonyítékok benyújtására, és lehetővé tette az érintett személy számára, hogy kifejezésre juttathassa véleményét a kérelem elfogadhatóságával kapcsolatban, vagy

B) hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási hiba miatt megsemmisítse a határozatot, és arra kötelezze az eljáró hatóságot, hogy a jogszabály-értelmezést és -alkalmazást illetően adott utasításokat tiszteletben tartva újból hozzon határozatot a nemzetközi védelem iránti kérelemről azzal, hogy a 2013/32 irányelv 34. cikkében előírt elfogadhatósági meghallgatást is elvégzi, és dönt annak kérdéséről, hogy lehetséges-e a hontalan személyt visszaküldeni abba az országba, amelyben e személy a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtása előtt lakóhellyel rendelkezett?

C) hogy az elsőfokú bíróság értékelje azon ország biztonságos voltát, amelyben az érintett személy a tárgyalás, illetve – amennyiben a helyzetben lényeges, a határozatban az érintett személy javára figyelembe veendő változások következtek be – az ítélelethozatal időpontjában lakóhellyel rendelkezett?

5) A United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) (az Egyesült Nemzetek Segélyező és Munkügyi Hivatala a palesztinai menekülteknek a Közel-Keleten) által nyújtott támogatás a 2013/32 irányelv 35. cikke első bekezdésének b) pontja szerinti, egyébként elegendő védelemnek minősül-e az UNRWA működési területén lévő államban, ha az említett állam alkalmazza az 1951. évi Genfi Egyezmény szerinti visszaküldés tilalmának elvét az UNRWA által támogatott személyek tekintetében?

6) Az következik-e a 2013/32 irányelvnek az Alapjogi Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett

46. cikkének (3) bekezdéséből, hogy az „adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát” szövegrésszel összefüggésben értelmezett hatékony jogorvoslathoz való jog az elsőfokú bíróságot a nemzetközi védelem iránti kérelmet érdemben megvizsgáló és a nemzetközi védelmet megtagadó határozattal szemben indított jogorvoslati eljárás keretében olyan ítélet meghozatalára kötelezi,

- A) amely a megtagadás jogszerűségének kérdésén túl a kérelmező 2011/95 irányelv szerinti nemzetközi védelem iránti igényét illetően is jogerőre emelkedik, mégpedig akkor is, ha az érintett tagállam nemzeti joga alapján csak közigazgatási hatóság határozata útján nyújtható nemzetközi védelem;
- B) amely az eljáró hatóság által a kérelem vizsgálata során elkövetett eljárási hibák ellenére a nemzetközi védelem iránti kérelem megfelelő megvizsgálása útján határoz a nemzetközi védelem biztosításának szükségességéről?

41. A Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (Ausztria) által 2016. november 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-589/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a Chartának az EUMSZ 56. cikkel és az azt követő cikkekkel összefüggésben értelmezett 47. cikkét, hogy koherenciavizsgálat lefolytatását igénylő tényállás esetén ezekkel az uniós jogi rendelkezésekkel nem egyeztethető össze az olyan (a VfGG 86a. § -ának (4) bekezdéséhez, a VwGG 38a. § -ának (4) bekezdéséhez, a VfGG 87. § -ának (2) bekezdéséhez vagy a VwGG 63. § -ának (1) bekezdéséhez hasonló) nemzeti szabályozás, amely – a gyakorlatban olyan hatással járó összetett rendszer részeként, hogy a legfelsőbb szintű bíróságok nem értékelik autonóm módon a tényállást és a bizonyítékokat, és számos, valamely konkrét jogi kérdés tekintetében hasonló ügy esetén csupán egyben hoznak külön ítéletet, és abból kiindulva eleve elutasítják a további fellebbezéseket – engedélyezi, illetve nem zárja ki teljes bizonyossággal, hogy (az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése, illetve a Charta 47. cikke szerinti) bírósági határozatokat – különösen, ha azokat például a piacra jutáshoz vagy a piac megnyitáshoz hasonló, központi uniós jogi kérdésekkel összefüggésben hozták – később az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése, illetve a Charta 47. cikke szerinti követelményeknek eleget nem tevő, magasabb szintű intézmények határozatai a Bíróság elé terjesztendő előzetes döntéshozatal iránti kérelem nélkül hatályon kívül helyezték

42. A cour d'appel de Mons (Belgium) által 2016. november 23-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-592/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Összeegyeztethető-e a meghatározott jogi formájú társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978. július 25-i negyedik tanácsi irányelvben (78/660/EGK irányelv, HL L 222., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 21. o.) a mérleg elkészítésére vonatkozó szabályokkal, amelyek szerint:

- az éves beszámoló megbízható és valós képet mutat a társaság eszközeiről, forrásairól, pénzügyi helyzetéről és eredményéről (az irányelv 2. cikkének (3) bekezdése);
- a kötelezettségekre és kiadásokra képzett céltartalékok célja a veszteségek vagy tartozások fedezése, amelyek jellege egyértelműen meghatározott, és amelyek a mérleg fordulónapján valószínűleg vagy minden bizonnyal felmerülnek, csak összegük vagy felmerülésük időpontja bizonytalan (az irányelv 20. cikkének (2) bekezdése);
- az értékelést az óvatosság elve alapján kell végezni, így különösen:
- csak a mérleg fordulónapjáig realizált nyereség vehető figyelembe;

- figyelembe kell venni a tárgyidőszakban vagy az előző üzleti év során felmerülő valamennyi előrelátható kötelezettséget és feltételezhető veszteséget, még akkor is, ha ezek a kötelezettségek vagy veszteségek csak a mérleg fordulónapja és a mérleg összeállításának időpontja között válnak nyilvánvalóvá (az irányelv 31. cikke (1) bekezdése c) pontjának aa) és bb) pontja);
- az üzleti évhez tartozó bevételeket és ráfordításokat számításba kell venni, függetlenül az ilyen bevételekhez és ráfordításokhoz kapcsolódó pénzkidadás vagy pénzbevétel teljesítésének időpontjától (az irányelv 31. cikke (1) bekezdésének d) pontja);
- az eszköz és forrástételek alkotóelemeit külön-külön kell értékelni (az irányelv 31. cikke (1) bekezdésének e) pontja);

az, hogy egy részvényopciót kibocsátó társaság az opció értékesítésének árát bevételként elkönyvelheti-e abban az adóévben, amelynek során az említett opció megszűnt, vagy annak érvényessége lejárt – annak érdekében, hogy figyelembe vegye az opció kibocsátója által az által vállalt kötelezettséget követően vállalt kockázatot –, nem pedig azon adóév során, amikor az opció értékesítése megtörtént, és az ár véglegesen megszerzésre kerül, azzal, hogy az opció kibocsátója által vállalt kockázatot tartalék elkönyvelése révén külön értékeli?

43. A Consiglio di Stato (Olaszország) által 2016. november 23-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-594/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Ellentétes-e az Európai Unióról szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változatának 15. cikkében egyértelműen megállapított, általánosan kötelező célnak minősülő átláthatóság elvével, amennyiben azt úgy kell értelmezni, hogy ez az elv a (3) bekezdés szerinti szabályzat jellegű vagy azzal egyenértékű olyan jogforrásokkal is szabályozható, amelyek tartalma rendkívül széles mérlegelési mozgásterben nyilvánulhat meg, és amelyek alapját nem határozza meg az eltérést nem engedő minimumszabályok elengedhetetlen előzetes meghatározásáról szóló magasabb szintű uniós jogforrás, a hitelintézetek felügyeleti tevékenységéről szóló európai szabályozásra vonatkozó, olyan, hasonlóan korlátozó jellegű értelmezés, amely már azokban az esetekben is kiüresítheti az átláthatóság elvét, amikor a hozzáféréshez fűződő érdek szorosan kapcsolódik a kérelmező azon alapvető érdekeihez, amelyek nyilvánvalóan megegyeznek az ágazat korlátozó esetei alóli, kedvező értelemben vett kivételekkel?

2) Ennek következtében az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet 22. cikkének (2) bekezdése és 27. cikkének (1) bekezdése úgy tekinthető-e, hogy azok nem a dokumentumokhoz való hozzáférhetetlenség alóli kivétel szokásos eseteinek minősülnek, hanem olyan szabályokat képeznek, amelyeket az Európai Unióról szóló Szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata 15. cikkének tágabb célja szerint kell értelmezni, és így az uniós jog azon általános elvére vezethetők vissza, amely szerint a hozzáférés nem korlátozható a hitelezési ágazat szükségleteinek és a burden sharing esetével érintett befektető alapvető érdekeinek észszerű és arányos egyensúlya alapján az Európai Központi Bankéhoz hasonló szervezeti jellemzőkkel és ágazati hatáskörökkel bíró felügyeleti hatóság által értékelt releváns körülmények függvényében?

3) Ily módon a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (EGT-vonatkozású szöveg) 53. cikkére és az e rendelkezéssel összhangban álló nemzeti jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel az összeegyeztethetetlen-e az [1] kérdésben] foglalt többi uniós szabály és elv rendszerével abban az értelemben, hogy a hozzáférés az ilyen tartalmú, a pénzügyi felszámolási eljárás alá vonását követően benyújtott kérelem esetén akkor is engedélyezhető, ha a kérelmező nem kizárólag azon polgári jogi vagy kereskedelmi jogi eljárás

keretében kérte a hozzáférést, amelyet ténylegesen a pénzüintézet felszámolási eljárás alá vonása révén károsult vagyoni érdekeinek védelme érdekében indított, hanem abban az esetben is, ha a kérelmező éppen ezen polgári jogi és kereskedelmi jogi eljárások konkrét elindítása lehetőségének megállapítása érdekében az eljárásokat megelőzően nyújtja be kérelmét a nemzeti állam által a hozzáféréshez való jog, valamint az átláthatóság elvének védelmére éppen a védelemhez való jog és a keresetindítási jog teljes körű védelmére tekintettel feljogosított bírósághoz, különös tekintettel azon betétes kérelmére, aki már elviselte a burden sharing hatásait azon hitelintézet felszámolási eljárása keretében, amelynél korábban megtakarításait elhelyezte?

44. A Corte suprema di cassazione (Olaszország) által 2016. november 23-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-596/16. és C-597/16. sz. ügyek)³

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikkét, hogy bűncselekményt megvalósító magatartás hiányának jogerős megállapítása esetén, anélkül hogy a nemzeti bíróságnak további vizsgálatot kellene lefolytatnia, kizárt, hogy ugyanazon tényállás alapján olyan másik eljárás induljon vagy folytatódjon, amelynek célja – a tulajdonságai vagy a mértéke folytán – büntető jellegűnek tekintendő szankció kiszabása?

2) A nemzeti bíróság a szankciók hatékonyságának, arányosságának és visszatartó erejének az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikkében foglalt *ne bis in idem* elve megsértésének megállapítása céljából történő vizsgálata során köteles-e figyelembe venni a 2014/57/EU irányelvben meghatározott büntetési korlátokat?

45. A First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Egyesült Királyság) által 2016. november 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-612/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Alkalmazandó-e elévülési idő a 2016. augusztus 18-i 2016/1395/EU bizottsági végrehajtási rendelettel és a 2016. szeptember 13-i 2016/1647/EU bizottsági végrehajtási rendelettel (a továbbiakban együtt: a vitatott rendeletek) kivetett dömpingellenes vám beszedésére, és ha igen, melyik jogszabályi rendelkezés alapján?

2. Érvénytelenek-e a vitatott rendeletek amiatt, hogy nincs érvényes jogalapjuk, és ezért sértik az EUSZ 5. cikk (1) és (2) bekezdését?

3. Érvénytelenek-e a vitatott rendeletek amiatt, hogy a Bíróság C & J Clark International ítéletében (C-659/13 és C-34/14) foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedések megtételének elmulasztása miatt sértik az EUMSZ 266. cikket?

4. Érvénytelenek-e a vitatott rendeletek amiatt, hogy a Kínai Népköztársaságból és Vietnamból származó, egyes bőrből készült lábbeliknek az 1472/2006/EK tanácsi rendelet és az 1294/2009/EU tanácsi rendelet alkalmazási időszaka során végrehajtott behozatalára vonatkozó dömpingellenes vám kivetése miatt sértik a 2016/1036/EU rendelet 10. cikkének (1) bekezdését vagy a jogbiztonság elvét (a visszaható hatály tilalmát)?

5. Érvénytelenek-e a vitatott rendeletek amiatt, hogy a dömpingellenes vámnak az uniós érdek újbóli vizsgálata nélkül történő ismételt kivetése miatt sértik az 2016/1036/EU rendelet 21. cikkét?

³ A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

46. A Helsingin hallinto-oikeus (Finnország) által 2016. december 7-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-630/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: finn

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az M/120 megbízást és az annak alapján megalkotott EN 1090–1 (:2009+A1:2011) harmonizált szabványt, hogy a Tukes határozatának 1–4. pontjában felsorolt, a beton megkötése előtt annak rögzítésére használt termékek (függesztőrendszerek, amelyeket tetőelemek és fali rögzítések épületek szerkezetével való összekötéséhez használnak, meghatározott horgonycsapok, alátétek és szabvány acélszerkezetek, merevítőrendszerek, támasztékok és faltámasztók, valamint teraszcsatlakozások) nem tartoznak azok hatálya alá?

2) Egyéb szempontból ellentétes-e az építési termékekről szóló rendelettel, a Bizottság jelen ügyben hivatkozott megbízásaival vagy az uniós joggal a Tukes azon értelmezése, amely szerint a hivatkozott termékek nem tartoznak az M/120 megbízás és az EN 1090–1 szabvány hatálya alá?

47. A Sø- og Handelsretten (Dánia) által 2016. december 7-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-633/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: dán

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Milyen feltételeket kell alkalmazni annak megítélésakor, hogy egy vállalkozás magatartása vagy cselekménye a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet 7. cikkének (1) bekezdése szerinti tilalom (az idő előtti megvalósítás tilalma) hatálya alá essen, és a 7. cikk (1) bekezdése szerinti megvalósítási magatartásnak előfeltétele-e, hogy a magatartás részben vagy egészben, ténylegesen vagy jogilag részét képezze a tényleges irányításban bekövetkező változásnak vagy az érintett vállalkozások további tevékenysége összefonódásának, amely – feltéve, hogy a számszerű határértéket elérik – a bejelentési kötelezettséget keletkezteti?

2. Minősülhet-e valamely együttműködési megállapodásnak a jelen ügy tárgyát képezőhöz hasonló azon felmondása, amelynek bejelentésére az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben foglalt körülmények között kerül sor, megvalósítási intézkedésnek, amelyre alkalmazni kell a 139/2004/EK rendelet 7. cikkének (1) bekezdése szerinti tilalmat, és ha igen, milyen feltételeket kell alkalmazni a határozat meghozatala során?

3. Van-e annak bármiféle jelentősége a 2. kérdés megválaszolása során, hogy a felmondás kiváltott-e versenyjogi szempontból jelentőséggel bíró piaci hatásokat?

4. Amennyiben a 3. kérdésre igenlő válasz adandó, tisztázásra szorul, hogy milyen szempontokat és a valószínűség milyen fokát kell figyelembe venni annak elbírálásakor, hogy az adott ügyben a felmondás okozott-e ilyen piaci hatásokat, beleértve annak a lehetőségnek a jelentőségét, hogy e hatásokat kiválthatták más körülmények is.

48. A Juzgado Contencioso-Administrativo de Pamplona (Spanyolország) által 2016. december 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-636/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv (1) 12. cikkét, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapügy tárgyát képező szabályozás és az azt értelmező ítélkezési gyakorlat, amely a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldi állampolgár kiutasítása elleni védelemre vonatkozó feltételek alkalmazását nem írja elő minden kiutasításra vonatkozó közigazgatási határozatra, attól függetlenül, hogy a kiutasítás milyen jellegű vagy milyen jogi módon történik, hanem e feltételek alkalmazási körét kizárólag egy konkrét

kiutasítási módra korlátozza?

49. A Conseil du Contentieux des Étrangers (Belgium) által 2016. december 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-638/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) A Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 810/2009 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének a) pontjában hivatkozott „nemzetközi kötelezettségek” valamennyi, az Európai Unió Alapjogi Chartája által garantált jogra vonatkoznak-e, beleértve különösen a 4. és 18. cikkek által biztosított jogokat, és kiterjednek-e azon kötelezettségekre is, amelyek a tagállamokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre, valamint a menekültek jogállásáról szóló Genfi Egyezmény 33. cikkére figyelemmel terhelik?
- 2) A. Az első kérdésre adott válasza figyelemmel a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 810/2009 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az ügy körülményei tekintetében fennálló mérlegelési mozgásterét nem sértve az a tagállam, amelyhez korlátozott területi érvényességű vízum iránti kérelmet terjesztettek elő, köteles kiadni a kért vízumot, amennyiben bebizonyosodott, hogy fennáll az Európai Unió Alapjogi Chartája 4. és/vagy 18. cikke, vagy más, a tagállamot kötő nemzetközi kötelezettség megsértésének veszélye?
- B. A kérelmező és azon tagállam közötti kapcsolatok (például családi kapcsolatok, befogadó családok, kezesek és támogatók stb.), amelyhez a vízumkérelmet benyújtották, fennállása kihat-e az e kérdésre adandó válasza?

49/A. A Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) által 2016. december 15-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-646/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Figyelembe kell-e venni az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (átdolgozás) (a továbbiakban röviden: „Dublin III”-rendelet) 2. cikke m) pontjának, 12. és 13. cikkének értelmezése során azokat a jogi aktusokat, amelyekhez a „Dublin III”-rendeletet valamiféle kapcsolat fűzi, vagy e jogi aktusoktól független jelentést kell tulajdonítani az említett rendelkezéseknek?
 - 2) Ha a „Dublin III”-rendelet rendelkezéseit más jogi aktusoktól függetlenül kell értelmezni:
 - a) Az alapügyek körülményei között, amelyeket az jellemez, hogy olyan időszakra esnek, amelyben a legjelentősebb szerepet betöltő államok nemzeti hatóságai rendkívül nagyszámú olyan emberrel szembesültek, akik a területükön kívántak átutazni, a „Dublin III”-rendelet 2. cikkének m) pontja és 12. cikke értelmében vett „vízumnak” tekintendő-e a valamely tagállam által gyakorlatilag eltűrt, a területére való olyan beutazás, amelynek egyedüli célja az éppen e tagállamon való átutazás és a nemzetközi védelem iránti kérelem valamely másik tagállamban történő benyújtása?
- A 2) a) kérdésre adandó igenlő válasz esetén:
- b) Abból kell-e kiindulni az átutazás céljából való beutazás gyakorlati tűrése tekintetében, hogy az érintett tagállamból való kiutazással a „vízum” érvényességét veszítette?
 - c) Abból kell-e kiindulni az átutazás céljából való beutazás gyakorlati tűrése tekintetében, hogy a „vízum” még mindig érvényes, ha az érintett tagállamból való kiutazásra még nem került sor, vagy a „vízum” a kiutazás elmaradásától függetlenül érvényességét veszti abban az időpontban, amikor a kérelmező véglegesen feladja azon szándékát, hogy más tagállamba utazzon?

d) Azzal jár-e az eredetileg célországoknak tekintett tagállamba való utazásra irányuló szándéknak a kérelmező általi feladása, hogy a „Dublin III”-rendelet 12. cikkének (5) bekezdése értelmében vett, a „vízum” kiadása után elkövetett hamisítás esete áll fenn, és így a „vízumot” kibocsátó tagállam nem felelős?

A 2) a) kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

e) Úgy kell-e értelmezni a „Dublin III”-rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében szereplő „harmadik országból érkezve szabálytalanul lépte át egy tagállam határát szárazföldön, tengeri vagy a légi úton” fordulatot, hogy az alapügyek ismertetett különleges körülményei között nem tekinthető szabálytalanoknak a külső határok átlépése?

3) Ha a „Dublin III”-rendelet rendelkezéseit más jogi aktusokra figyelemmel kell értelmezni:

a) Annak értékelése során, hogy a „Dublin III”-rendelet 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „szabálytalan határátlépés” esete áll-e fenn, különösen azt kell-e figyelembe venni, hogy a Schengeni határellenőrzési kódex – különösen a beutazás időpontja miatt az alapügyekre alkalmazandó, a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikke – alapján fennállnak-e a beutazási feltételek?

A 3) a) kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

b) Különösen az uniós jog mely rendelkezéseit kell figyelembe venni annak értékelése során, hogy a „Dublin III”-rendelet 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „szabálytalan határátlépés” esete áll-e fenn?

A 3) a) kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

c) Az alapügyek körülményei között, amelyeket az jellemez, hogy olyan időszakokra esnek, amelyben a legjelentősebb szerepet betöltő államok nemzeti hatóságai rendkívül nagyszámú olyan emberrel szembesültek, akik a területükön kívántak átutazni, a belépésnek a Schengeni határellenőrzési kódex 5. cikke (4) bekezdésének c) pontja értelmében vett engedélyezésének tekintendő-e a valamely tagállam által a konkrét eset körülményeinek vizsgálata nélkül gyakorlatilag eltúrt, a területére való olyan beutazás, amelynek egyedüli célja az éppen e tagállamon való átutazás és a nemzetközi védelem iránti kérelem valamely másik tagállamban történő benyújtása?

A 3) a) és 3) c) kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

d) Azzal jár-e a belépésnek a Schengeni határellenőrzési kódex 5. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerinti engedélyezése, hogy a Schengeni határellenőrzési kódex 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett vízummal egy tekintet alá eső engedélyről, és így a „Dublin III”-rendelet 2. cikkének m) pontja szerinti „vízumról” van szó, mire tekintettel a „Dublin III”-rendelet felelős tagállam meghatározására vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazása során ez utóbbi rendelet 12. cikkét is figyelembe kell venni?

A 3) a), 3) c) és 3) d) kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

e) Abból kell-e kiindulni az átutazás céljából való beutazás gyakorlati tűrése tekintetében, hogy az érintett tagállamból való kiutazással a „vízum” érvényességét veszítette?

f) Abból kell-e kiindulni az átutazás céljából való beutazás gyakorlati tűrése tekintetében, hogy a „vízum” még mindig érvényes, ha az érintett tagállamból való kiutazásra még nem került sor, vagy a „vízum” a kiutazás elmaradásától függetlenül érvényességét veszti abban az időpontban, amikor a kérelmező véglegesen feladja azon szándékát, hogy más tagállamba utazzon?

g) Azzal jár-e az eredetileg célországoknak tekintett tagállamba való utazásra irányuló szándéknak a kérelmező általi feladása, hogy a „Dublin III”-rendelet 12. cikkének (5) bekezdése értelmében vett, a „vízum” kiadása után elkövetett hamisítás esete áll fenn, és így a „vízumot” kibocsátó tagállam nem felelős?

A 3) a) és 3) c) kérdésre adandó igenlő válasz és a 3) d) kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

h) Úgy kell-e értelmezni a „Dublin III”-rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében szereplő „harmadik országból érkezve szabálytalanul lépte át egy tagállam határát szárazföldön, tengeri vagy a légi úton” fordulatot, hogy az alapügyek ismertetett különleges körülményei között a belépés Schengeni határellenőrzési kódex 5. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerinti engedélyezésének tekintendő határátlépés nem tekinthető a külső határok szabálytalan átlépésének?

50. Az Østre Landsret (Dánia) által 2016. december 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-650/16. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: dán

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Ellentétes-e az EUMSZ 49. cikkel az alapeljárás tárgyát képező nemzeti adórendszer, amely szerint a belföldi fióktelepek veszteségei levonhatók, a más tagállambeli fióktelepek veszteségei azonban nem, ideértve a Bíróság Marks & Spencer ítéletének (C-446/03) 55–56. pontjában szereplővel azonos feltételek szerinti helyzetet is, kivéve, ha a csoport az alapeljárásban szereplő feltételek között nemzetközi összevont adózást választ?

Előzetes döntéshozatal tárgyában közzétett határozatok

Büntető ügyszak

6. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2016. november 10-i végzése – (a Dublin District Court [Írország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-321/16. sz. ügy)⁴

Az Európai Unió Bírósága nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel a Dublin District Court (dublini kerületi bíróság, Írország) 2016. május 27-i határozatával előterjesztett kérdések megválaszolására.

6/A. A Bíróság (nagytanács) 2016. december 21-i ítélete (a Kammarrätten i Stockholm [Svédország] és a Court of Appeal [England & Wales] [Civil Division] [Egyesült Királyság] előzetes döntéshozatal iránti kérelmei) – Tele2 Sverige AB kontra Post- och telestyrelsen (C-203/15. sz. ügy), Secretary of State for the Home Department kontra Tom Watson, Peter Brice, Geoffrey Lewis (C-698/15. sz. ügy)⁵

1) A 2009. november 25-i 2009/136/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról [helyesen: a személyes adatok kezeléséről] és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) 15. cikkének (1) bekezdését – az Európai Unió Alapjogi Chartája 7., 8. és 11. cikkével, valamint 52. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben – úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a bűnözés elleni küzdelem céljából minden elektronikus hírközlési eszköz tekintetében valamennyi előfizető és nyilvántartott felhasználó összes forgalmi és helymeghatározó adatának általános és költségtétel nélküli megőrzését írja elő.

2) A 2009/136 irányelvvel módosított 2002/58 irányelv 15. cikkének (1) bekezdését – az Alapjogi Charta 7., 8. és 11. cikkével, valamint 52. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben – úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely anélkül szabályozza a forgalmi és helymeghatározó adatok védelmét és biztonságát, különösen az illetékes nemzeti hatóságoknak a megőrzött adatokhoz való hozzáférését, hogy a bűnözés elleni küzdelem keretében történő e hozzáférést kizárólag a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem céljára korlátozná, és bíróság vagy független közigazgatási szerv előzetes felülvizsgálatához kötné, továbbá megkövetelné, hogy a szóban

⁴ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 9. szám, Büntető ügyszak 19. sz. alatt.

⁵ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 8. szám, Közigazgatási ügyszak 158. sz. alatt.

forró adatokat az Unió területén őrizték.

3) *A Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (fellebbviteli bíróság [Anglia és Wales] [polgári tanács], Egyesült Királyság) által előterjesztett második kérdés elfogadhatatlan.*

7. A Bíróság (ötödik tanács) 2017. január 11-i ítélete (a Krajský súd v Prešove [Szlovákia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Jozef Grundza elleni büntetőeljárás (C-289/15. sz. ügy)⁶

A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés–büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonnással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat 7. cikkének (3) bekezdését és 9. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy a kettős büntethetőség feltétele teljesítettnek tekintendő egy olyan esetben, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amennyiben a bűncselekménynek a kibocsátó állam illetékes hatósága által hozott ítéletben tükröződő tényállási elemei a végrehajtó államban is büntetendőek lennének, ha ezen állam területén követnék el azokat.

Gazdasági ügyszak

15. A Bíróság (harmadik tanács) 2016. december 8-i ítélete (az Oberster Gerichtshof [Ausztria] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Verein für Konsumenteninformation kontra INKO, Inkasso GmbH (C-127/15. sz. ügy)⁷

1) A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke (2) bekezdésének j) pontját akként kell értelmezni, hogy egy hitelátütemezési megállapodás, amelyet a fogyasztó késelemben esését követően köt e fogyasztó és a hitelező egy követelésbehajtási ügynökség közvetítésével, e rendelkezés értelmében nem tekinthető „költségmentesnek”, amennyiben e megállapodással a fogyasztó e hitel teljes összegének visszafizetésére, valamint olyan kamatok és költségek megfizetésére vállal kötelezettséget, amelyeket a hitel nyújtásáról szóló eredeti megállapodás nem tartalmazott.

2) A 2008/48 irányelv 3. cikkének f) pontját és 7. cikkét akként kell értelmezni, hogy egy olyan követelésbehajtási ügynökséget, amely egy hitelező nevében a vissza nem fizetett hitel átütemezésére vonatkozó megállapodást köt, de csak kiegészítő jelleggel jár el hitelközvetítői minőségben, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, e 3. cikk f) pontja értelmében „hitelközvetítőnek” kell tekinteni, és nem vonatkozik rá az ezen irányelv 5. és 6. cikke szerinti, a fogyasztónak a szerződkötést megelőző tájékoztatására vonatkozó kötelezettség.

15/A. A Bíróság (nagytanács) 2016. december 21-i ítélete (a Juzgado de lo Mercantil no 1 de Granada, az Audiencia Provincial de Alicante [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Francisco Gutiérrez Naranjo kontra Cajasur Banco SAU (C-154/15. sz. ügy), Ana María Palacios Martínez kontra Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA (BBVA) (C-307/15. sz. ügy), Banco Popular Español SA kontra Emilio Irlés López, Teresa Torres Andreu (C-308/15. sz. ügy)⁸

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely időben korlátozza egy fogyasztó és egy eladó vagy szolgáltató

⁶ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 10. szám, Büntető ügyszak 11. sz. alatt.

⁷ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 7. szám, Gazdasági ügyszak 14. sz. alatt.

⁸ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 8. szám, Gazdasági ügyszak 16. sz. alatt.

között megkötött szerződésben foglalt kikötésnek az ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett tisztességtelen jellegének bírósági megállapításához fűződő visszafizetési kötelezettséget, mégpedig csupán azon összegekre, amelyeket a tisztességtelen jelleget megállapító határozat kihirdetését követően jogalap nélkül fizettek meg e kikötés alapján.

16. A Bíróság (ötödik tanács) 2016. október 26-i végzése (a Juzgado de lo Mercantil no 3 de Barcelona [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelmei) – Ismael Fernández Oliva kontra Caixabank SA (C-568/14. sz. ügy), Jordi Carné Hidalgo, Anna Aracil Gracia SA kontra Catalunya Banc SA (C-569/14. sz. ügy), Nuria Robirosa Carrera, César Romera Navales kontra Banco Popular Español SA (C-570/14. sz. ügy)⁹

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapjárást tárgyát képezőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely abban az esetben, ha a 93/13 irányelv alapján a fogyasztó által hivatkozott jogok fennállására vonatkozóan meghozandó határozat teljes körű érvényesüléséhez ideiglenes intézkedés elrendelése szükséges, nem teszi lehetővé annak a bíróságnak, amelyhez a fogyasztó egy eladóval vagy szolgáltatóval kötött szerződésben foglalt feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása iránti egyéni keresettel fordult, hogy az általa szükségesnek tartott ideig hivatból ideiglenes intézkedéseket rendeljen el egy olyan, folyamatban lévő közérdekű keresetre vonatkozó jogerős ítélet meghozataláig, amelynek megoldását az egyéni kereset tekintetében is alkalmazhatják.

Munkaügyi ügyszak

9/A. A Bíróság (nagytanács) 2016. december 21-i ítélete (a Symvoulio tis Epikrateias [Görögország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Anonymi Geniki Etairia Tsimenton Iraklis (AGET Iraklis) kontra Ypourgos Ergasias, Koinonikis Asfalis is kai Koinonikis Allilengyis (C-201/15. sz. ügy)¹⁰

1) A csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1998. július 20-i 98/59/EK tanácsi irányelvet akként kell értelmezni, hogy azzal főszabály szerint nem ellentétes egy olyan nemzeti szabályozás, mint az alapügy tárgyát képező, amelynek értelmében a munkáltató, a munkavállalók képviselőivel létrejött, a tervezett csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó megállapodás hiányában kizárólag akkor hajthat végre ilyen létszámcsökkentést, ha az illetékes állami hatóság, amellyel ezt a tervet közölni kell, nem fogad el az említett szabályozás által előírt határidőn belül és az ügyiratok tanulmányozását, valamint a munkaerőpiaci feltételek, a vállalkozás helyzete és a nemzetgazdasági érdek mérlegelését követően, arra vonatkozó, indokolással ellátott határozatot, hogy nem engedélyezi a tervezett elbocsátások egészének vagy egy részének megvalósítását. Más a helyzet azonban, ha bebizonyosodik – aminek vizsgálata adott esetben a kérdést előterjesztő bíróság feladata – hogy az e szabályozás által hivatkozott három mérlegelési szempont, valamint az említett hatóság által a hatáskörrel rendelkező bíróságok ellenőrzésével történő konkrét alkalmazásukra tekintettel, az említett szabályozás megfosztja ezen irányelv rendelkezéseit hatékony érvényesülésüktől.

Az EUMSZ 49. cikket akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben egy, a jelen pont első bekezdése első mondatában leírt szabályozáshoz hasonló nemzeti szabályozás.

2) A jelen rendelkező rész 1. pontjában adott válaszokat nem befolyásolhatja az, hogy valamely tagállamban esetlegesen olyan helyzet áll fenn, amelyet súlyos gazdasági válság és különösen nagy mértékű munkanélküliség jellemez.

⁹ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 3. szám, Gazdasági ügyszak 4. sz. alatt.

¹⁰ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 8. szám, Munkaügyi ügyszak 15. sz. alatt.

9/B. A Bíróság (hatodik tanács) 2016. december 21-i ítélete (az Oberster Gerichtshof [Ausztria] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Daniel Bowman kontra Pensionsversicherungsanstalt (C-539/15. sz. ügy)¹¹

A foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 2. cikkének (1) és (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló azon nemzeti kollektív szerződés, amelynek értelmében arra a munkavállalóra, akinek a fizetési fokozatokba való besorolása céljából a tanulmányi idejét figyelembe veszik, az első fizetési fokozatból a másodikba való előrelépési időszak meghosszabbítása vonatkozik, amennyiben ez a meghosszabbítás minden olyan munkavállalóra vonatkozik, akinek tanulmányi idejét figyelembe vették, köztük – visszaható hatállyal – a már magasabb fizetési fokozatokba lépő munkavállalókra.

Polgári ügyszak

13. A Bíróság (hatodik tanács) 2016. december 7-i ítélete (az Općinski sud u Velikoj Gorici [Horvátország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. kontra Željka Klafurić (C-686/15. sz. ügy)¹²

A vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapügy tárgyát képező szabályozás, amely akként rendelkezik, hogy a vízszolgáltatások fogyasztónak számlázott díja nem csak egy, az érintett által ténylegesen fogyasztott vízmennyiség függvényében számított változó részt foglal magában, de egy, e mennyiséghez nem kötődő átalányjellegű részt is.

14. A Bíróság (első tanács) 2016. december 8-i ítélete (az Audiencia Provincial de Zaragoza, Juzgado de Primera Instancia de Olot [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Eurosaneamientos SL, Entidad Urbanística Conservación Parque Tecnológico de Reciclado López Soriano, UTE PTR Acciona Infraestructuras SA, ArcelorMittal Zaragoza SA kontra ArcelorMittal Zaragoza SA (532/15. sz. ügy), Francesc de Bolós Pi kontra Urbaser SA (C-538/15. sz. ügy)¹³

1) Az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével együttesen értelmezett EUMSZ 101. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti jogszabály, mint amilyenről az alapeljárásokban szó van, amely a perbeli képviselők munkadíjait olyan díjszabáshoz köti, amelytől felfelé vagy lefelé legfeljebb 12 %-kal lehet eltérni, és a nemzeti bíróságok csak e díjszabás szigorú alkalmazásának ellenőrzésére szorítkoznak, anélkül, hogy kivételes körülmények között lehetőségük lenne az általa rögzített korlátoktól való eltérésre.

2) Az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel az Audiencia Provincial de Zaragoza (zaragozai tartományi bíróság, Spanyolország) által a C-532/15. sz. ügyben előterjesztett második és harmadik, és a Juzgado de Primera Instancia de Olot (oloti elsőfokú bíróság, Spanyolország) által a C-538/15. sz. ügyben előterjesztett harmadik, negyedik és ötödik kérdés megválaszolására.

15. A Bíróság (ötödik tanács) 2016. december 15-i ítélete (a Vrhovno sodišče Republike Slovenije [Szlovénia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Drago Nemec kontra Republika Slovenija (C-256/15. sz. ügy)¹⁴

1) A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2000. június

¹¹ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 2. szám, Munkaügyi ügyszak 3. sz. alatt.

¹² A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 4. szám, Polgári ügyszak 23. sz. alatt.

¹³ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 1. szám, Polgári ügyszak 6. sz. alatt.

¹⁴ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 10. szám, Polgári ügyszak 60. sz. alatt.

29-i 2000/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 1. pontját úgy kell értelmezni, hogy a valamely tevékenység önálló kisiparosként történő gyakorlására jogosító engedéllyel rendelkező természetes személyt az e rendelkezés értelmében vett „vállalkozásnak” kell tekinteni, és az általa kötött ügylet ugyanezen rendelkezés értelmében vett „kereskedelmi ügyletnek” minősül, ha ez az ügylet – jóllehet nem tartozik az ezen engedélyben szereplő tevékenység körébe – strukturált és folyamatos, önálló gazdasági vagy szakmai tevékenység gyakorlása körébe illeszkedik, aminek vizsgálata, az ügy körülményeinek egészére való figyelemmel, a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

2) A 2000/35 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az Obligacijski zakonik (a kötelmi jogviszonyokról szóló törvénykönyv) 376. cikke, amely úgy rendelkezik, hogy a lejárt, de meg nem fizetett késedelmi kamatokon felül újabb késedelmi kamatok nem számíthatók fel, ha az előbbiek összege eléri a tőketartozás összegét.

16. A Bíróság (hatodik tanács) 2016. december 15-i ítélete (a Tribunal da Relação do Porto [Portugália] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Alberto José Vieira de Azevedo és társai kontra CED Portugal Unipessoal Lda, Instituto de Seguros de Portugal – Fundo de Garantia Automóvel (C-558/15. sz. ügy)¹⁵

A 2005. május 11-i 2005/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről, valamint a Tanács 73/239/EGK és 88/357/EGK irányelveinek módosításáról szóló, 2000. május 16-i 2000/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (negyedik gépjármű-biztosítási irányelv) 4. cikkét úgy kell értelmezni, mint amely nem kötelezi a tagállamokat annak előírására, hogy valamely biztosítóintézet helyett annak az e cikk értelmében a kárigények rendezésével megbízott képviselőjét lehessen azon nemzeti bíróság elé idézni, amelyhez a 2005/14 irányelvvel módosított 2000/26 irányelv 1. cikkének hatálya alá tartozó károsult fordult kártérítési keresettel.

16/A. A Bíróság (harmadik tanács) 2016. december 21-i ítélete (a Cour de cassation [Franciaország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Concurrence SARL kontra Samsung Electronics France SAS, Amazon Services Europe Sàrl (C-618/15. sz. ügy)¹⁶

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 5. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni a tekintetben, hogy mely bíróság rendelkezik az e rendelkezés által biztosított joghatósággal a szelektív forgalmazási hálózaton kívüli értékesítésre vonatkozó tilalomnak az e hálózat tárgyát képező termékekre vonatkozó, különböző tagállamokban üzemeltetett internetes oldalakon megjelenő értékesítési ajánlatok útján való megsértésével kapcsolatos felelősség megállapítása iránti kereset elbírálására, hogy a kár bekövetkezése helyének azon tagállam területét kell tekinteni, amely az említett értékesítési tilalmat a szóban forgó kereset útján védi, és amely területen a felperes – állítása szerint – értékesítéseinek csökkenését elszenvedte.

16/B. A Bíróság (második tanács) 2016. december 21-i ítélete (a Högsta domstolen [Svédország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Länsförsäkringar AB kontra Matek A/S (C-654/15. sz. ügy)¹⁷

[Az európai uniós] védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet 9. cikke (1) bekezdésének az ugyanazon rendelet 15. cikkének (1) bekezdésével és 51. cikke (1) bekezdésének a) pontjával együttesen értelmezett b) pontját úgy kell értelmezni, hogy valamely európai uniós védjegy jogosultja összetéveszthetőség esetén, a védjegy lajstromozását követő ötéves időszak során anélkül

¹⁵ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 2. szám, Polgári ügyszak 10. sz. alatt.

¹⁶ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 3. szám, Polgári ügyszak 19. sz. alatt.

¹⁷ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 3. szám, Polgári ügyszak 21. sz. alatt.

léphet fel harmadik személyekkel szemben, ha azok gazdasági tevékenység körében a védjegyével azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést használnak a védjegy árufegyékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal azonos vagy azokhoz hasonló áruk és szolgáltatások vonatkozásában, hogy az említett védjegy ezen árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatos tényleges használatát bizonyítania kellene.

Közigazgatási ügyszak

43. A Bíróság (második tanács) 2016. szeptember 29-i ítélete (a Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brusse [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Essent Belgium NV kontra Vlaamse Gewest, Inter-Energa és társai (C-492/14. sz. ügy)¹⁸

Az EK 28. cikk és az EK 30. cikk, valamint a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke (2) és (8) bekezdésének és 20. cikke (1) bekezdésének, a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 1996. december 19-i 96/92/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke (2) és (3) bekezdésének és 16. cikkének, illetve a belső villamosenergia-piacon a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatásáról szóló, 2001. szeptember 27-i 2001/77/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. és 4. cikkének együttesen értelmezett rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan szabályozás, mint amilyen a 2001. szeptember 28-i flamand kormányrendeletet módosító 2003. április 4-i flamand kormányrendelet (besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 28 september 2001) és a megújuló energiaforrásokból termelt villamos energia termelésének támogatásáról szóló, 2004. március 5-i flamand kormányrendelet (besluit van de Vlaamse regering inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen), amelyek az érintett régióban található elosztó hálózatok tekintetében a zöld villamos energia ingyenes elosztására vonatkozó szabályozást írnak elő, és az e szabályozás előnyeiben való részesülést az előbbi kormányrendeletet illetően a zöld villamos energiát közvetlenül az említett elosztóhálózatokba befecskendező erőművekre korlátozzák, a második kormányrendeletet illetően pedig a zöld villamos energiát közvetlenül az abban a tagállamban elhelyezkedő elosztóhálózatokba befecskendező ilyen erőművekre, amelyhez az említett régió tartozik.

44. A Bíróság (kilencedik tanács) 2016. október 26-i végzése (Commissione tributaria provinciale di Genova [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-10/16.-C-12/16. sz. egyesített ügyek)¹⁹

A Commissione tributaria provinciale di Genova (genovai adójogi bizottság, Olaszország) által a 2015. december 11-i határozattal előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdések nyilvánvalóan elfogadhatatlanok.

45. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2016. október 27-i végzése (a Nederlandstalige rechtbank van koophandel Brussel [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-526/15. sz. ügy)²⁰

A Nederlandstalige rechtbank van koophandel Brussel (brüsszeli holland nyelvű kereskedelmi bíróság, Belgium) 2015. szeptember 23-i határozatával előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

46. A Bíróság (kilencedik tanács) 2016. november 10-i végzése (a Fővárosi

¹⁸ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 3. szám, Közigazgatási ügyszak 45. sz. alatt.

¹⁹ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 4. szám, Közigazgatási ügyszak 72. sz. alatt.

²⁰ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 1. szám, Közigazgatási ügyszak 6. sz. alatt.

Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság [Magyarország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Signum Alfa Sped Kft. kontra Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vám Főigazgatóság (C-446/15. sz. ügy)²¹

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az a nemzeti gyakorlat, miszerint az adóhatóság azon okból tagadja meg valamely adóalanytól a számára nyújtott szolgáltatások után fizetendő vagy megfizetett hozzáadottérték-adó levonásához való jogot, hogy nem tekinthetők hitelesnek az e szolgáltatásokra vonatkozó számlák, mivel e számlák kibocsátója nem lehetett az említett szolgáltatások tényleges nyújtója, kivéve, ha anélkül, hogy az adóalanytól olyan ellenőrzéseket követelnének meg, amelyeket nem köteles elvégezni, az objektív tényezőkre figyelemmel megállapításra kerül, hogy ezen adóalany tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy az említett szolgáltatások hozzáadottértékadó-csalás részét képezik, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

47. A Bíróság (hatodik tanács) 2016. november 10-i végzése (Tribunale Amministrativo Regionale per il Piemonte [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – MB Srl kontra Società Metropolitana Acque Torino (SMAT) SpA (C-697/15. sz. ügy)²²

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel végrehajtott egyenlő bánásmód elvét és átláthatóság kötelezettségét akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely ajánlattevőnek a közbeszerzési eljárásból való, azt követő kizárása, hogy ez az ajánlattevő nem tartotta tiszteletben azt a kötelezettséget, hogy az ajánlatban elkülönített módon kell feltüntetnie a vállalkozás munkahelyi biztonsággal kapcsolatos költségeit, amely kötelezettség elmulasztását az eljárásból való kizárással szankcionálják, és amely kötelezettség nem kifejezetten a dokumentációból vagy a nemzeti szabályozásból, hanem e szabályozás végső fokon eljáró nemzeti bíróság általi értelmezéséből és az említett dokumentumokban szereplő hézagok e bíróság általi megszüntetéséből ered. Az egyenlő bánásmód és az arányosság elvét szintén akként kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, ha az ilyen ajánlattevő számára lehetőséget biztosítanak arra, hogy az ajánlatkérő által meghatározott határidőn belül a helyzet orvosolja és az említett kötelezettséget teljesítse.

48. A Bíróság (hatodik tanács) 2016. november 10-i végzése (a Tribunale Administrativo Regionale per le Marche [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Edra Construzioni Soc. coop., Edilfac Srl kontra Comune di Maiolati Spontini (C-140/16. sz. ügy)²³

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv által kimondott egyenlő bánásmód elvét és átláthatósági kötelezettségét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az ajánlattevőnek a közbeszerzési eljárásból történő, azt követő kizárása, hogy nem tartotta tiszteletben annak kötelezettségét, hogy az ajánlatban külön feltüntesse a vállalkozás munkabiztonsághoz kapcsolódó költségeit – amelynek megsértése az eljárásból való kizárást vonja maga után –, amely kötelezettség nem kifejezetten a közbeszerzési dokumentációból vagy a nemzeti szabályozásból következik, hanem e szabályozásnak a végső fokon eljáró nemzeti bíróság általi értelmezéséből és az említett dokumentumok hiányosságainak e bíróság általi kipótlásából. Az egyenlő bánásmód és az arányosság elvét szintén úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha az ilyen ajánlattevő részére lehetőséget adnak a helyzet orvoslására és

²¹ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 12. szám, Közigazgatási ügyszak 247. sz. alatt.

²² A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 4. szám, Közigazgatási ügyszak 67. sz. alatt.

²³ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 7. szám, Közigazgatási ügyszak 130. sz. alatt.

arra, hogy az említett kötelezettségnek az ajánlatkérő által meghatározott határidőben eleget tegyen.

49. A Bíróság (hatodik tanács) 2016. november 10-i végzése (a Tribunale Administrativo Regionale per il Molise [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Spinosa Construzioni Generali SpA, Melfi Srl kontra Comune di Monteroduni (C-162/16. sz. ügy)²⁴

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv által kimondott egyenlő bánásmód elvét és átláthatósági kötelezettségét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az ajánlattevőnek a közbeszerzési eljárásból történő, azt követő kizárása, hogy nem tartotta tiszteletben annak kötelezettségét, hogy az ajánlatban külön feltüntesse a vállalkozás munkabiztonsághoz kapcsolódó költségeit – amelynek megsértése az eljárásból való kizárást vonja maga után –, amely kötelezettség nem kifejezetten a közbeszerzési dokumentációból vagy a nemzeti szabályozásból következik, hanem e szabályozásnak a végső fokon eljáró nemzeti bíróság általi értelmezéséből és az említett dokumentumok hiányosságainak e bíróság általi kipótlásából. Az egyenlő bánásmód és az arányosság elvét szintén úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha az ilyen ajánlattevő részére lehetőséget adnak a helyzet orvoslására és arra, hogy az említett kötelezettségnek az ajánlatkérő által meghatározott határidőben eleget tegyen.

50. A Bíróság (kilencedik tanács) 2016. november 15-i végzése (Administrativen sad – Varna [Bulgária] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – „MIP-TS” OOD kontra Nachalnik na Mitnitsa Varna (C-222/16. sz. ügy)²⁵

A Kínai Népköztársaságból származó egyes üvegrostból készült hálózószövetek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről és a kivetett ideiglenes vám végleges beszedéséről szóló, 2011. augusztus 3-i 791/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelet 1. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben bevezetett végleges dömpingellenes vám alkalmazandó az említett rendelkezés szerinti üvegrostból készült, Thaiföldről származóként bejelentett hálózószöveteknek a 791/2011 végrehajtási rendelettel bevezetett dömpingellenes intézkedéseknek lehetséges kijátszására vonatkozó vizsgálat megindításáról, valamint e behozatok – csakúgy, mint az alapügyben szóban forgó behozatok – nyilvántartásba-vételi kötelezettségének előírásáról szóló, 2012. május 23-i 437/2012/EU rendelet hatályba lépése előtt történő behozatalára, amennyiben megállapításra kerül, hogy ezen üvegrostból készült hálózószövetek valójában a Kínai Népköztársaságból származnak.

51. A Bíróság (ötödik tanács) 2016. december 8-i ítélete (a Kúria [Magyarország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Stock ‘94 Szolgáltató Zrt. kontra Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-dunántúli Regionális Adó Főigazgatósága (C-208/15. sz. ügy)²⁶

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvet a következőképpen kell értelmezni:

— *az olyan integrált mezőgazdasági együttműködésre irányuló ügylet, amely előírja, hogy valamely gazdasági szereplő termékeket értékesítsen valamely mezőgazdasági termelőnek, és a részére e termékek megvásárlására szánt kölcsönt nyújtson, e rendelet szempontjából egyetlen egységet képező ügyletnek minősül, amelyben a termékek értékesítése a főszolgáltatás. Az említett egységet képező ügylet adóalapját képezi mind az említett*

²⁴ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 7. szám, Közigazgatási újszak 130. sz. alatt.

²⁵ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 8. szám, Közigazgatási újszak 160. sz. alatt.

²⁶ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 8. szám, Közigazgatási újszak 160. sz. alatt.

termékek ára, mind pedig a mezőgazdasági termelőknek nyújtott kölcsön után fizetett kamat;

— az a körülmény, hogy az integrátor kiegészítő szolgáltatásokat nyújthat az integráltak részére, valamint megvásárolhatja az általuk előállított mezőgazdasági termékeket, nem befolyásolja a szóban forgó ügyletnek a 2006/112 irányelv szempontjából egységet képező ügyletnek való minősítését.

52. A Bíróság (második tanács) 2016. december 8-i ítélete (a Bundesgerichtshof [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – A, B elleni büntetőeljárás (C-453/15. sz. ügy)²⁷

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 56. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben hivatkozott „hasonló jogok” fogalma magában foglalja az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének a) pontjában meghatározott üvegházhatású gázok kibocsátási egységeit.

53. A Bíróság (negyedik tanács) 2016. december 8-i ítélete (a Consiglio di Stato [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Undis Servizi Srl kontra Comune di Sulmona (C-553/15. sz. ügy)²⁸

1) A Bíróságnak a közbeszerzési szerződések közvetlen, úgynevezett „in house” odaítélésére vonatkozó ítélkezési gyakorlata annak meghatározása céljából történő alkalmazása keretében, hogy az ajánlattevő szervezet az ajánlatkérő hatóság, különösen az e szervezet részvényeivel rendelkező és az azt ellenőrző települési önkormányzatok javára végzi-e tevékenységének lényeges részét, nem kell beleértetni e tevékenységbe azt a tevékenységet is, amelynek végzésére e szervezetet valamely, a részvényeivel nem rendelkező hatóság kötelezi olyan települési önkormányzatok javára, amelyek szintén nem rendelkeznek e társaság részvényeivel és semmiféle ellenőrzést nem gyakorolnak felette, mivel ez utóbbi tevékenységet harmadik személyek javára végzett tevékenységnek kell minősíteni.

2) Annak meghatározása tekintetében, hogy az ajánlattevő szervezet tevékenységének jelentős részét olyan települési önkormányzatok javára végzi, amelyek részvényesei, és amelyek együttesen a saját szerveik felett gyakorolthoz hasonló ellenőrzést gyakorolnak felette, az ügy valamennyi körülményét figyelembe kell venni, amelyek között szerepelhet az a tevékenység is, amelyet e szervezet azt megelőzően végzett ezen települési önkormányzatok javára, hogy ezt az együttes ellenőrzést ténylegesen gyakorolták volna.

54. A Bíróság (tizedik tanács) 2016. december 8-i ítélete (a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Staatssecretaris van Financiën kontra Lemnis Lighting BV (C-600/15. sz. ügy)²⁹

A vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében szereplő, a 2007. szeptember 20-i 1214/2007/EK bizottsági rendeletből eredő változat szerinti Kombinált Nomenklatúrát úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szóban forgó fénykibocsátó diódás lámpákhoz hasonló termékek – a rendelkezésére álló ténybeli elemek összességének a kérdést előterjesztő bíróság által történő értékelése fenntartása mellett – e nomenklatúra 8543 vámtarifaszáma alá tartoznak.

²⁷ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 12. szám, Közigazgatási újszak 252. sz. alatt.

²⁸ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 2. szám, Közigazgatási újszak 21. sz. alatt.

²⁹ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 3. szám, Közigazgatási újszak 37. sz. alatt.

55. A Bíróság (negyedik tanács) 2016. december 14-i ítélete (a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Connexion Taxi Services BV kontra Staat der Nederlanden, Transvision BV, Rotterdamse Mobiliteit Centrale RMC BV, Zorgvervoercentrale Nederland BV (C-171/15. sz. ügy)³⁰

1) Az uniós joggal, különösen az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK irányelv 45. cikkének (2) bekezdésével nem ellentétes, hogy az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapeljárás tárgyát képező szabályozás, arra kötelezi az ajánlatkérő szervet, hogy az arányosság elvét alkalmazva vizsgálja meg, hogy valóban ki kell-e zárni a súlyos szakmai kötelességszegést elkövető részvételre jelentkezőt.

2) A 2004/18 irányelv rendelkezéseit, különösen ezen irányelv 2. cikkét és VIIA. mellékletének 17. pontját az egyenlő bánásmód elvére, valamint az abból következő átláthatóság elvére figyelemmel úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely ajánlatkérő szerv úgy dönt, hogy a közbeszerzési szerződést egy súlyos szakmai kötelességszegést elkövető ajánlattevőnek ítéli oda, azzal az indokkal, hogy ezen ajánlattevőnek az odaítélési eljárásból való kizárása sértette volna az arányosság elvét, miközben e közbeszerzés ajánlati felhívásának feltételei szerint a súlyos szakmai kötelességszegést elkövető ajánlattevőt mindenképpen ki kellett volna zárni, tekintet nélkül arra, hogy e szankció arányos-e vagy sem.

56. A Bíróság (második tanács) 2016. december 14-i ítélete (a Tribunal administratif [Luxemburg] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Maria do Céu Bragança Linares Verruga, Jacinto Manuel Sousa Verruga, André Angelo Linares Verruga kontra Ministre de l'Enseignement supérieur et de la recherche (C-238/15. sz. ügy)³¹

A munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállamnak az alapügyben szóban forgóhoz hasonló szabályozása, amely az adott tagállamban tartózkodási hellyel nem rendelkező hallgatók esetében a felsőoktatási tanulmányokhoz nyújtott állami pénzügyi támogatásban való részesülést ahhoz a feltételhez köti, hogy az ilyen hallgatók legalább egyik szülője a pénzügyi támogatás kérelmezésének időpontjában minimum öt éve megszakítás nélkül végez munkát ebben a tagállamban, amely szabályozás azonban nem ír elő ilyen feltételt az említett tagállam területén tartózkodási hellyel rendelkező hallgatók esetében, annak érdekében, hogy ösztönözze a felsőfokú végzettségű, e tagállamban tartózkodási hellyel rendelkező személyek arányának növelését.

57. A Bíróság (harmadik tanács) 2016. december 14-i ítélete (a Commissione tributaria regionale di Roma [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Mercedes Benz Italia SpA kontra Agenzia delle Entrate Direzione Provinciale Roma 3 (C-378/15. sz. ügy)³²

A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 17. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének d) pontját és 19. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás és gyakorlat, mint amelyről az alapügyben szó van, amely az adóalanyt arra kötelezi,

— hogy az általa beszerzett, illetve igénybe vett valamennyi termékre és szolgáltatásra egy árbevétel

³⁰ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 7. szám, Közigazgatási ügyszak 145. sz. alatt.

³¹ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 9. szám, Közigazgatási ügyszak 175. sz. alatt.

³² A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 11. szám, Közigazgatási ügyszak 227. sz. alatt.

alapuló levonási hányadot alkalmazzon, anélkül hogy olyan számítási módszert írna elő, amely az egyes beszerzett, illetve igénybe vett termékek és szolgáltatások jellegén és tényleges rendeltetésén alapul, és amely objektíven tükrözi a felmerült költségeknek az egyes – adóköteles és adómentes – tevékenységekre eső tényleges arányát, és

- *hogy az árbevételének összetételét vegye alapul a „kiegészítő jellegűnek” minősülő ügyletek meghatározása érdekében, feltéve hogy az e célból folytatott értékelés figyelembe veszi az ezen ügyletek és az adóalany adóköteles tevékenységei közötti kapcsolatot is, és adott esetben azt, hogy ezen ügyletek mennyiben igénylik hozzáadottértékadó-köteles termékek és szolgáltatások felhasználását.*

58. A Bíróság (második tanács) 2016. december 15-i ítélete (a Cour administratif [Luxemburg] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Noémie Depesme, Saïd Kerrou (C-401/15. sz. ügy), Adrien Kauffmann (C-402/15. sz. ügy), Maxime Lefort (C-403/15. sz. ügy) kontra Ministre de l’Enseignement supérieur et de la recherche³³

Az EUMSZ 45. cikket és a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a határ menti ingázó munkavállaló gyermeke, aki közvetve részesülhet az ez utóbbi rendelkezésben szereplő szociális kedvezményekben – mint amilyen például a tanulmányok finanszírozása valamely tagállam által az ezen államban tevékenységet végző, vagy ott korábban tevékenységet végző munkavállalók gyermekei részére – nem kizárólag azt a gyermeket jelenti, aki rokonsági kapcsolatban áll e munkavállalóval, hanem az említett munkavállaló házastársának, illetve regisztrált élettársának gyermekét is, ha e házastárs vagy élettárs hozzájárul e gyermek eltartásához. Ez utóbbi követelmény olyan ténybeli helyzetből ered, amelyet a hatóságoknak és adott esetben a nemzeti bíróságoknak kell vizsgálniuk, anélkül hogy meg kellene határozniuk e hozzájárulás okait, vagy számszerűsíteniük kellene annak pontos mértékét.

59. A Bíróság (hatodik tanács) 2016. december 15-i ítélete (a hof van beroep te Antwerpen [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Loterie Nationale – Nationale Loterij NV van publiek recht kontra Paul Adriaensen, Werner De Kesel, The Right Frequency VZW (C-667/15. sz. ügy)³⁴

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) I. mellékletének 14. pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés alapján valamely kereskedelmi gyakorlat még abban az esetben is „piramiselvre épülő eladásösztönző rendszernek” minősíthető, ha csak közvetett kapcsolat áll fenn az ilyen rendszerbe újonnan belépők által fizetett pénzügyi hozzájárulás és a már meglévő tagoknak kifizetett jutalom között.

60. A Bíróság (hatodik tanács) 2016. december 15-i ítélete (a Vrhovno sodišče [Szlovénia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – LEK farmacevtska družba d.d. kontra Republika Slovenija (C-700/15. sz. ügy)³⁵

1) A vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendeletnek a 2011. szeptember 27-i 1006/2011/EU bizottsági rendelettel

³³ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 10. szám, Közigazgatási ügyszak 219. sz. alatt.

³⁴ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 4. szám, Közigazgatási ügyszak 58. sz. alatt.

³⁵ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 4. szám, Közigazgatási ügyszak 68. sz. alatt.

módosított I. mellékletében foglalt Közös Vámtarifa Kombinált Nomenklatúrájának 3004 vámtarifaszámát úgy kell értelmezni, hogy nem kell automatikusan e vámtarifaszám alá sorolni azokat a termékeket, amelyek a 2011. június 8-i 2011/62/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében vett „gyógyszer” fogalmába tartoznak.

2) A 2658/87 rendeletnek az 1006/2011 rendelettel módosított I. mellékletében foglalt Közös Vámtarifa Kombinált Nomenklatúráját úgy kell értelmezni, hogy e vámtarifaszám alá tartoznak az alapügyben szereplőkhöz hasonló olyan termékek, amelyek az egészségre általános pozitív hatást gyakorolnak, és amelyek alapvető összetevője egy olyan hatóanyag, amelyet az e nomenklatúra 2106 vámtarifaszáma alá sorolt étrend-kiegészítők tartalmaznak, jóllehet azokat gyártójuk gyógyszerként mutatja be, és azokat gyógyszerként forgalmazzák és értékesítik.

60/A. A Bíróság (negyedik tanács) 2016. december 21-i ítélete (a Vestre Landsret [Dánia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Masco Denmark ApS, Damixa ApS kontra Skatteministeriet (C-593/14. sz. ügy)³⁶

Az EUMSZ 54. cikkel összefüggésben értelmezett EUMSZ 49. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétben az olyan nemzeti jogszabály, mint amely az alapeljárásban szerepel, és amely adómentességet biztosít egy belföldi illetőségű társaság részére valamely belföldi illetőségű leányvállalat által fizetett kamatok után, amennyiben ez utóbbi nem jogosult adólevonásra a megfelelő kamatköltség tekintetében az alultőkésítés esetén korlátozott kamatlevonásról szóló szabályok alapján, azonban kizárja az alultőkésítésről szóló saját jogszabályainak alkalmazásából eredő adómentességet, ha a leányvállalat valamely másik tagállamban rendelkezik illetőséggel.

60/B. A Bíróság (harmadik tanács) 2016. december 21-i ítélete (az Oberlandesgericht Celle [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Remondis GmbH & Co. KG Region Nord kontra Region Hannover (C-51/15. sz. ügy)³⁷

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy nem minősül közbeszerzési szerződésnek az alapügyben szóban forgóhoz hasonló, két területi, illetve települési önkormányzat között létrejött olyan megállapodás, amely alapján az említett önkormányzatok alapító okiratot fogadnak el közjogi jogi személyiséggel rendelkező, önkormányzati különleges célú társulás létrehozásáról, és ezen új közjogi jogalanyra bizonyos, eddig az ezen önkormányzatokra bízott hatásköröket ruháznak, amelyek ezen önkormányzati különleges célú társulásnak immár a saját hatáskörei.

Mindazonáltal a közfeladatok ellátásával kapcsolatos ilyen hatáskör-átruházás csak akkor áll fenn, ha az egyszerre vonatkozik az átruházott hatáskörhöz kapcsoló felelősségre és az átruházott hatáskörrel együtt járó jogkörökre, és így az újonnan hatáskörrel rendelkező hatóság döntéshozatali és pénzügyi autonómiával rendelkezik, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

60/C. A Bíróság (második tanács) 2016. december 21-i ítélete (a Grondwettelijk Hof [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Paul Vervloet és társai kontra Ministerraad (C-76/15. sz. ügy)³⁸

1) A 2005. március 9-i 2005/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a betétbiztosítási rendszerekről szóló, 1994. május 30-i 94/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

³⁶ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 4. szám, Közigazgatási ügyszak 77. sz. alatt.

³⁷ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 6. szám, Közigazgatási ügyszak 107. sz. alatt.

³⁸ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 6. szám, Közigazgatási ügyszak 113. sz. alatt.

2. és 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azok nem kötelezik a tagállamokat arra, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló, a pénzügyi szektorban tevékenykedő, engedéllyel rendelkező szövetkezetek részjegyeit védő garanciaprogramot fogadjanak el, és azokkal az sem ellentétes, ha a tagállam ilyen programot fogad el, amennyiben ez a program nem korlátozza azon betétbiztosítási rendszer hatékony érvényesülését, amelynek bevezetésére ez az irányelv kötelezi a tagállamokat, aminek ellenőrzése a kérdést előterjesztő bíróság feladata, és amennyiben ez a program megfelel az EUM-Szerződésnek, különösen az EUMSZ 107. cikknek és az EUMSZ 108. cikknek.

2) A *Grondwettelijk Hof* (alkotmánybíróság, Belgium) által feltett, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések vizsgálata nem tárt fel semmilyen olyan körülményt, amely a Belgium által végrehajtott SA.33927 (12/C) (korábbi 11/NN) számú állami támogatásról – A pénzügyi szövetkezetekben tagsággal rendelkező természetes személyek részjegyeit védő garanciarendszerről szóló, 2014. július 3-i 2014/686/EU bizottsági határozat érvényességét érintené.

3) Az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló garanciaprogram, mivel azt az ezen rendelkezésből eredő kötelezettségek megsértésével hajtották végre.

60/D. A Bíróság (ötödik tanács) 2016. december 21-i ítélete (a *Sąd Apelacyjny w Warszawie [Lengyelország]* előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – *Biuro podróży „Partner” sp. z o.o. sp.k. w Dąbrowie Górniczej* kontra *Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (C-119/15. sz. ügy)³⁹

1) A fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló, 2009. április 23-i 2009/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. és 2. cikkével összefüggésben, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkére figyelemmel értelmezett, a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes a jogerős bírósági határozattal jogellenesnek nyilvánított és a jogellenesnek nyilvánított általános szerződési feltételek nemzeti nyilvántartásába bejegyzett feltételekkel tartalmi szempontból egyenértékű általános szerződési feltételek alkalmazását az említett nyilvántartásba való bejegyzést eredményező eljárásban részt nem vevő eladó vagy szolgáltató vonatkozásában jogellenes magatartásként minősíteni, azzal a kérdést előterjesztő bíróság által vizsgálandó feltétellel, hogy ez az eladó vagy szolgáltató hatékony jogorvoslathoz való joggal rendelkezik mind az összehasonlított feltételek egyenértékűségét kimondó, azon kérdésre vonatkozó határozattal szemben, hogy e feltételek az egyes esetek releváns körülményeinek összességét figyelembe véve – többek között a fogyasztókat hátrányosan érintő hatásokat illetően – tartalmilag azonosak-e, mind pedig az adott esetben a kiszabott bírság összegét megállapító határozattal szemben.

2) Az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdését akként kell értelmezni, hogy az olyan bíróság, mint a kérdést előterjesztő bíróság, amelynek olyan jogvita keretében hozott határozatai, mint amilyen az alapügyben szerepel, a nemzeti jog értelmében felülvizsgálati kérelem tárgyát képezhetik, nem minősülhet „olyan bíróságnak, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség”.

60/E. A Bíróság (negyedik tanács) 2016. december 21-i ítélete (a *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)* [Egyesült Királyság] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – *Swiss International Air Lines AG* kontra *The Secretary of State for Energy and Climate Change, Environment Agency* (C-272/15. sz. ügy)⁴⁰

Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelvtől való ideiglenes eltérésről szóló, 2013. április 24-i

³⁹ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 7. szám, Közigazgatási ügyszak 127. sz. alatt.

⁴⁰ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 9. szám, Közigazgatási ügyszak 179. sz. alatt.

377/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatnak az egyenlő bánásmód elvére tekintettel való vizsgálata nem tárt fel olyan tényezőt, amely érintené e határozat érvényességét, mivel azon ideiglenes eltérés, amelyet e határozat 1. cikke az európai uniós tagállamok és a harmadik országok többsége között a 2012-ben megvalósított járatokra vonatkozó üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek átadása tekintetében a 2008. november 19-i 2008/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 12. cikkének 2a) bekezdéséből és a 16. cikkéből eredő követelmények alól előír, nem alkalmazandó többek között a svájci repülőterekre érkező és az onnan induló járatokra.

60/F. A Bíróság (második tanács) 2016. december 21-i ítélete (az Østre Landsret [Dánia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – TDC A/S kontra Teleklagenævnet, Erhvervs- og Vækstministeriet (C-327/15. sz. ügy)⁴¹

1) Az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló, 2002. március 7-i 2002/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (egyetemes szolgáltatási irányelv) rendelkezéseit, és különösen annak 32. cikkét akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely a további kötelező szolgáltatások nyújtása tekintetében olyan kompenzációs mechanizmust ír elő, amelynek értelmében valamely vállalkozás nem jogosult a további kötelező szolgáltatás nyújtása nettó költségének a tagállam általi kompenzációjára, amennyiben az e vállalkozásnak az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeibe tartozó más szolgáltatások alapján keletkező nyereségei meghaladják az e további kötelező szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos hiányt.

2) A 2002/22 irányelvet akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a további kötelező szolgáltatások nyújtására kijelölt vállalkozás csak akkor jogosult e szolgáltatások nyújtása nettó költségének a tagállam általi kompenzációjára, ha ez a költség méltánytalan terhet ró erre a vállalkozásra.

3) A 2002/22 irányelvet akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amelynek értelmében az egyetemes szolgáltatási kötelezettség teljesítésére kijelölt vállalkozás által viselt nettó költséget a szóban forgó szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos valamennyi bevétel és valamennyi költség, köztük azon bevételek és költségek különbözete képezi, amelyek a vállalkozásnál akkor is megvalósultak volna, ha nem lett volna egyetemes szolgáltatás üzemeltetője.

4) Az alapügybeliekhez hasonló körülmények között nem befolyásolja a 2002/22 irányelv rendelkezéseinek értelmezését az, hogy az irányelv 32. cikke értelmében további kötelező szolgáltatás nyújtásával megbízott vállalkozás ezt a szolgáltatást nemcsak Dánia területén, hanem Grönland területén is nyújtja.

5) A 2002/22 irányelv 32. cikkét akként kell értelmezni, hogy az közvetlen hatállyal rendelkezik, amennyiben megtiltja a tagállamok számára, hogy a további kötelező szolgáltatás nyújtásával megbízott vállalkozással viseltessék az ennek nyújtásával kapcsolatos költségek egészét vagy egy részét.

6) A jóhiszemű együttműködés, az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét akként kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló azon szabályozás, amely szerint az előző üzleti évben keletkezett hiány kompenzációja iránti kérelmeknek a valamely egyetemes szolgáltatással megbízott üzemeltető általi benyújtására az éves beszámolónak a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatósággal történő közlése tekintetében az ezen üzemeltetővel szemben kiszabott határidő lejártától számított három hónapos határidő vonatkozik, amennyiben ez a határidő nem kedvezőtlenebb a nemzeti jogban a hasonló kérelem tekintetében előírt határidőnél, továbbá amennyiben nem teszi gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehezzé a 2002/22 irányelv által a vállalkozásoknak biztosított jogok gyakorlását, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.

⁴¹ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 10. szám, Közigazgatási ügyszak 210. sz. alatt

60/G. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2016. december 21-i ítélete (a Verwaltungsgerichtshof [Ausztria] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Bietergemeinschaft Technische Gebäudebetreuung GesmbH und Caverion Österreich GmbH kontra Universität für Bodenkultur Wien, Universität für Bodenkultur Wien, VAMED Management und Service GmbH & Co. KG in Wien (C-355/15. sz. ügy)⁴²

A 2007. december 11-i 2007/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaitélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely közbeszerzési eljárásból az ajánlatkérő véglegessé vált határozatával kizárt ajánlattevővel szemben akkor is megtagadják az érintett szerződés odaitéléséről szóló határozattal és a szerződéskötéssel szembeni jogorvoslatot, ha csak ez az elutasított ajánlattevő és a nyertes ajánlattevő nyújtott be ajánlatot, és ha az említett ajánlattevő azt állítja, hogy az ezen nyertes ajánlattevő által benyújtott ajánlatot szintén ki kellett volna zárni.

60/H. A Bíróság (harmadik tanács) 2016. december 21-i ítélete (a Tribunale amministrativo regionale per il Veneto [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Associazione Italia Nostra Onlus kontra Comune di Venezia és társai (C-444/15. sz. ügy)⁴³

1) Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés vizsgálata egyáltalán nem tárt fel olyan körülményt, amely az EUM-Szerződés és az Európai Unió Alapjogi Chartája rendelkezéseire tekintettel a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke (3) bekezdésének érvényességét érinthetné.

2) A 2001/42 irányelv (10) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az említett (3) bekezdésben szereplő „helyi szinten kis területek” fogalmát az érintett terület méretére történő utalással kell meghatározni, az alábbi feltételek teljesülése esetén:

— *a tervet vagy a programot helyi szintű hatóságnak kell kidolgoznia és/vagy elfogadnia, nem pedig regionális vagy nemzeti szintű hatóságnak, és*

— *ennek a területnek a helyi szintű hatóság illetékességi területének keretein belül – ezen illetékességi területtel arányosan – kis méretűnek kell lennie.*

60/I. A Bíróság (első tanács) 2016. december 21-i ítélete (a Verwaltungsgericht Berlin [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Sidika Ucar (C-508/15. sz. ügy), Recep Kilic (C-509/15. sz. ügy) kontra Land Berlin⁴⁴

A társulási tanácsnak a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 18-i 1/80 határozata 7. cikke első bekezdésének első francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés tartózkodási jogot biztosít a fogadó tagállamban a török munkavállaló azon családtagja részére, akinek részére családtagként címén engedélyezték a beutazást e tagállam területére, és aki az említett tagállam területére történt belépésétől kezdve együtt lakott e török munkavállalóval, akkor is, ha az a legalább hároméves időszak, amelynek során ez utóbbi a rendes munkaerőpiachoz tartozott, nem közvetlenül az érintett családtagnak a fogadó tagállamba való érkezésekor, hanem annál későbbi időpontban kezdődött.

⁴² A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 10. szám, Közigazgatási ügyszak 216. sz. alatt

⁴³ A kérdést l.: Hírlevél VI. évfolyam 12. szám, Közigazgatási ügyszak 246. sz. alatt.

⁴⁴ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 2. szám, Közigazgatási ügyszak 12. és 13. sz. alatt.

60/J. A Bíróság (negyedik tanács) 2016. december 21-i ítélete (a Kúria [Magyarország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Interservice d. o.o. Koper kontra Horváth Sándor (C-547/15. sz. ügy)⁴⁵

1) A 2005. április 13-i 648/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 96. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az árunak a rendeltetési vámhivatalnál történő sértetlen bemutatására köteles „fuvarozó” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az az alfuvarozót is beleértve minden olyan személyt magában foglal, aki a közösségi külső árutovábbítási eljárás alá vont áru tényleges szállítását lebonyolítja, és aki ezt az árut abban a tudatban vette át, hogy azt ezen eljárás alá vonták.

2) A 648/2005 rendelettel módosított, 2913/92 rendelet 96. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló alfuvarozó, aki egyrészt a rendeltetési vámhivatal parkolójában a főfuvarozónak az árut az árutovábbítási okmánnyal együtt átadta, másrészt a következő útszakasz alkalmával ezt az árut újból átvette, csak akkor volt köteles meggyőződni arról, hogy a rendeltetési vámhivatalnál ezt az árut bemutatták-e, és e bemutatás elmaradásáért csak abban az esetben tehető felelőssé, ha az említett áru átvételekor tudta, hogy az árutovábbítási eljárás nem fejeződött be szabályszerűen, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt

II. A Bíróság (hetedik tanács) 2016. december 15-i ítélete – Magyarország kontra Európai Bizottság (C-644/15. P. sz. ügy)⁴⁶

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Bíróság Magyarországot kötelezi a költségek viselésére.

A Kúria uniós jogi tárgyú határozatai

Büntető ügyszak

Bfv.I.1.200/2016/6.

Nem alapos a felülvizsgálati indítványnak az abszolút eljárási szabálysértésre történő hivatkozása, ha az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében a nyilvánosságot a tárgyalás egy részéről – a sértett és a körébe tartozó tanúk védelme idejére – kizárja és egyszersmind nevezettek kihallgatását a terheltek távollétében tartja meg.

A Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontja értelmében a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek részvétele a törvény értelmében kötelező.

Az eljárt bíróság nem sértett eljárási szabályt a tanúknak az I. rendű terhelt távollétében történő kihallgatásával sem. A tanúk védelme érdekében alkalmazott rendelkezés a fentebb megjelölt indokolásra figyelemmel szükséges volt, és a bíróság minden esetben ismertette az I. rendű terhelttel a távollétében kihallgatott tanú vallomását. A Kúria álláspontja szerint is a bíróság helyesen járt el,

⁴⁵ A kérdést l.: Hírlevél VII. évfolyam 2. szám, Közigazgatási ügyszak 19. sz. alatt.

⁴⁶ A fellebbezést l.: Hírlevél VII. évfolyam 2. szám, Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai bíróság előtt II. sz. alatt.

amikor mérlegelési jogkörében a nyilvánosságot a tárgyalás egy részéről – a sértett és a körébe tartozó tanúk védelme idejére – kizárta és egyszersmind nevezettek kihallgatását a terhelt(ek) távollétében tartotta. Ez a bírósági döntés az adott esetben törvényes, szükségszerű, indokolt és helyes volt annak érdekében, hogy a bíróság igazságszolgáltatási funkciót teljesíteni tudja, és a tanúk vallomásai által befolyásmentes és objektív bizonyítékok birtokába kerüljön. A bíróság döntése ugyanakkor összhangban volt a kérdéskörre vonatkozó európai uniós normával is.

Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 2012/29/EU Irányelve a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról is akként rendelkezik, hogy a tagállamoknak a bírósági eljárások során olyan intézkedéseket kell biztosítani a specifikus védelmi szükségletekkel rendelkező áldozatok számára, amelyek lehetővé teszik a tárgyalásnak a nyilvánosság kizárásával történő megtartását [23. cikk (3) bekezdés d) pont].

A védekezéshez való jog sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy rendelkezésre álljanak azok az intézkedések, amelyek célja, hogy megvédjék az áldozatok és családtagjaik biztonságát a másodlagos és ismételt áldozattá válással, a megfélemlítéssel, valamint a megtorlással szemben, ideértve az áldozatok érzelmi vagy pszichés károsodásával szembeni védelmét, valamint méltóságuk megővését a kihallgatásuk és vallomástételük során.

Az intézkedések pontos természetét az egyéni értékelés során, az áldozat kívánságának figyelembevételével kell meghatározni. Bármely ilyen intézkedés terjedelmét a védekezéshez való jog sérelme nélkül és az igazságszolgáltatási mérlegelési jogkör szabályaival összhangban kell meghatározni. Az áldozatok eljárással kapcsolatos aggályait és félelmeit döntő tényezőként kell figyelembe venni annak megállapításakor, hogy szükségük van-e bármilyen külön intézkedésre. A nyilvánosság mint alkotmányos garancia ugyanis nem szolgálhat joggal való visszaélés alapjául, és nem lehet akadályozója annak, hogy a tanúk eleget tehessenek igazmondási kötelezettségüknek.

A bíróság döntése által a terheltnek sem alkotmányos, sem büntetőeljárás jogai nem sérültek, a tanúk vallomásai az eljárási szabályoknak megfelelően ismertetésre kerültek, és arra észrevételeket tehettek. Mindebből következően alaptalan a felülvizsgálati indítvány azon állítása, hogy a nyilvánosság részbeni kizárásával és a tanúknak a terhelt távollétében történt kihallgatásával az első fokon eljáró bíróság a Be. szabályaival ellentétesen rendelkezett, és azáltal olyan abszolút eljárási szabálysértést követett el, melynek következtében a jogerős határozat hatályon kívül helyezése lenne indokolt.

Az I. rendű terhelt a 2014. július 1. napján, és a 2014. október 21. napján tartott tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg. A bíróság a Be. 281. § (5) bekezdése alapján az I. rendű terhelt távollétében megtartott tárgyalási jegyzőkönyveket a Be. 281. § (8) bekezdésében írtaknak megfelelően a 2015. január 15-i tárgyaláson ismertette. Az eljárás megfelelt a Be. rendelkezéseinek, következésképpen a felülvizsgálati indítvány ez okból sem alapos.

Gazdasági ügyszak

Gfv.VII.30.501/2016/7.; Gfv.VII.30.544/2016/6.; Gfv.VII.30.558/2016/6.; Gfv.VII.30.562/2016/6.; Gfv.VII.30.564/2016/6.; Gfv.VII.30.565/2016/6.; Gfv.VII.30.649/2016/3.; Gfv.VII.30.695/2016/6.; Gfv.VII.30.715/2016/8.

Deviza alapú kölcsönszerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránti perben a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítását megalapozó jogszabályi feltételek.

I. A felülvizsgálati kérelemben előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését indítványozták, ezért a Kúria először azt vizsgálta, hogy az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 267. cikk. (3) bekezdése alapján előterjesztési kötelezettsége fennáll-e. Az EUMSZ 267. cikk (2) bekezdése szerint ezen eljárás kezdeményezésére akkor kerülhet sor, ha az Európai Unió Bíróságától (a továbbiakban: EU Bíróság) a konkrét jogvita eldöntése szempontjából lényeges uniós jogszabály értelmezése szükséges (jelen ügyben az eljárás felfüggesztésére nem is került sor). Erre tekintettel nem kezdeményezhető ezen eljárás annak értelmezését kérve, hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1. tv.) 16. §-a szerinti felfüggesztés összhangban van-e az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével, mivel ez nem az ügy érdemi elbírálására kiható jogkérdés.

Nincs helye előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének, ha a felmerülő jogkérdés az ügy elbírálása szempontjából nem releváns, a hivatkozott uniós rendelkezést az EU Bíróság már értelmezte, vagy az uniós jog helyes értelmezése annyira nyilvánvaló, hogy azzal kapcsolatban ésszerű kétség nem merül fel (283/81. sz. CILFIT-ügy, 21. pont). A Kúria ezen feltételek figyelembevételével vizsgálta az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének szükségességét, illetve kötelezettségét és úgy ítélte meg, hogy a felperesek által felvetett jogkérdések tekintetében – az adott kereseti kérelem mellett, az eljárás jelen szakaszában ismertté vált tények alapján – az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének feltételei nem állnak fenn, figyelemmel a később kifejtett indokokra is. A felperesek erre irányuló kérelmét mindezek alapján a Pp. 155/A. § (2) bekezdése szerint elutasította.

II. A felülvizsgálati kérelem lényegében azért tartotta jogszabálysértőnek a jogerős végzést, mert – álláspontja szerint – a DH1. tv. és a 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. tv.) alkalmazása a 93/13/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: fogyasztói irányelv) több rendelkezésébe, elsődlegesen a 6. és 7. cikkébe ütközik. A Kúriának ee hivatkozásra tekintettel arról kellett döntenie, hogy a perben eljáró bíróságoknak a fogyasztói irányelv rendelkezéseit értelmezve egyrészt a kereset tárgyává tett szerződési rendelkezés, másrészt hivatalból a szerződés más rendelkezései tisztességtelenségét kellett-e vizsgálnia. A DH1. törvény 4. § (2) bekezdése a Kúria 2/2014. PJE határozatán alapul, amelynek indoklása az EU Bíróság C-26/13. sz. Kásler-ügyben hozott ítéletében kifejtett jogértelmezést vette át. A hivatkozott törvényi rendelkezés alapján az egyoldalú kamat-, költség-, díjemelést lehetővé tevő rendelkezések tisztességtelenek, kivéve, ha a tisztességtelenség törvényi vélelmét a pénzügyi intézménynek egy speciális – az Alkotmánybíróság több ítéletében kvázi közérdekű pernek minősített – eljárás keretében sikerült megdöntenie. A törvény egyúttal kötelezte a pénzügyi intézményeket a tisztességtelenül felvett kamat, költség, díj visszafizetésére, vagyis az elszámolásra. Amennyiben a fogyasztó az elszámolás eredményét vitatta, lényegében három fórum – ezen belül két bírósági szint – állt a rendelkezésére jogai érvényesítésére.

A Kúria hangsúlyozta: a kamat, költség, díj jogszabályba ütköző, illetve tisztességtelen módosításával kapcsolatos szerződéses rendelkezés soha nem az egész, hanem csak az adott feltétel érvénytelenségét eredményezi. A jelen per tárgyává tett szerződéses rendelkezés tisztességtelensége, így érvénytelensége már megállapítást nyert, így semmi indoka, értelme nincs ugyanezen szerződéses rendelkezés további érvénytelenségi okai vizsgálatának, tekintettel az azonos jogkövetkezményekre.

A Kúria megítélése szerint az EU Bíróságnak a fenti irányelvvel kapcsolatos – részben a felperesek által is hivatkozott – joggyakorlata alapján nem állapítható meg az a kötelezettség, hogy a tagállami bíróságoknak részleges érvénytelenség megállapítására irányuló perekben – erre irányuló kereseti kérelem hiányában – a fogyasztói szerződés egészét, minden egyes egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel esetleges tisztességtelenségét hivatalból kellene vizsgálniuk. Az EU Bíróság csak a kereseti kérelem alapjául szolgáló ÁSZF rendelkezések vonatkozásában állapított meg többlet eljárásjogi kötelezettséget a tagállami bíróságok számára (így többek között: C-488/11. sz., Asbeek Brusse ügyben hozott ítélet, 39. pont; C-470/12. sz., Pohotovost-ügyben hozott ítélet, 40. pont), de egyik ítéletében sem törte át a tagállami polgári eljárásjogok legfontosabb alapvető szintű rendelkezését, a kérelemhez kötöttség elvét úgy, ahogy arra a felperesek hivatkoztak. Egyértelműen nem áll fenn a kereset tárgyává nem tett szerződéses rendelkezések tisztességtelensége vizsgálatának kötelezettsége, ha az adott kereseti kérelem érdemben jogszerűen elbírálásra nem került, kerülhetett az adott eljárásban.

Gfv. VII.30.530/2016/4.

Fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel tisztességtelenségét a kereseti kérelem keretei között kell hivatalból vizsgálni.

A Kúriának abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy az adott tényállás mellett, amikor a felperes sem keresetében, sem fellebbezésében nem kérte – ideértve a jogerős ítélet által tisztességtelennek ítélt – egyes szerződéses rendelkezések tisztességtelenségének megállapítását, nem vitatta a felmondással összefüggésben közölt részletes elszámolás helyességét a másodfokú bíróság hivatalból jogosult, illetve köteles volt-e a szerződés – keresetben meg nem jelölt – rendelkezéseit

átvizsgálni és egyes szerződési rendelkezések tisztességtelenségét megállapítani.

A Kúria nem osztotta azt a jogerős ítéletben kifejtett jogi álláspontot, hogy a 93/13/EGK irányelvből (a továbbiakban: fogyasztói irányelv), az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) azt értelmező joggyakorlatából következne, miszerint erre irányuló kereseti, fellebbezési kérelem hiányában a bíróságnak hivatalból vizsgálnia kellett a kölcsönszerződés egyedileg meg nem tárgyalt rendelkezései tisztességtelenségét. A Kúria utalt arra, az Európai Unió Bírósága két ítéletében is iránymutatást adott ebben a kérdésben: a C-397/11. sz. Jörös-ügyben, valamint a C-488/11. sz. Dirk Frederik Asbeek Brusse ügyben. Különösen az utóbb említett ítélet 53. pontja alapján – a Kúria megítélése szerint – az a következtetés vonható le, hogy a másodfokú bíróság is csak a kereseti kérelem keretei között járhat el, ugyanakkor a kereset tárgyává tett szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét – ha azt a belső eljárási szabályok lehetővé teszik – hivatalból megállapíthatja akkor is, ha a kereset más okból irányult az adott szerződési rendelkezés érvénytelenségének megállapítására.

Az adott eljárásban nemcsak, hogy a keresetnek nem volt tárgya a hivatkozott rendelkezések tisztességtelensége, hanem arra fellebbezésében sem hivatkozott a felperes. A másodfokú bíróság figyelemmel a Pp. 253. § (3) bekezdésére csak a fellebbezési és a fellebbezési ellenkérelem keretei között változtathatja meg az elsőfokú bíróság ítéletét. Olyan kérdésben nem foglalhat állást, amely e kérelmek kereteit meghaladják. A Kúria megítélése szerint az EU Bíróság joggyakorlatából az a következtetés vonható le, miszerint ha a hivatkozott szerződéses rendelkezések érvénytelenségének megállapítását más okból kérte volna a felperes fellebbezésében ez esetben hivatalból joga és kötelezettsége lett volna a másodfokú bíróságnak az adott rendelkezések tisztességtelenségének vizsgálata. Erre akkor kerülhet sor jogszerűen a másodfokú eljárásban, ha a felperes felhívást követően a tisztességtelenség megállapítását kéri és az alperesnek módja van arra, hogy jogi álláspontját kifejtse.

A Kúria megítélése szerint tehát sem a fogyasztói irányelv, sem az azt értelmező EUB-i joggyakorlat nem töri át a nemzeti polgári eljárásjogok legfontosabb alapelvi szintű rendelkezését, a kérelemhez kötöttség elvét. A felperes mint a per ura határozhatja meg az eljárás kereteit. Az Európai Unió Bírósága csak a kereseti kérelem alapjául szolgáló ÁSZF rendelkezések vonatkozásában állapított meg többlet eljárásjogi kötelezettséget a tagállami bíróságok számára (így többek között: C 488/11. sz., Dirk Frederik Asbeek Brusse ügyben hozott ítélet, 39. pont; C-470/12. sz., Pohotovost' ügyben hozott ítélet, 40.pont).

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Polgári ügyszak

Pfv.V.20.782/2016/9.

A számlavezető bank szerződészerűen teljesíti az átutalási megbízást, ha az ügyfél által megadott kedvezményezettnek az átutalási megbízás szerinti banknál vezetett megadott bankszámlájára teljesít. A bankot a kedvezményezett vonatkozásában ügyfél azonosítási kötelezettség nem terheli.

A felperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott az Európai Parlament és a Tanács 2009. szeptember 16-i 924/2009/EK rendelete 2. cikk 8. pontjának megsértésére. Az uniós rendelet a határon átnyúló fizetésekről tartalmaz rendelkezéseket és a 2. cikk 8. pontjában a fogalom-meghatározó normák között a „fizetési megbízás” definícióját adja meg akként, hogy az a fizető félnek vagy a kedvezményezettnek a saját pénzforgalmi szolgáltatója számára adott fizetési művelet teljesítésére vonatkozó utasítása. Ezt a legális definíciót megfelelően alkalmazta a bíróság, amikor a felperes saját pénzforgalmi szolgáltatója számára adott átutalási megbízásának teljesítésére vonatkozó utasítását vizsgálta a perben.

Jogszabálysértés nélkül alkalmazta a bíróság az Európai Parlament és a Tanács 2005. október 26-i 2005/60/EK irányelve alapján a magyar jogba is beemelt uniós célkitűzéseket megvalósító normatív szabályokat. Az irányelv a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szól. Az irányelv olyan jogforrás, amely az abban foglalt célkitűzések megvalósítása tekintetében kötelező, és a tagállamok számára implementációs

kötelezettséget tesz szükségessé. A magyar jogalkotó e kötelezettségét teljesítette, amikor elfogadta a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvényt. A hivatkozott uniós irányelv és az annak megfelelő magyar szabályozás célja az volt, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tilalmának hatékony érvényesítése érdekében megelőzze és megakadályozza a bűncselekmények elkövetéséből származó pénznek vagy pénzben kifejezhető értékkel bíró dolognak a pénzmosás szempontjából veszélyeztetett tevékenységeken keresztül történő tisztára mosását, valamint a terrorizmusnak pénzzel vagy pénzben kifejezhető értékkel bíró dologgal való támogatását.

A 2007. évi CXXXVI. törvény 6. § (1) bekezdése ügyfél átvilágítási kötelezettséget ír elő, az irányelv 34. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Ez az ügyfél átvilágítási kötelezettség a pénzügyi szolgáltatónak a saját ügyfelével kapcsolatos kötelezettsége. A felperes által állított kedvezményezett beazonosítási, továbbá az átutalási megbízáson szereplő adatok valóságának és egyezőségének ellenőrzési kötelezettsége sem a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott uniós jogforrásokból, sem a felülvizsgálati kérelemben megjelölt magyar jogszabályokból nem állapítható meg, és fogalmilag is kizárható, hogy egy pénzügyi szolgáltató bank egy átutalási megbízás teljesítése esetén jogosultságot szerezzen a kedvezményezett és az ő számlavezető bankja közötti belső jogviszonyra tartozó adatok kutatására, ügyfél ellenőrzésre.

Nem következik a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott 1996. évi CXII. törvény 87/L. § (1) bekezdéséből sem, hogy a normál átutalási megbízás helyett a SEPA módban történő utalás esetén az alperest a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott ellenőrzési, ügyfél átvilágítási kötelezettség terhelte a kedvezményezett tekintetében, nyomatékosan hangsúlyozva azt, hogy az átutalási megbízás teljesítésekor a kedvezményezett számlavezető bankja az alperes teljesítési segédjének nem tekinthető. Az a pénzügyi rendszerek normális működéséhez hozzátartozik, hogy az ügyfél és a számlavezetője között áll fenn szerződéses jogi kapcsolat, e szerződéses kapcsolaton belül adható átutalási megbízások teljesítéséért tartozik felelősséggel a számlavezető pénzügyi intézet, a hivatkozott uniós jogforrások, illetve magyar törvény rendelkezései értelmében pedig a számlavezető banknak a saját ügyfelei tekintetében szükséges a pénzmosás, illetve terrorizmusgyanús ügyletek esetén az általánosan is fennálló ügyfél azonosítási kötelezettségen felül – akár ügyletenként – ügyfél átvilágítást végezni. A peres felek közötti jogviszonyban az alperes – a rendelkezésre álló adatok szerint – a felülvizsgálati kérelemben írt körben minden jogszabályi és szerződéses kötelezettségének eleget tett, az átutalási megbízást a felperes utasításainak megfelelően, az általa adott adatok szerint teljesítette. Annak a körülménynek, hogy az egyik átutalási megbízás SEPA módban került teljesítésre, a felperest ért kár vonatkozásában jelentősége nincsen, és a rendelkezésre álló adatokból az következik, hogy a felperes kárát nem az alperes magatartása, hanem valószínűsíthetően bűncselekmény elkövetése okozta.

Pfv.IV.21.578/2016/4.

I. A védjegybitorlás objektív felelősségen alapuló jogintézmény, amely azt jelenti, hogy valamely gazdasági tevékenység körébe eső védjegyhasználati cselekmény megvalósulása esetén a védjegybitorlás megtörténte attól függetlenül megállapítható, hogy a bitorló szándéka a védjegy kifejezett használatára, illetve annak jogszerűségére kiterjedt-e.

II. A reklám célú védjegyhasználat függetlenül attól, hogy a kínált szolgáltatás igénybe vehető-e, a gazdasági tevékenység körébe eső használatnak minősül, mert annak a fogyasztókra és más piaci szereplőkre is hatása van.

III. A védjegybitorlás megállapítása és objektív jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indult, egy keresetlevélben érvényesített, meg nem határozható perértékű ügyben a védjegyek száma alapján külön – külön eljárási illetéket meghatározni nem lehet.

A felülvizsgálati eljárásban mindkét fél saját – egymással ellentétes – álláspontjának alátámasztásaként hivatkozott az Európai Bíróság C-179/15. számú ítéletére (Daimler AG v. Együd Garage Gépjárműjavító és Értékesítő Kft.). Az ítélet arra az ismert jelenségre tekintettel, hogy egyes cégböngészős weboldalak más weboldalakon közzétett hirdetéseket a hirdető tudta és beleegyezése nélkül átvesznek a saját weboldaluk használatának előmozdítása céljából, lényeges különbséget tett a

védjegyhasználat megvalósulásának megállapíthatósága szempontjából az interneten közzétett, védjegyet tartalmazó hirdetések között aszerint, hogy a hirdetés a hirdető megbízásából jelent meg, vagy a hirdetés olyan internetes oldalon jelent meg, amelynek az üzemeltetőjével a hirdető nem áll semmilyen kapcsolatban, amely nem a hirdető megrendelésére, hanem az oldalt üzemeltető saját kezdeményezésére jelent meg. A hivatkozott döntés értelmében a hirdető által korábban - a védjegyjogosult hozzájárulásával - közzétett hirdetés esetén a hirdetésben utóbb jogosulatlanra vált védjegyhasználatért a hirdető felelőssége akkor nem állapítható meg, ha a hirdető igazolhatóan intézkedett a hirdetés eltávolítása érdekében a weboldal üzemeltetőjénél, és a hirdetés ennek ellenére maradt fenn. Abban az esetben azonban, ha a hirdetést nem a hirdető vagy az ő megbízásából tették közzé, a hirdető védjegyhasználatát nem állapítható meg.

Az alperes vitatta, hogy a megjelölt internetes oldalakon a védjeggyel a szolgáltatásait kínáló hirdetések az ő megrendelésére kerültek közzétételre. A perbeli esetben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a kifogásolt internetes oldalakon az alperes, vagy az ő megbízásából jelentek meg a védjegyet tartalmazó hirdetések. Bizonyítottság hiányában - az Európai Bíróság C-179/15. számú ítéletében kifejtettekre is tekintettel - az alperes részéről a védjegy kifogásolt internetes oldalakon való használatát megállapítani nem lehet. Ebben a körben jogszabálysértés nélkül változtatta meg a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét és utasította el az interneten történt jogosulatlan használat miatt a védjegybitorlás megállapítására irányuló keresetet.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.IV.35.158/2016/5.

Mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás során a támogatási határozat és a kifizetési határozatok egymáshoz való viszonyának meghatározása

Támogatási ügyekben – így mezőgazdasági területek erdősítésére vonatkozó támogatási kérelmek esetén is – az eljáró hatóságok elsőként döntést hoznak magáról a támogatásról (a támogatás megítélhetőségéről), majd évente, a mezőgazdasági termelő kérelme alapján, a kifizetési kérelmek tárgyában döntenek. Ezáltal válik el a támogatási kérelem és a kifizetési kérelem.

A felperes ügyében a támogatási kérelmet a hatóság 2005. január 28-án kelt határozatában bírálta el, meghatározva 2005. évtől 2014. évig azokat az EUR-ban számolt összegeket, amely támogatás igénybevételére a felperes jogosult.

A felperes a 2006. évre kifizetés iránti kérelmet nyújtott be. Az elsőfokú hatóság 2006. november 29-én kelt határozatában – amelynek tárgya a felperes „2006. évi kifizetési kérelme” – a 2006. évre 407.065. Ft támogatási összeget állapított meg, majd ugyan ebben a határozatában módosította a fent jelölt támogatási határozatot is, az igénybe vehető összeget 2005. évtől 2024. évig EUR-ban számolva újra (alacsonyabb összegben) megállapította. E döntés szerint a felperes jövedelempótló támogatásra nem jogosult. A felperes fellebbezése alapján másodfokú hatóság közel öt évvel később, 2011. november 21-én hozta meg döntését, amelyben helyben hagyta az elsőfokú határozatot.

Ezt követően a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2013. február 21-én meghozott ítéletében mind az első, mind a másodfokú közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

A fent bemutatott előzményi eljárást követően a felperes „2006. évi kifizetési kérelme” tárgyában eljáró MVH Közvetlen Támogatások Igazgatósága, a 2013. július 3-án meghozott határozatában egyrészt megállapította, hogy a felperes a 2006. évre 1.792.794 Ft támogatásra jogosult, másrészt – mivel a korábban megállapított 407.065 Ft kifizetésre került – rendelkezett a különbözet kifizetéséről, illetve az indokolásban arra utalt, hogy a felperes emelt szintű jövedelempótló támogatásra jogosult a 2006. évre. E határozat rendelkező részében továbbá a hatóság akként rendelkezett, hogy a támogatási összeget a 2005. január 28-án kelt határozat tartalmazza, azonban a rendelkező rész mégiscsak megállapította, hogy a felperes a 2013. évtől (azaz ezen elsőfokú határozat meghozatalának évétől) 2024. évig milyen támogatási összegeket igényelhet.

A Kúria megítélése szerint a mellett, hogy a támogatási határozatot a támogatási határozat módosítása

útján lehetett volna a felperes által is átlátható módon elérni (külön jogorvoslati lehetőség biztosításával), az új eljárásban hozott elsőfokú határozat valójában a támogatási határozatot módosította a 2013. évtől kezdődően a támogatási időszak végéig (hasonlóan döntött a megelőző eljárásban az elsőfokú hatóság is azzal, hogy a határozatának rendelkező része kinyilvánította a támogatási határozat módosítását, illetve 2005. évtől, azaz a támogatási időszak kezdetétől határozta meg a támogatási összegeket). A másodfokú közigazgatási szerv a 2014. március 25-ai határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta, a jelen ügyben felülvizsgált első fokon eljáró Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság pedig a felperes keresetét elutasította.

Az ügyben elsőként az állapítható meg, hogy nem helytálló az elsőfokú bíróság azon érve, amely szerint a 2007-2012. évi történeti kifizetések nem képezik az eljárás tárgyát. Nem helytálló, ugyanis a 2006. évi kifizetési kérelem eldöntésekor már a megelőző eljárásban is módosításra került a támogatási határozat, de jelen eljárás tárgyát képező hatósági döntésben is, mivel az elsőfokú hatóság rendelkezett az elbírálás időpontjától (2013. évtől) számított lehívható támogatási összegekről is. A Kúria megítélése szerint a felperesnek nem róható a terhére, hogy a megelőző eljárásban közel öt év múlva hozta meg a hatóság a másodfokú döntést, nem róható a terhére, hogy a 2006. évi kifizetési kérelme alapján a hatóság végül is 2013. július 3-án döntött. Megalapozott ezért az a felperesi álláspont, hogy ha a hatóság a 2006. évi kifizetési kérelem alapján meghozott határozatában a támogatási határozatot is módosítani akarja, akkor értelemszerűen arra 2007. évtől kezdődően kell, hogy sor kerüljön.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdése sorolja fel a határozat kötelező tartalmi elemeit. A Ket. 72. § (1) bekezdés d) pontja szerint a rendelkező rész tartalmazza – többek között – a hatóság döntését. A Kúria megítélése szerint az elsőfokú határozatban és az azt helyben hagyó határozatban a hatóság hiányos döntést hozott. Amennyiben a hatóság a 2006. évi kifizetési kérelem elbírálása során a támogatási határozatot módosítani szándékozta (márpedig igen, mert 2013 és 2024 év között igényelhető támogatásról is rendelkezett) úgy a lehívható összegeket a következő évtől, azaz a 2007. évtől kellett volna meghatározni (annak nincs relevanciája, hogy a hatóság mikor hozta döntését, a késedelem egyébiránt is az ügyfél javára értékelendő). Megállapítható továbbá, hogy a hatóság nem adta elfogadható indokát annak, hogy miért csak a 2013 és 2024 között határozta meg az igénybe vehető támogatás összegét, ezáltal a határozat nem felel meg a Ket. 72. § (1) bekezdés e) pontjába foglalt indokolási kötelezettségnek sem. A Kúria megítélése szerint tehát az elsőfokú bíróság rossz kiindulási alaphoz (mármint, hogy a peres ügyben a 2007-2012. évi történeti kifizetések nem képezik az eljárás tárgyát) téves következtetésre jutott.

Ami a kamatkövetelést illeti: a 2007. április 6-ig hatályban lévő 2003. évi LXXIII. törvény (a továbbiakban: régi eljárási tv.) 16. § (4) bekezdése szerint: „Ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek támogatás kifizetési igénye keletkezik, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a támogatás kifizetési összege után a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatot fizet.” A 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: új eljárási tv.) 80. § (4) bekezdése alapján „A nemzeti hatáskörben nyújtott támogatásokra vonatkozó rendelkezéseket a 2007. május 1. után indult eljárásokban kell alkalmazni. Az ezt megelőzően indult eljárásokat a korábbi jogszabályokban foglaltak alapján kell befejezni.”

Jelen perben a felperes 2006. évi kifizetési kérelme tárgyában az eljárás akkor indult meg, amikor a felperes a 2006. évre vonatkozó kérelmét benyújtotta. Nem helytálló tehát az az érv, hogy az MVH eljárására irányadó jogi norma nem tartalmaz késedelmi kamat megfizetésre vonatkozó rendelkezést, mivel jelen ügyben még a régi eljárási törvény alapján kell a kérdést megítélni.

Az EUR átváltási árfolyammal kapcsolatban mind a hatóság mind a bíróság álláspontja az volt, hogy az Európai Központi Bank által 2006. január 1. napján kiadott (252,87 Ft/Euró) árfolyamot kell alapul venni. Mind a hatósági döntés, mind a jogerős ítélet az 1913/2006/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 7. cikk (1) bekezdésére hivatkozott.

Az EK rendelet 7. cikk (1) bekezdés első albekezdése szerint: „Az 1698/2005/EK rendelet mellékletében említett összegek esetében, és az 1257/1999/EK rendelet alapján jóváhagyott

intézkedésekkel kapcsolatos olyan összegek esetében, amelyek kedvezményezettnek történő kifizetését az 1698/2005/EK rendelet által jóváhagyott vidékfejlesztési programok biztosítják, az árfolyamok meghatározó ügyleti ténye azon év január 1-je, amely év során a támogatás odaítélésére vonatkozó határozatot meghozták.”

Az EK rendelet 7. cikk (1) bekezdésének azonban van egy második albekezdése is. Ez a következőképpen rendelkezik: „Mindazonáltal azokban az esetekben, amikor a közösségi szabályok értelmében az első albekezdésben említett összegek kifizetése több éven át elhúzódik, az éves részletekre vonatkozó árfolyam meghatározó ügyleti ténye azon év január 1-je, amely évre a szóban forgó részletet folyósítják”

A felperes az EK rendelet 8. cikk f) pontjára hivatkozott. Ez a rendelkezés a mezőgazdasági jogszabályok be nem tartása esetén kivetett bírságokra vonatkozik, így az ügyben nincs relevanciája.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős bírósági ítéletet, valamint az alperes határozatát – az elsőfokú határozatra kiterjedő hatállyal – a Pp. 275. § (4) bekezdése, valamint 339. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. A Kúria az új eljárásra az az iránymutatást adja, hogy amennyiben a hatóság a felperes 2006. évi kifizetési kérelmének elbírálása kapcsán el kíván térni az irányadó – a 2005. évben meghozott – támogatási határozatában 2024. évig megállapított éves támogatási összegektől, akkor azt a 2007. évtől kezdődően kell megállapítania. Mivel a hatóság jogszabályt sértett, ezért a régi eljárási törvény 16. § (4) bekezdése alapján kamatfizetési kötelezettség terheli. Az árfolyamot az EK rendelt 7. cikk második albekezdése szerint kell meghatározni.

Kfv.IV.35.171/2016/5.

A normatív támogatási forma sajátossága, hogy a támogatás meghatározott feltételek teljesülése esetén jár. A támogatás iránti kérelem e feltételek nélkülözéséből adódó hiányossága később nem orvosolható.

Az ügy irataiból megállapíthatóan az érintett tartási helyen 2011. május 1-jén (azaz a támogatási kérelem benyújtása előtti napon) nem volt figyelembe vehető kapacitás. Figyelemmel a 18/2011.(III.9.) VM rendelettel (a továbbiakban: VM rendelet) 3. § (1) bekezdésére, valamint 18. § (1) bekezdésére, a felperes tehát nem volt támogatásra jogosult.

Figyelemmel a normatív támogatási forma sajátosságára, miszerint a támogatás meghatározott feltételek teljesítése esetén „jár”, ennek ellentétéleképpen, az e feltételek nélkülözéséből adódó hiányosság „később” nem orvosolható. Ezen szabályozási logika alapján, a 2011. november 15-én benyújtott módosító lap elfogadását tételesen a VM-rendelet 17. § b) pontjának alkalmazása zárja ki azzal, hogy a támogatási jogosultságra vonatkozó adatok és dokumentumok tekintetében hiánypótlásra nem ad lehetőséget. A tartási hely nyilvántartásba vételének ténye és a kapacitásadat a támogatásra jogosultságnak nyilvánvalóan meghatározó módon jellemző paraméterei.

A felperes által hivatkozott akkor hatályos 1122/2009/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 73. cikk (2) bekezdése a támogatási kérelem javítható hibáiról pedig azért nem alkalmazható, mert csak arra az esetre vonatkozik, amikor még nem értesítették a termelőt az ellenőrzési szándékról vagy szabálytalanságról. Márpedig a felperes 2011. november 5. napján kézhez vette az elsőfokú hatóság támogatási kérelmét elutasító határozatát. A felperest ezzel a döntéssel értesítették a kérelem szabálytalanságáról. A később benyújtott módosító lapot tehát nem lehetett figyelembe venni.

Kfv.I.35.348/2016/5.

Az alkatrész fogalmának meghatározása vámtarifálási szempontból.

Az elsőfokú bíróság jogszerűen vizsgálta és értékelt a rendelkezésre álló körülményeket, összevetette a Kombinált Nomenklatúra értelmezési szabályaival és árumegnevezéseivel, és az Európai Unió Bírósága gyakorlatának megfelelően értékelt az azt a körülményt, hogy a perbeli termék a földfelszíni digitális jel vételére képes termék, mely az autórádióba történő beszerelés következtében, az

alkalmassá válik az ilyen típusú jel vételére. A modulban a rádióadások vételéhez és feldolgozásához szükséges összes összetevő megtalálható, az általános szabály alkalmazása indokolt, hiszen a modul a 8527 vtsz. alá tartozó teljes vagy befejezett termékek alapvető jellemzőivel bír.

A Kúria kiemelte, hogy az Európai Unió Bírósága több vámtarifálással foglalkozó döntésében mutatott rá, hogy a jobbiztonság és az ellenőrzések elősegítése érdekében az áruk tarifális besorolásának meghatározó feltételeit általában az áruk objektív jellemzői és tulajdonságai között kell keresni, amint azokat a KN vámtarifaszám, az áruosztályok, illetve árucsoportok megjegyzései meghatározzák. (C-700/15, C-600/15, C-330/13.) Azt is kiemelte, hogy a közös vámtarifa koherens és egységes alkalmazása érdekében a Bíróságnak az „alkatrész” fogalom egyetlen, a KN áruosztályai összessége vonatkozásában közös meghatározást kell adnia. (Hark ítélet C-450/12 37. pont, C-666/13. 44. pont)

A kialakított Bírósági ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy az „alkatrész” fogalma magában foglalja valamely egész létezését, amelynek működéséhez az alkatrész elengedhetetlen. Ezen ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy annak érdekében, hogy valamely árut az említett árucsoportok értelmében vett „alkatrésznek” lehessen minősíteni, nem elegendő azt bizonyítani, hogy ezen áru nélkül a gép vagy készülék nem alkalmas arra, hogy kielégítse a rendeltetésének megfelelő szükségleteket. Azt is bizonyítani kell, hogy a szóban forgó gép vagy készülék mechanikus vagy elektronikus működése az említett árutól függ (lásd ebben az értelemben (2013. december 12-i HARK-ítélet C-450/12, EU:C:2013:824, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A perbeli termék nem felel meg a fenti a Bíróság által kialakított „alkatrész” fogalomnak, hiszen nem szükséges a rádió vevőkészülék működőképességéhez, kisegítő funkcióval bír. Ezt a szakértői vélemény is megerősíti 8. oldalának utolsó mondatában.

Helytállóan tulajdonított jelentőséget a Bizottság 215/2009/EK rendeletében foglaltaknak is. A Kúria egyetért azzal az elsőfokú bírósági állásponttal, hogy a perbeli termék műszaki tartalma egyértelműen kimeríti a fenti rendeletben szereplő árumegnevezés definícióját.

A Kúria már több döntésében kifejtette, hogy a tarifális besorolás jogkérdés, azonban a vámáru és tulajdonságainak meghatározása ténykérdés. A besorolást megelőzően tehát a tények feltárása és bizonyítása szakkérdés, ahogyan az jelen perben is annak minősült. (BH 2009.339., Kfv.V.35.833/2014/13.) Az alkalmazandó jogi norma tartalmát az elsőfokú bíróság okszerűen indokolva állapította meg, a tarifálandó termék paramétereit bizonyítási eljárás során feltárta, azokat összevetette a Kombinált Nomenklátúra irányadó rendelkezésével. Okszerűen indokát adta annak, hogy a perbeli termék miért nem tartozik a felperes által indítványozott 8529 90 65 90 TARIC kód alá. A Kúria nem tartotta jogszabálysértőnek a perben becsatolt igazsági szakértői vélemény ellenére azt a megállapítást, hogy a termék rendelkezik a teljes vagy befejezett termék alapvető jellemzőivel.

Kfv.I.35.378/2016/5. szám

Az ésszerűen elvárható intézkedés nem merülhet ki csupán abban, hogy az adózó ellenőrzi a számlakibocsátó adószámát, cégjogi helyzetét, hanem az elvégzendő tevékenység speciális jellegéből fakadó engedélyek meglétének igazolását is meg kell követelnie az adókijátszás kizárása érdekében.

A bírói gyakorlat egységes abban a tekintetben is, hogy az adólevonási jog gyakorlásának kötelező feltétele a tartalmilag hiteles számla. Ebben a körben vizsgálendő: a számlában szereplő gazdasági esemény megtörtént-e, az a számlában megjelölt felek között valósult-e meg, valamint bizonyítható-e, hogy adócsalás/adókijátszás történt. Az Európai Unió Bírósága is valamennyi általános forgalmi adó levonást érintő esetében utalt a számlabefogadó azon felelősségére, hogy annak érdekében, hogy az ügyleteik ne valósítsanak meg – akár a héa, akár más adó tekintetében elkövetett – adókijátszást minden tőlük ésszerűen elvárható intézkedést meg kell tenniük, a körültekintő gazdasági szereplő gondosságával kell eljárniuk. (C-324/11. 42. pont) Az ésszerűen elvárható intézkedések köre pedig az adott ügy körülményeitől függ, melynek elbírálása a nemzeti bíróság feladata. (C-277/14. 51. pont)

Jelen ügynek két súlyponti eleme volt: egyrészt a Kft.-nél és az alvállalkozói láncolatban tapasztalt hiányosságok, másrészt a felperesnek a gazdasági eseményekben tanúsított szerepe. A felperesnek tudnia kellett arról, hogy a Kft. a munkák elvégzésére nem képes. Arra helyesen utalt a felperes, hogy

a láncolatban lévő vállalkozások által elkövetett hibákért, hiányosságokért nem tehető felelőssé, de nem jellemezheti magatartását az a nagyfokú negligencia sem, amely jelen esetben felmerült, főleg egy olyan tevékenység végzésénél, melynek szigorú jogszabályi feltételei vannak (2005. évi CXXXIII. törvény 14. §). Az ésszerűen elvárható intézkedés nem merülhet ki csupán abban, hogy ellenőrzi a számlakibocsátó adószámát, cégjogi helyzetét, hanem az elvégzendő tevékenység speciális jellegéből fakadó engedélyek meglétének igazolását is meg kell követelnie az adókijátszás kizárása érdekében. A felperes maga is elismerte, hogy ilyen irányú ellenőrzést nem végzett, tehát nem tett meg minden tőle ésszerűen elvárható intézkedést annak érdekében, hogy az ügyletek ne vezethessenek adókijátszáshoz.

Kfv.I.35.448/2016/10.

A gépjármű használata vagy hasznosítása olyan objektív tény, amelynek megtörténte már önmagában kizárja annak az Áfa tv-ben meghatározott továbbértékesítési céllal történő értékesítését.

A Kúriának abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította-e meg, hogy a Gépjármű nem továbbértékesítési célt szolgált, és ezért az azt terhelő áfát a felperes jogszerűtlenül vonta le.

A Kúria mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Európai Unió Bíróságának a C-392/09. számú ügyére történt hivatkozás téves volt, a jelen ügy vonatkozásában az nem bírt relevanciával. Jelen ügy ugyanis nem a főszabály szerint nem korlátozható adólevonási jog gyakorlásával kapcsolatos, hanem 2007. évi CXXVII. törvénynek (a továbbiakban: Áfa tv.) – a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv rendelkezéseivel harmonizált – az adólevonási jogot tilalmazó egy speciális rendelkezésével, illetve az alól engedélyezett egy kivétellel.

A Kúria több okból sem fogadta el a Gépjármű vonatkozásában a továbbértékesítési cél megvalósulását. Az Áfa tv. 259. § 22. pontjában meghatározott definíció kettős, együttes feltételrendszert támaszt ennek megvalósulása tekintetében, mégpedig a beszerzett termék saját használatának vagy hasznosításának kizártságát, illetve az értékesítési értéknek mindössze a kereskedelemben szokásos értékváltozása beszerzési értékhez képest. A feltételek közül bármelyik hiánya esetén kizárt a továbbértékesítési cél megállapíthatósága. Jelen esetben mindkét fogalmi kritérium hiányzott.

Egyrészt a Gépjármű használata nem volt vitatott a felek között, az a rendelkezésre állt iratokból - a beszerzésről kiállított számla, nyilvántartások, Adásvételi szerződés - kétséget kizáróan megállapítható volt. A felperesnek pedig a saját szubjektív tudattartalmára – amely szerint ő értékesíteni kívánta a beszerzéskor a Gépjárművet – hivatkozása nem lehetett elegendő, ugyanis az Áfa tv-ben meghatározott adólevonási jog gyakorlásához a továbbértékesítési cél tekintetében a fenti kritériumoknak is meg kellett volna felelnie. (Kfv.V.35.785/2014/5.)

Másrészt az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletében helyesen utalt arra is, a továbbértékesítési cél a Gépjármű beszerzési és értékesítési ára közötti különbség nagysága okán is kizárt volt. Helytállóan utalt arra ugyanis, hogy az említett különbség nem minősülhetett a kereskedelemben szokásos értékváltozásnak, ugyanis ennek mértékének nagysága – 12.793.560 forint - egyértelműen a Gépjármű használatából következett. A felperes nem tudta bizonyítani azt sem, hogy a használat kizárólag az értékesítés érdekében történt volna (potenciális vevőhöz vitte volna, tesztvezetés, stb..)

Végül a felperes tévesen hivatkozott arra is, hogy nem értékelhette volna a terhére az elsőfokú bíróság a Gépjárműnek a nyilvántartásaiban tárgyi eszközként történő szerepeltetését. A tárgyi eszközként nyilvántartásba vétel is a saját célú használatot erősíti. E körben arra is utalt a Kúria, hogy az ügy eldöntése szempontjából e többlet körülmény nem bírt relevanciával, ugyanis az Áfa tv-ben meghatározott, a felperes adólevonási jogát megalapozó továbbértékesítési cél hiánya már fentiek szerint megállapítható volt.

Kfv.VI.35.625/2016/7.

Amennyiben a gazdasági esemény nem a számlákban szereplő felek között valósult meg és a

számlabefogadónak kellően körültekintő magatartás esetén tudnia kellett volna az adókijátszásról, úgy az áfa nem vonható le. A munkát ténylegesen elvégző személyek és a számlabefogadó között munkaviszony fennállása akkor állapítható meg, ha a jogviszonyban többségben vannak a munkajogi elemek.

A felülvizsgálati bíróság elsődlegesen rögzíti, az adóhatóság nagyon részletes, minden releváns körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást folytatott le. A tényállást teljes körűen tisztázta, a munkát végzőket meghallgatta, kapcsolódó vizsgálatokat folytatott le, a szükséges iratokat beszerezte, nem sértette meg a 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art) 97. § (4)-(6) bekezdéseiben foglaltakat. Jogszerűen tette vizsgálat tárgyává a perbeli szerződéses láncolatot, az abban részvevő felek között létrejött gazdasági eseményeket.

2012. évben az áfa levonási jog tartalmi feltételeire irányadó szabályokat a 2006/112/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 168. cikke és az 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 120. §-a, míg a formai feltételeket az Irányelv 178. cikke és az Áfa tv. 127. §-a határozták meg. Az általános forgalmi adóhoz kapcsolódó ügyekben minden esetben alkalmazandó a magyar Áfa tv. mellett az adott európai uniós norma, jelen esetben az Irányelv. Figyelembe veendő még az 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 15. § (3) bekezdésében, 165. §-ában, 166. §-ában, az Art. 2. § (1) bekezdésében és az 5/2016. (IX.26.) KMK véleményben írtak.

Az Áfa tv. 120. § a) pontja értelmében abban a mértékben, amilyen mértékben az adóalany – ilyen minőségében – a terméket, szolgáltatást adóköteles termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása érdekében használja, egyéb módon hasznosítja, jogosult arra, hogy az általa fizetendő adóból levonja azt az adót, amelyet termék beszerzéséhez, szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódóan egy másik adó alany rá áthárított. Ez a szabályozás azonos az Irányelv 168. cikk a) pontjával. A bírói gyakorlat egységes abban a tekintetben, hogy az adólevonási jog gyakorlásának kötelező feltétele a tartalmilag hiteles számla. Ebben a körben vizsgálendő, a számlában szereplő gazdasági esemény megtörtént-e, az a számlában megjelölt felek között valósult-e meg, valamint bizonyítható-e, hogy adócsalás/adókijátszás történt. A hivatkozott KMK vélemény a gazdasági esemény megvalósulása és a szubjektív elem vonatkozásában három esetkört jelöl meg. Az alperes ezek közül a 2. pont szerinti tényállás fennállását rögzítette, vagyis véleménye szerint a gazdasági esemény megvalósult, de nem a számlában szereplő felek között és a számlabefogadó felperes tudott az adókijátszásról, adócsalásról, ezért nem jogosult az áfa levonására. Az elsőfokú bíróság osztotta ezt az álláspontot kiemelve, a munkát ténylegesen végzők foglalkoztatása a Kft.1. útján nem valósult meg, a felperes pedig a szándékos adókikerülést megvalósító szerződéses konstrukció kialakításában részt vett, tudott arról, hogy a munkát nem a számlakibocsátó teljesítette.

A Kúria szerint az adóhatóság helyesen tárta fel a perbeli szerződéses láncolatot – illetve annak részleges hiányát – és vont le következtetést arra, miszerint a számlákban megjelölt gazdasági események megvalósultak, de azokat nem a Kft.1. teljesítette. A felperes a munkát a Kft.1.-nek adta ki, mely társaság ügyvezetőjének nyilatkozata szerint azt a Kft.2.-tőlbeszerzett munkavállalókkal végeztette el. Nincs ténybeli alapja a felperes azon előadásának, mely szerint a Kft.1. több munkaerő-kölcsönző cégtől kölcsönzött munkaerővel végeztette el a tevékenységet, a Kft.1. ügyvezetője egyértelműen a Kft.2.-t jelölte meg egyedüli munkaerő-kölcsönző céggént, mellyel a társaság kapcsolatban állt.

A felülvizsgálati bíróság hangsúlyozza, a széles körű bizonyítás eredményeként feltárt adatok, tények bizonyítják, hogy a számlákban szereplő szolgáltatásnyújtást nem a Kft.1. végezte. Igazolt, miszerint a vizsgált időszakban a Kft.1.-nek két alkalmazottja volt, tehát a szükséges személyi feltételekkel nem rendelkezett. A munkaerő-kölcsönzésre irányuló 12TMUNK bejelentést a Kft.1. nem tette meg, nem került csatolásra szerződés a Kft.1. és a Kft.2. között. Utóbbi két társaságnál az adóhatóság kapcsolódó ellenőrzést rendelt el, ezek során megállapítást nyert, hogy a cégek felszámolás alatt állnak, iratanyagot nem bocsátottak a felszámolók rendelkezésére. A Kft.2. a munkát végző 25 személyből 10-et jelentett be munkaviszonyra, de csak 2012. április, május hónapokra. Erre az időszakra munkabért és járulékokat bevallott, de személyi jövedelemadó és járulékfizetési kötelezettségének nem tett eleget.

A szubjektív elem tekintetében a felülvizsgálati bíróság felhívja a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a

továbbiakban: Szvtv.) 14. § (1)-(4) bekezdéseit. Az (1) bekezdés szerint a törvény hatálya alá tartozó szerződést írásba kell foglalni. A (2) bekezdés kimondja, a személy- és vagyónvédelmi tevékenységet folytató vállalkozás a szerződés teljesítése érdekében további vállalkozással kizárólag a személy- és vagyónvédelmi tevékenység végzésére eredetileg megbízást adó előzetes hozzájárulásával köthet szerződést. Az alvállalkozó a szerződés teljesítése érdekében további alvállalkozóval nem köthet szerződést. A (3) bekezdés alapján, a (2) bekezdésben meghatározott esetben a szerződésnek a) rögzítenie kell a megbízó hozzájárulását további vállalkozások közreműködéséhez; b) nevesíteni kell a megbízott személy- és vagyónvédelmi tevékenységet folytató vállalkozás által a szerződés teljesítése végett a továbbiakban megbízni kívánt vállalkozás nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát, a megbízás tárgyát. A (4) bekezdés értelmében, ha a vállalkozás a megbízás teljesítését és más vállalkozás közreműködését, veszi igénybe, köteles a megrendelőt tájékoztatni az általa foglalkoztatni kívánt vállalkozásról, továbbá köteles a vállalkozás nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát, valamint a vállalkozás megbízás teljesítésében közreműködő tagjának nevét, címét a naplóba bejegyezni, és azt az ellenőrzést folytató rendőr rendelkezésére bocsátani.

A felperes és a Kft.1. közötti szerződés alvállalkozó igénybeviteléről nem tesz említést. A felperes előadta, nem tudott arról, miszerint a Kft.1. alvállalkozó, munkaerő-kölcsönző bevonásával teljesíti szerződéses kötelezettségét.

A Kúria álláspontja szerint a felperesnek kellően körültekintő magatartás tanúsítása esetén tudnia kellett arról, hogy adókiátszásban vesz részt. A korábban írtaknak megfelelően a Kft.1. a vizsgált időszakban két alkalmazottal rendelkezett, ezt a tényt a felperes ellenőrizhette volna. Így tudnia kellett volna arról, hogy a Kft.1. a munka elvégzéséhez szükséges személyi feltételekkel nem rendelkezik, vagyis azt csak más személyek bevonásával végezheti el. Erre azonban csak akkor van lehetőség az Szvtv. idézett rendelkezései alapján, ha ehhez a megbízó hozzájárul és nevesítésre kerül a megbízott vállalkozás. A felperes tudta, a Kft.1.-gyel között szerződésben a fenti törvényi feltételek nem teljesültek, tudnia kellett volna arról, hogy a Kft.1. a szerződést személyi feltételek hiányában önmaga nem teljesítheti, ezért az áfa levonási jog törvényes gyakorlásához szükséges szubjektív feltétel nem áll fenn.

A felülvizsgálati bíróság kiemeli, a rendkívül széles körű adóhatósági bizonyítási eljárás eredményeként rendelkezésre álló bizonyítékok sem teszik lehetővé annak megállapítását, miszerint az adókikerülést megvalósító szerződéses konstrukció kialakítását a felperes végezte és abban tevőleges szerepet játszott. Abból, hogy a munkát végző 25 személyből néhányan korábban a felperesnél dolgoztak, alappal nem lehet következtetni a felperes szervező szerepére.

Kfv.I.35.646/2016/6. szám

A rendeltetésellenes joggyakorlás megállapításának feltétele, hogy a szóban forgó ügylet elsődleges célja az adókikerülés legyen. A bizonylatok, könyvek és nyilvántartások meghamisításával összefüggő magasabb mértékű adóbírság kiszabása megítélésakor nem a Btk. fogalmi rendszeréből kell kiindulni.

A perbeli esetben az alperes a 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 2. § (1) bekezdésére alapozva tagadta meg a felperes adólevonási jogosultságát. Az Art. 2. § (1) bekezdése fogalmazza meg azt, hogy az adótörvények alkalmazásában nem minősül rendeltetéseszerű joggyakorlásnak az olyan szerződés vagy más jogügylet, melynek célja az adótörvényben foglalt rendelkezések megkerülése. Az Art. szabályozása általánosságban határozza meg a rendeltetésellenes joggyakorlást, pontos elhatárolást, hogy az milyen magatartással valósul meg és mely körülmények fennállása esetén állapítható meg, nem ad, a jogalkalmazóra bízva a konkrét eset releváns tényállási elemeinek értékelése alapján annak meghatározását.

A törvényi rendelkezés értelmezése során a Kúria nemcsak annak nyelvtani tartalmát, hanem a szövegkörnyezetét és célkitűzéseit figyelembe vette és tekintettel volt az Európai Unió Bíróságának áfa ügyekben hozott visszaélésszerű magatartás és az adókikerülés kapcsán kifejtett tételeire is, melynek során előírta, hogy az érintett ügyletek valós tartalmának és jelentésének megállapítása mindig a nemzeti bíróság feladata. Ennek során e bíróság figyelembe veheti ezen ügyletek tisztán mesterséges jellegét, valamint az adóteher csökkentési tervben érintett gazdasági szereplők közötti

jogi, gazdasági vagy személyes kapcsolatokat (C-255/02. Halifax ügy 81. pont). Az Európai Unió Bírósága már több esetben kifejtette, hogy a közösségi jogi szabályozás alkalmazását nem lehet oly módon kiterjeszteni, hogy az vonatkozzon a gazdasági szereplők visszaélészerű magatartására is, vagyis azon ügyletekre, amelyeket nem a rendes kereskedelmi ügyletek keretében hajtanak végre, hanem kizárólag abból a célból, hogy csalárd módon részesüljenek a közösségi jog által biztosított előnyökből.

Annak megállapítása tehát, hogy mi a szóban forgó ügyletek elsődleges célja, az adóhatóság feladatát képezte a közigazgatási eljárásban, mely feladatának maradéktalanul eleget tett. Az adóhatóság és az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás alapján megállapítható volt, hogy az ügylet az adóelőny elérésére irányult, a jog gyakorlása nem volt rendeltetészerű. A felperes a rá háruló bizonyítás ellenére nem tudta az ügylet valós gazdasági célját megnevezni, és bizonyítani.

A gazdasági szereplők közötti jogi, gazdasági és/vagy személyes kapcsolatok azok, amelyek jellegüknél fogva jelzik az adóelőny megszerzésére irányuló alapvető célt annak ellenére, hogy egyébként esetleg fennállnak más gazdasági célok is. Így nem tévedett sem az elsőfokú bíróság, sem pedig az adóhatóság, mikor értékelte a felek közötti személyi kapcsolatot, sőt rámutatott arra, hogy a látszólag egymástól független felek közötti kapcsolat lebonyolításában a kölcsönt nyújtó S. milyen irányító szerepet játszott, valamennyi gazdasági társaság döntését hogyan befolyásolta.

Az első fokú bíróság helyesen világított rá arra is, hogy a váltó forgatmányozás is csupán látszólagos ügylet volt, amely a valós pénzmozgás hiányának a szándékos elfedésére szolgált. A jogerős ítélet a személyi, tárgyi, pénzügyi feltételek részletes elemzése útján jogszerű következtetést vont le, ezek fennállását, meg nem valósulását a felperes érdemben a per tárgyalása során cáfolni nem tudta.

A Kúria tehát nem osztotta a felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett jogi érvelést. Az elsőfokú bíróság a tényállás minden elemére részletes vizsgálatot folytatott, ezeket ítéletében rögzítette, valamennyi körülmény értékelését, mérlegelését elvégezte, és megfelelően alkalmazta az ügy elbírálására irányadó Európai Uniói bírósági gyakorlatot is. Erre figyelemmel a felperes felülvizsgálati kérelme nem volt teljesíthető, a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a per főtárgya tekintetében a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Kfv.VI.35.734/2016/10.

Az áfa levonási jog gyakorlása jogszerűségének elbírálása során az adóhatóság és a bíróság jogosult az ügyleti konstrukció egészét vizsgálni és feltárni az érintett felek közötti jogi, gazdasági és személyes kapcsolatokat.

2011-ben az áfa levonási jog tartalmi feltételeire irányadó szabályokat a 2006/112/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 168. cikke és a 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 120.§-a, míg a formai feltételeket az Irányelv 178. cikke és az Áfa tv. 127.§-a határozták meg. Az általános forgalmi adóhoz kapcsolódó ügyekben minden esetben alkalmazandó a magyar Áfa tv. mellett az adott európai uniós norma, jelen esetben az Irányelv. Figyelembe veendő még az 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 15.§ (3) bekezdésében, 165.§-ában, 166.§-ában és az Art. 2.§ (1) bekezdésében írtak.

A Kúria rámutatott, hogy az adóhatóság nagyon részletes, minden releváns körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást folytatott le. A tényállást teljes körűen tisztázta, a szükséges iratokat beszerezte, nem sértette meg a 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 97.§ (4)-(6) bekezdéseiben foglaltakat. Jogszerűen tette vizsgálat tárgyává a perbeli szerződéses láncolatot, az abban részt vevő felek között létrejött gazdasági eseményeket. A felülvizsgálati bíróság nem ért egyet a felperes azon okfejtésével, mely szerint az adóhatóság és a közigazgatási bíróság kizárólag a felperes és a Zrt. közötti jogviszonyt vizsgálhatták az áfa levonási jog jogszerűsége körében. Ezzel szemben vizsgálniuk kellett a szerződő felek kapcsolatát, az egész konstrukciót és a szerződések tartalmát, valamint célját.

[20] Az Art. 1.§ (3a) bekezdését a 2014. évi LXXIV. törvény 194.§-a iktatta be 2015. január 1-jei hatállyal. Az alperes másodfokú határozata 2014. novemberében született, így sem az első- sem a másodfokú hatóság nem sérthette meg eljárása során az Art. - később hatályba lépő - 1.§ (3a)

bekezdését. A Kft.1.-nél lefolytatott adóellenőrzés megállapításai a perbeli ügyben nem relevánsak, a felperes sem vitatta azt a tény, hogy a Kft.1. a Zrt.-tól a köztük létrejött adásvételi szerződéshez kapcsolódó áfa összeget megkapta, azt azonban – a bevallási kötelezettségének teljesítése mellett – nem fizette meg.

A vizsgált időszakban S. vezette a felperest, mint ügyvezető, a felperes állítása szerint ő az eljárás során önmagával és az eset körülményeivel is koherens vallomást tett a cég működéséről, az ügyletről és annak motivációjáról is felvilágosítást adott. (16.K.30.241/2015/17. számú irat) S. szakmai előéletével kapcsolatos adatok a felülvizsgálati bíróság megítélése szerint az ügy érdemében nem lényegesek.

Az Art. 2.§ (1) bekezdése értelmében az adójogviszonyokban a jogokat rendeltetésszerűen kell gyakorolni. Az adótörvények alkalmazásában nem minősül rendeltetésszerű joggyakorlásnak az olyan szerződés vagy más jogügylet, amelynek célja az adótörvényben foglalt rendelkezések megkerülése.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, az adóhatóság feltárta, miszerint egy-egy ügyletbe tartozóan visszaélészerű magatartás önmagában nem igazolt, azonban a teljes ügyleti lánc együttes értékelésénél egyértelműen, objektíven bizonyított, hogy az ügyletek során az Art. 1.§ (7) bekezdésében és 2.§-ában írt rendeltetészerű joggyakorlás követelménye sérült. A felperes vitatta ezt az érvelést, kifejtette, az áfa levonási jogát nem visszaélészerűen gyakorolta, annak tartalmi és formai feltételei fennálltak.

A felülvizsgálati bíróság kiemeli, az Európai Unió Bírósága több irányadó döntésében – C-33/11. számú ítélet 63. és 64. pontja; C-255/02. számú ítélet 81. pontja – leszögezte, vizsgálható, hogy az egyes ügyleteknek célja-e adóelőny elérése. Ezzel kapcsolatban rögzítette, a nemzeti bíróság feladata az érintett ügyletek valós tartalmának és jelentésének feltárása, megállapítása. A nemzeti bíróságok ennek alapján figyelembe vehetik az ügyletek tisztán mesterséges jellegét, valamint az adóteher csökkentését eredményező ügyletekben érintett felek között jogi, gazdasági, vagy személyes kapcsolatokat. Értékelhetik, ki az ügyletek irányítója, ki biztosítja az ügyletek finanszírozását, ki részesül a szolgáltatások közvetlen előnyeiből, ki áll közvetlen kapcsolatban termelőkkel, valamint tulajdonosi kérdéseket, összefonódásokat is vizsgálhatnak.

Az Európai Unió Bírósága e mellett a C-255/02. számú – Halifax – ügyben meghatározta a visszaélészerű magatartás megállapításához szükséges feltételeket. Előírta, vizsgálni kell, hogy az Irányelv és az azt átültető nemzeti jogszabályok vonatkozó rendelkezéseiben előírt feltételek formális fennállás ellenére az érintett ügyletek eredménye olyan adóelőny megszerzése legyen, amely ellentétes a fenti rendelkezések célkitűzéseivel. Ezt meghaladóan az objektív körülmények összességéből ki kell tűnnie, hogy a szóban forgó ügyletek elsődleges célja valamely adóelőny megszerzése.

A Kúria szerint az adóhatóság részletesen feltárta az ügyletekben és azok finanszírozásában részt vevő magyar és külföldi illetőségű cégek tulajdonosi és egyéb személyi viszonyait, ezeket a jogerős ítélet is rögzítette. A Kúria osztja azt az ítéleti megállapítást, mely szerint az ügyletekben részt vevő társaságok – a Bank és Zrt. kivételével – egy magánszemély, V. közvetlen vagy közvetett érdekeltségébe tartoznak. Az ügyleti konstrukció célja a V. érdekeltségéhez kapcsolódó társaságok tekintetében az volt, hogy egyrészt a Kft.1. banki tartozása csökkenjen, másrészt a felperes levonhassa és visszaigényelhesse azt az áfát, melyet a láncolat elején álló Kft.1. ugyan bevallott, azonban nem fizetett meg. A meg nem fizetett áfa összege nagyrészt felhasználásra került – különböző az érdekeltségbe tartozó cégek átutalásain keresztül – a felperes részéről a Zrt. felé fizetett lízingdíjban.

A bizonyítási eljárás során feltárt adatokból, tényekből egyértelműen megállapítható, hogy V. érdekeltségébe tartozó társaságok a jogok rendeltetészerű gyakorlásával ellentétes magatartást tanúsítottak, ezért a felperes – annak ellenére, hogy közte és a számlakibocsátók között a gazdasági események a számlákban szereplő módon megvalósultak – a befogadott számlák után áfa levonási és visszaigénylési jogát nem gyakorolhatja. A felperes által hivatkozott Kfv.I.35.275/2012/5. számú kúriai ítéletben megfogalmazott jogi alapvetéssel a Kúria jelen ügyben eljáró tanácsa is egyetért. A felperes azonban – a korábban kifejtetteknek megfelelően – nem minősül a személyi összefonódást mutató cégektől teljesen elkülönült jogalanynak.

A jogerős ítélet megfelel a kihirdetését követően megalkotott 5/2016. (IX.26.) KMK véleményben

foglaltaknak. A gazdasági események ugyan a számlákban szereplő felek között és módon megvalósultak, de a szerződéses konstrukció célja jogosulatlan adóelőny elérése volt, melyről a felperes tudott. (KMK vélemény 3. pontja)

Az Európai Unió Bírósága az Irányelv – illetve az annak hatályba lépését megelőzően hatályos hatodik Áfa irányelv – értelmezése körében jelentős számú döntést hozott, melyek közül több ebben az ügyben is irányadó. A felperes érvelésével szemben az Irányelv rendelkezéseinek további értelmezése a jogviszony érdemi eldöntéséhez kapcsolódóan nem szükséges, ezért a felülvizsgálati bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését mellőzte.

Kfv.VI.37.434/2016/4.

A végső fogyasztónak előre csomagolt ételek jelölésére vonatkozó szabályokat szigorúan kell értelmezni. Kivételt csak a "közvetlenül" a végső fogyasztónak kiszállított vendéglátóipari termékek képeznek. Ez azt jelenti, hogy a gyártó és a fogyasztó közé nem ékelődhet be további független szereplő.

Az 1169/2011/EU rendelet 2. cikk „Fogalom meghatározások” (2) bekezdése értelmében: „előre csomagolt élelmiszer”: a végső fogyasztónak vagy a vendéglátóknak, illetve közétkeztetőknek való eljuttatásra szánt olyan egység, amely az élelmiszerből és az élelmiszer csomagolásából áll, amelybe az élelmiszer értékesítésre való felkínálás előtt csomagolták be – függetlenül attól, hogy a csomagolás teljes egészében vagy csak részben tartalmazza-e az élelmiszert –, oly módon, hogy a csomagolás tartalmát ne lehessen megváltoztatni, a csomagolás felnyitása vagy megváltoztatása nélkül; az értékesítés helyszínén a fogyasztó kérésére vagy közvetlen értékesítés céljára becsomagolt élelmiszer nem minősül előre csomagolt élelmiszernek.

A 62/2011. (VI.30.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 18. § (1) bekezdése szerint az adagonként a végső fogyasztónak előre csomagolt ételt az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II.26.) FVM-ESZCSM-GKM együttes rendelet szerint kell jelölni. A jelölésnek a kötelezően előírt elemeken túl tartalmaznia kell a terméket készítő vállalkozás nevét és a készítés címét is”. A (2) bekezdés szerint: „Az (1) bekezdés szerinti jelölést nem kell alkalmazni a) a helyszínen készített és közvetlenül a végső fogyasztó számára átadott, b) a közvetlenül a végső fogyasztónak kiszállított vendéglátóipari termékek esetében.

A jelölési rendelet 2. § 2) pontja alapulvételével előre csomagolt élelmiszer olyan egység, amely az élelmiszerből és az élelmiszer azon csomagolásából áll, amelybe az élelmiszert forgalomba hozatal előtt csomagolták be, és amely további változtatás nélkül kerül a végső fogyasztóhoz vagy közétkeztetésre. Az élelmiszert egészben vagy részben tartalmazó csomagolásnak olyannak kell lennie, hogy annak felnyitása vagy megváltoztatása nélkül a tartalom nem legyen megváltoztatható. A 4. § szerint az 5.-18. §-ban előírtak figyelembevételével az élelmiszer jelölésén az alábbi adatokat kell feltüntetni: b) az összetevők felsorolását, d) előre csomagolt élelmiszer esetén annak nettó mennyiségét, g) az élelmiszer előállítójának vagy az Európai Gazdasági Térség (továbbiakban: EGT) valamely államában székhellyel rendelkező forgalmazójának neve vagy cégneve és címe. A 7. § (1) bekezdés szerint az élelmiszer összetevőit e § és az 1-5. számú mellékletek szerint kell feltüntetni.

A Kúria hangsúlyozta, hogy az alperes és az elsőfokú bíróság is e jogszabályok figyelembevételével, alkalmazásával és értelmezésével helyesen állapították meg, hogy a VM rendelet 18. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt kivételszabályra tekintettel nem mellőzhető az (1) bekezdésben foglalt jelölési előírás.

Az alperest maga is rögzítette, hogy széles körűen ismert számára a T. rendszer működése, termékforgalmazása. Ezek olyan végső fogyasztónak előre csomagolt ételek, melyeket az élelmiszerek jelöléséről szóló rendelet szerint kell jelölni. A jelölésnek a kötelezően előírt elemeken túl tartalmaznia kell a terméket készítő vállalkozás nevét és a készítés címét. Kivételt csak a közvetlenül a végső fogyasztónak kiszállított vendéglátóipari termék képez.

Osztotta a Kúria az alperes és az elsőfokú bíróság azon okfejtését, hogy nem véletlenül tett különbséget a jogalkotó a „végső fogyasztónak szánt” és a „közvetlenül a végső fogyasztónak szánt”

ételek jelölése között. A közvetlenül a végső fogyasztónak kiszállított vendéglátóipari termékek esetén az értékesítési lánc két szereplője közvetlenül érintett a jogviszonyban, az étel készítője és az étel fogyasztója közötti viszonyt a közvetlen kommunikáció, közvetlen kapcsolat, bizalmi viszony jellemzi. Más szereplők közbeiktatásával a közvetlenség nem jön létre. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, ez nem jelenti azt, hogy a „szakácsnak kell kiszállítania a terméket”, de a gyártó és a szállító ugyanakkor azonos cég (annak alkalmazottja) kell legyen, mert a közvetlen kapcsolat, amely indokolja az enyhébb szabályozást, csak így valósulhat meg. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a szállító személyének feltétlenül munkaviszonyban kell állnia a gyártóval, az alkalmazott szó nem ennek szinonimája, a foglalkoztatás más jogviszonyban sem kizárt. Ennek ellenkezőjét az elsőfokú bíróság sem állította. Perbeli esetben ez a közvetlenség nem valósult meg, a készítésben, szállításban, a rendelés felvételében három cég vett részt, nem a felperes végezte az előállítását, így a szigorúbb előírásokat kellett alkalmazni.

Emberi jogi közlemények

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának magyar vonatkozású ítéletei

1. Dr. Erményi Lajos Magyarország elleni ügye (22.254/14. sz. ügy)⁴⁷

A kérelmezőt, aki 1978. január 1-je óta volt bíró, 1994. március 1-étől a Legfelsőbb Bíróság bírója, a köztársasági elnök 2009. november 15-én – a Legfelsőbb Bíróság elnökének javaslatára – 6 évre a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesévé nevezte ki.

A Legfelsőbb Bíróság elnökének megbízatása idő előtt megszűnt az Alaptörvény 2012. január 1-jei hatályba lépésével, válaszul a tervezett bírósági reformmal kapcsolatos kritikájára és nyilvánosan kifejtett nézeteire. Ezen eseményekkel kapcsolatban 2011. november 23-án az Országgyűlésnek javaslatot tettek a kérelmező elnökhelyettesi megbízatásának megszüntetésére, amit 2011. november 28-án el is fogadtak a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 185. §-a formájában. Ezzel összhangban, a kérelmezőt 2012. január 1-jén elmozdították elnökhelyettesi tisztségéből, három évvel és tíz hónappal megbízatása rendes lejártá előtt. Hivatalban maradt azonban, mint a Kúria Polgári Kollégiumának egyik tanácselnöke. A kérelmező 2012. február 7-én megbízatása megszüntetését vitatva alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az Alkotmánybíróság 3076/2013. (III. 27.) AB határozatában (amelyet 8:7 arányban fogadtak el) elutasította az alkotmányjogi panaszt. Úgy ítélte, hogy a kérelmező elnökhelyettesi megbízatásának idő előtti megszüntetése nem sérti az Alaptörvényt, mivel azt kellőképpen indokolja a bírósági szervezet teljes körű átalakítása és a Kúria elnökének feladatainak és hatásköreinek tekintetében bekövetkező jelentős változás. Kiemelte, hogy a Kúria feladatai és hatáskörei kibővültek, különösen az önkormányzati rendeletek törvényességének felülvizsgálatával. Hét alkotmánybíró nem értett egyet a határozattal, és úgy ítélte, hogy a bírósági szervezetet érintő változások, az új Kúria és elnökének személye alapvetően nem érintették az elnökhelyettes jogállását. Az elnökhelyettes pozíciója a legfelsőbb bírósági szint szervezetén belül nem változott. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (régi Bsz.) szerint az elnökhelyettes a Legfelsőbb Bíróság elnöke helyett korábban is csak a legfelsőbb bírósági igazgatási feladatai tekintetében volt jogosult eljárni, de nem az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökeként ellátandó feladatai tekintetében. Az eltérő véleményen lévő alkotmánybírák arra a következtetésre jutottak, hogy a kérelmező megbízatásának idő előtti megszüntetése nem igazolható kellőképpen a bírósági rendszer átszervezése, és hogy az gyengíti a hatalmi ágak elválasztásának biztosítékait, ellentétes a visszaható hatályú jogalkotás tilalmával, és sérti a jogállamiság elvét és a jogorvoslathoz való jogot.

A köztársasági elnök a kérelmezőt – a bírák kötelező nyugállományba vonulására vonatkozó korhatár csökkentésének eredményeként – 2012. július 6-án, a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 90. §-ának *ha*) pontja alapján bírói tisztségéből 2012. december 31-ai hatállyal felmentette. Az Alkotmánybíróság 2016. július 16-án hozott 33/2012. (VII. 17) AB határozatával a bírák kötelező nyugállományba vonulására vonatkozó korhatárt szabályozó rendelkezést alkotmányellenesnek nyilvánította és megsemmisítette. E határozat alapján a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 2013. március 21-ei elsőfokú ítéletében úgy találta, hogy a kérelmező bírói jogviszonyának megszüntetése törvényellenes volt, és tisztségébe visszahelyezte, anélkül azonban, hogy elrendelte volna a korábbi kúriai tanácselnöki tisztség visszaállítását is. Az Alkotmánybíróság 2016. július 16-án hozott 33/2012. (VII. 17) AB határozatát követően az Országgyűlés a bíróság kötelező nyugállományba vonulására vonatkozó korhatár csökkentésének módosított rendszerét fogadta el, és különböző lehetőségeket ajánlott fel azoknak, akiket már érintett az alkotmányellenes jogi szabályozás. A kérelmező nem kérte visszahelyezését, és egyösszegű kártérítést kapott bírói tisztségének megszüntetése miatt.

⁴⁷ Az ítélet 2017. február 27-én vált véglegessé.

A kérelmező – egyebek mellett az Egyezmény 8. cikkére hivatkozással – sérelmezte, hogy három évvel és tíz hónappal a törvényes lejárta előtt, *ad hominem* jogalkotás útján felmentették az elnökhelyettesi tisztségből. Azt állította, hogy elbocsátása tönkretette a karrierjét és jóhírnevét, társadalmi és szakmai kapcsolatait, és azon előnyök békés élvezetétől való megfosztását eredményezte, amelyek hivatalban léte alatt megillették volna, és sértették a szakmai jellegű kapcsolatainak fejlődését.

A „magánélet” kifejezés az Egyezmény 8. cikke értelmében magában foglalja egy egyén jogát arra, hogy más emberi lényekkel kapcsolatokat alakítson ki és fejlesszen tovább, ideértve a szakmai és üzleti jellegű kapcsolatokat is. Az Egyezmény 8. cikke tehát védi az egyéni fejlődéshez való jogot, a más emberi lényekkel és a külvilággal való kapcsolatok kialakításának és fejlesztésének jogát, és elvben nem zárja ki a szakmai vagy üzleti jellegű tevékenységeket, mert az emberek többségének munkával töltött évei során van számottevő lehetősége, hogy fejlessze a kapcsolatait a külvilággal. A tisztségből való menesztés ezért beavatkozást jelent a magánélet tiszteletben tartásához való jogba.

A jelen ügyben nem volt vitatott a felek között, hogy a kérelmező elnökhelyettesi megbízatásának megszüntetése beavatkozást jelentett a magánélet tiszteletben tartásához való jogába, és a Bíróság sem talált indokot arra, hogy ezt másképp ítélje meg. Azt vizsgálta, hogy a beavatkozás igazolható-e az Egyezmény 8. cikkének 2. bekezdése szerint.

A „törvénnyel összhangban” kifejezés először is megköveteli, hogy a támadott intézkedésnek legyen valamilyen alapja a hazai jogban. Másodszor, utal a szóban forgó törvény minőségére, megkövetelve, hogy az legyen elérhető az érintett személy számára, aki továbbá előre tudja látni annak következményeit rá, és az legyen összeegyeztethető a jogállamisággal. Ez utóbbi fogalom, amelyet az Egyezmény preambuluma kifejezetten is említ, és amely az Egyezmény valamennyi cikkében benne rejlik, megköveteli egyebek mellett, hogy bármely beavatkozásnak elvben egy általános alkalmazású jogi eszközön kell alapulnia. Bár a kérelmező érvelése szerint az az egyéniesített mód, amelyben a megbízatását megszüntető rendelkezést fogalmazták, sérti a jogállamiság követelményeit, a Bíróság ennek ellenére továbblépett arra a feltételezésre, hogy a beavatkozás „a törvénnyel összhangban” állt, minthogy a támadott intézkedés más okból mindenképpen sérti az Egyezmény 8. cikkét.

A Bíróság emlékeztetett arra, hogy az egyének magánélet tiszteletben tartásához való jogával kapcsolatos kivételek felsorolása az Egyezmény 8. cikkének 2. bekezdésében kimerítő jellegű, és meghatározásuk szűken értendő. ahhoz, hogy összeegyeztethető legyen az Egyezménnyel, e szabadság korlátozásának olyan célt kell követnie, amely e rendelkezésben felsorolt valamelyik célhoz kapcsolódik.

A Kormányzat előadta, hogy a kérelmező bírói jogviszonyának megszüntetése a magyar nyugdíjrendszer bizonyos visszasságainak megszüntetését célozta – egy olyan megfontolást, amely nyilvánvalóan az „ország gazdasági jóléte” védelmének céljához kapcsolódik. A Bíróság azonban emlékeztetett, hogy a jelen ügyben általa vizsgálendő beavatkozás inkább a kérelmező elnökhelyettesi tisztségből való menesztése, mint bírói jogviszonyának teljes megszüntetése. A kérelmező elnökhelyettesi megbízatásának megszüntetését illetően a Kormányzat csak a bírósági szervezet teljes körű újjászervezésére utalt, amely állítólag elkerülhetlenné tette a vitatott intézkedést. Nem mutatott azonban ki semmilyen kapcsolatot a kérelmező tisztségből való menesztése és az Egyezmény 8. cikke 2. bekezdésében kimerítően felsorolt célok között.

Továbbá, a Bíróság már korábban, a Baka-ügyben úgy ítélte, hogy a legfelsőbb bírói testület hatásköreinek állítólagos változása nem tűnik olyan alapvető jellegűnek, amely sürgethette vagy sürgette volna elnöke megbízatásának idő előtti megszüntetését. Ugyanez szükségképpen igaz a kérelmezőre a jelen ügyben, akinek menesztése a Legfelsőbb Bíróság elnöke menesztésének következménye volt. Ebből következik, hogy a Bíróság nem tudta elfogadni, hogy a sérelmezett beavatkozás az Egyezmény 8. cikkének 2. bekezdésében felsorolt törvényes célok bármelyikét követte volna.

Ahol pedig kimutatható, hogy a beavatkozás nem követ „törvényes célt”, nem szükséges azt vizsgálni, hogy az „szükséges-e egy demokratikus társadalomban”. A fenti megfontolások elégségesek voltak arra, hogy a Bíróság arra a következtetésre jusson: a kérelmező elnökhelyettesi megbízatásának megszüntetése nem felelt meg az Egyezmény 8. cikke 2. bekezdésében foglalt követelményeknek. Az

Egyezmény 8. cikkét tehát megsértették.

A Bíróság a kérelmező örökösei javára 20,000,-Euro vagyoni és nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei

1. Angelo de Tommaso Olaszország elleni ügye (43.395/09. számú ügy)⁴⁸

A bari ügyész a 2007. május 22-én indítványozta, hogy a Bari Kerületi Bíróságot, hogy a kérelmezőt a 1423/1956. számú törvény alapján 2 évre helyezze különleges rendőri megfigyelés alá, és jelöljön ki számára kötelező tartózkodási helyet. Az ügyész előadta, hogy a kérelmező, akit korábban kábítószer-kereskedelemért, szökésért, illegális fegyvertartásért elítéltek, bűnözőkkel tart kapcsolatot, és veszélyt jelent a társadalomra. A kérelmező vitatta az ügyész állításait, arra hivatkozva, hogy összekeverik valakivel, és egy 2002-es elítélése óta nem emeletek vádat ellene.

A Bari Kerületi Bíróság 2008. április 11-ei határozatával 2 évre különleges megfigyelés alá helyezte a kérelmezőt. Úgy ítélte, hogy a törvényben foglalt feltételek teljesültek, minthogy nem volt kétséges: a kérelmező veszélyes a társadalomra. A kerületi bíróság szerint a kérelmezőnek aktív bűnözői hajlama van, és a bizonyítékok azt mutatják, hogy megélhetésének forrásai főleg bűnözői tevékenységből származnak.

A kérelmező 2008. április 14-én fellebbezést nyújtott be a Bari Fellebbviteli Bírósághoz. A fellebbviteli bíróság 2009. január 28-án meghozott határozatával helyt adott a kérelmező fellebbezésének, és hatályon kívül helyezte az elsőfokú döntést. Úgy ítélte, nincs bizonyíték arra, hogy veszélyes lenne a társadalomra. A kérelmezőt 2003 márciusában elítélték kábítószer-kereskedelemért és illegális fegyvertartásért, és négy év szabadságvesztést töltött ki. Eszerint a legutóbbi kábítószerrel kapcsolatos törvénytelen tevékenysége több mint öt évvel korábbi volt, mint a megelőző intézkedés elrendelése. A fellebbviteli bíróság mindössze a szökés bűncselekményét tudta felhozni ellene, amelyet 2004. december 14-én követett el, míg lakhelyelhagyási tilalom hatálya alatt állt. A fellebbviteli bíróság rámutatott arra, hogy a 2007. április 25-én és 29-én elkövetett bűncselekményeket, amelyeket a kerületi bíróság a kérelmezőnek tulajdonított, egy azonos nevű, de más személy követte el. Végül megjegyezte, hogy a kerületi bíróság elmulasztotta értékelni az ítélet rehabilitációs céljainak hatását a kérelmező személyiségére.

A kérelmező – az Egyezmény 5. cikkére és a Negyedik kiegészítő Könyv 2. cikkére hivatkozással – sérelmezte, hogy a rá kiszabott megelőző intézkedés önkényes volt, hossza pedig eltúlzott; továbbá – az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésére hivatkozással – azt is sérelmezte, hogy sem a kerületi bíróság, sem pedig a fellebbviteli bíróság nem tartott nyilvános tárgyalást, és hogy az eljárás tisztességtelen volt; végül – az Egyezmény 13. cikkére hivatkozással – azt állította, hogy nem állt rendelkezésére hatékony jogorvoslat.

A különleges megfigyelés hatásait és a végrehajtás módját figyelembe véve a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmezőre rótt kötelezettségek nem minősülnek az Egyezmény 5. cikkének 1. bekezdésének értelmében vett szabadságtól való megfosztásnak, csak pusztán mozgásszabadságának korlátozásának. Az Egyezmény 5. cikkére alapított panaszt ezért elutasította.

A Bíróság észlelte, hogy az 1423/1956. számú törvény volt az a jogszabály, amely a kérelmezőre kiszabott egyéni megelőző intézkedés törvényes alapját képezte. Az intézkedéseknek tehát volt törvényes alapja a haza jogban.

Mindenekelőtt, a Bíróság úgy ítélte, hogy az 1423/1956. számú törvény kielégítette a hozzáférhetőség követelményét. Vizsgálva, hogy a törvény következményei előreláthatóak voltak-e a megelőző intézkedéssel célba vett egyének számára, a Bíróság észlelte, hogy az ilyen intézkedések kiszabása egy, a hazai bíróságok általi leendő elemzéshez kapcsolódott, minthogy sem a törvény, sem az Alkotmánybíróság nem azonosította világosan azt a „tényszerű bizonyítékot” vagy különleges viselkedési formát, amelyet figyelembe kellett venni az egyén társadalomra veszélyességének

⁴⁸ Az ítéletet a Nagykamara hozta 2017. február 23-án; az ítélet végleges.

értékelése során, és amely a megelőző intézkedést kiválthatta. A Bíróság ezért úgy ítélte, hogy a törvény nem tartalmaz kellően pontos rendelkezést arra nézve, hogy mely viselkedéstípusok jelentenek veszélyt a társadalomra. Kiemelte, hogy a kerületi bíróság a határozatát a kérelmező aktív bűnözői hajlamára alapította anélkül, hogy bármilyen konkrét viselkedést vagy bűnözői tevékenységet tulajdonított volna neki. Továbbá a megelőző intézkedés indokaként a kerületi bíróság említette azt a tényt, hogy a kérelmező nem rendelkezik „állandó és törvényes foglalkozással” egy olyan előfeltételre, amelyet az Alkotmánybíróság korábban elégtelennek talált ahhoz, hogy egyének konkrét csoportját meghatározza. A Bíróság ezért úgy ítélte: minthogy az adott időpontban hatályos jogszabály nem határozta meg világosan a hazai bíróságokra ruházott nagyon széles mérlegelési jogkör gyakorlásának hatályát és módját, nem szövegezték azt eléggé pontosan ahhoz, hogy védelmet nyújtson az önkényes beavatkozás ellen, és hogy lehetővé tegye a kérelmező számára, hogy szabályozza viselkedését és előre lássa kellőképpen biztos mértékben a megelőző intézkedés kiszabását.

A kérelmezőre rótt intézkedéseket illetően a Bíróság észlelte, hogy azok közül néhányat nagyon általános kifejezésekkel szövegeztek, és azok tartalma túlságosan bizonytalan és meghatározhatatlan volt; ez különösen igaz azon kötelezettségekre, hogy „a becsületes és jogkövető életmódot folytasson” és „ne adjon okot gyanúra”. Ezért a kérelmező számára lehetetlen volt egyes olyan követelmények pontos tartalmának megállapítása, amelyeknek eleget kellett tennie a különleges megfigyelés ideje alatt.

A Bíróság úgy ítélte, hogy az 1423/1956. számú törvény anélkül adott széles mérlegelési jogkört a bíróságoknak, hogy kellő világossággal jelezte volna e mérlegelési jogkör hatályát és gyakorlásának módját. Ezzel összhangban a kérelmezőre kiszabott megelőző intézkedések nem voltak eléggé előreláthatóak és nem társultak megfelelő biztosítékokkal a különböző lehetséges visszaélésekkel szemben.

A Bíróság ezért úgy találta, hogy a törvényt bizonytalan és túlságosan tág kifejezésekkel fogalmazták, és az nem elégítette ki a Bíróság esetjogában megfogalmazott előreláthatóság követelményét. Sem azokat a személyeket, akikre az intézkedések alkalmazhatók, sem az egyes intézkedések tartalmát nem határozták meg kellő pontossággal és egyértelműséggel. A Bíróság arra a következtetésre jutott: a kérelmező mozgásszabadságába történő beavatkozásról nem mondható, hogy a törvényesség Egyezményből fakadó követelményét kielégítő jogszabályi rendelkezésen alapult. A Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. cikkét tehát megsértették tekintettel a szóban forgó törvény előreláthatóságának hiányára tekintettel.

Azon tény kapcsán, hogy a tárgyalás nem volt nyilvános, a Bíróság emlékeztetett, hogy noha a nyilvános tárgyalás az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésében foglalt alapelvnek minősül, az ilyen tárgyalás tartására vonatkozó kötelezettség nem abszolút jog. Kiemelte, hogy a Kormányzat elismerte a 6. Cikk 1. bekezdésének sérelmét annyiban, hogy a Bari Kerületi Bíróság és a Bari Fellebbviteli Bíróság előtti tárgyalások nem voltak nyilvánosak. Észlelte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek nyilvánította az 1423/1956. számú törvény 4. szakaszát és az 575/1965. számú törvény 2ter. szakaszát annyiban, hogy azok nem biztosítják az egyéneknek a lehetőséget, hogy nyilvános tárgyalás tartását kérjék a vagyontárgyakkal kapcsolatos megelőző intézkedések alkalmazása iránti eljárásban. Továbbá, a Bíróság álláspontja szerint az ügy körülményei megkövetelték, hogy nyilvános tárgyalást tartsanak, szem előtt tartva azt, hogy a hazai bíróságoknak olyan vonatkozásokat kellett értékelniük, mint a kérelmező jelleme, viselkedése és társadalomra veszélyessége, amelyek mindegyike döntő a megelőző intézkedések kiszabása és alkalmazása szempontjából. A Bíróság ezért úgy ítélte, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

Ami azt a panaszt illeti, hogy az eljárás tisztességtelen volt, a Bíróság észlelte, hogy a kérelmező legnagyobb sérelme az volt, hogy a kerületi bíróság önkényesen mérlegelte a bizonyítékokat. Rámutatott azonban arra, hogy a Fellebbviteli Bíróság a kérelmező javára döntött és hatályon kívül helyezte a megelőző intézkedéseket. A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az eljárást a maga egészében tekintve a tisztességes eljárás követelményével összhangban folytatták le, és az Egyezmény 6. cikkét ebben a tekintetben nem sértették meg.

Az Egyezmény 13. cikkének állítólagos sérelmét illetően a Bíróság észlelt, hogy a kérelmező

fellebbezhetett a Bari Fellebbviteli Bírósághoz, és érvelhetett amellelt, hogy a különleges megfigyelés elrendelése és a kötelező lakhely kijelölése törvénytelenül történt. Miután felülvizsgálta a különleges megfigyelés elrendelésének feltételeit és arányosságát, a Fellebbviteli Bíróság hatályon kívül helyezte azt. A Bíróság úgy ítélte, hogy az olasz jog alapján a kérelmező rendelkezésére állt olyan hatékony jogorvoslat, amely biztosította számára a lehetőséget, hogy állításait és sérelmeit felhozza. Az Egyezmény 13. cikkét a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. cikke tekintetében ezért nem sértették meg.

A Bíróság a kérelmező javára 5,000 Euro nemvagyonai kártérítést ítelt meg.

A Kúria emberi jogi vonatkozású határozatai

Büntető ügyszak

Bfv.I.1.200/2016/6.

Nem alapos a felülvizsgálati indítványnak az abszolút eljárási szabálysértésre történő hivatkozása, ha az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében a nyilvánosságot a tárgyalás egy részéről – a sértett és a körébe tartozó tanúk védelme idejére – kizárja és egyszersmind nevezettek kihallgatását a terheltek távollétében tartja meg.

A Be. 373. § (1) bekezdés II. f) pontja szerint abszolút hatályon kívül helyezési ok, ha a tárgyalásról a nyilvánosságot törvényes ok nélkül kizárták. A tárgyalás nyilvánosságáról a Be. 237-239. §-ai rendelkeznek. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint a tisztességes, nyilvános tárgyaláshoz való jog alapjog. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkének 1. pontja a tárgyalás nyilvánosságának érvényesülését a tisztességes eljárás alapjának, a védelemhez való jog biztosítékának tekinti, amely a demokratikus társadalomban elfogadott indokok alapján, szűk körben korlátozható.

A tárgyalás nyilvánossága egyrészt garantálja az igazságszolgáltatás ellenőrizhetőségét a büntető ügy terheltje és az ügy iránt érdeklődést mutató közönség részére, másrészt a generális prevenció is ezáltal érvényesülhet.

A tárgyalás nyilvánossága, mint alapelv és garanciális alkotmányos jog azonban összeütközésbe kerülhet más alapvető jogokkal, így a személyek biztonságához [Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdés második fordulata] fűződő alapjogával. A Be. 237. § (3) bekezdés c) pontja értelmében a bíróság a nyilvánosságot az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről kizárhatja az eljárásban résztvevő személyek vagy a tanú védelme érdekében.

Az elsőfokú bírósági tárgyalást szabályozó Be. XIII. Fejezet I. Cím rendelkezései szerint a büntetőügy terheltjének joga – és szűk kivételtől [Be. 281. § (9) bekezdés] eltekintve – kötelessége is a tárgyaláson való jelenlét. A terhelt jelenléte által érvényesülhet legteljesebb mértékben a védekezéséhez fűződő jogosultsága, és ezen belül a kérdezési és észrevételezési joga. A terhelt ezen - jelenléti - joga sem korlátlan. A Be. 292. § (2) bekezdésben megfogalmazott szabály szerint a tanács elnöke az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára, illetőleg hivatalból a tanú kihallgatásának tartamára a tárgyalóteremből eltávolíttatja azt a terheltet, akinek jelenléte a tanút a kihallgatása során zavarná.

Az elsőfokú bíróság a nyilvánosságot a 2014. július 1., 2015. január 15., 2015. március 19. és 2015. július 1. napjain tartott tárgyalásokon a tanúk kihallgatásának idejére zárta ki, egyebekben a törvényszék az ügyben nyilvános tárgyalás tartott. A törvényszék ügydöntő határozatában részletesen számot adott a nyilvánosság kizárásáról és egyes tanúknak a terheltek távollétében történt kihallgatásáról.

Az első tárgyalás megtartása előtt A., B. tanúk írásban jelezték, hogy vallomásukat a terheltek jelenléte nélkül kívánják megtenni. Azon tárgyalásokat megelőzően, amelyen a tanúk meghallgatására is sor került volna, a tárgyalóterem előtt nagy számban (8-10 fő) jelentek meg olyan személyek, akik megjelenése, fizikai testalkata, viselkedése egyértelműen félelemkeltő volt, és akik nyilvánvalóan a

terheltek társaságához tartoztak. A bíróság a közvetlenség elve alapján egyértelműen megállapította, hogy e személyek célja a tanúk befolyásolása, megfélemlítése volt. E személyek közül nem mindenki kívánt egyébként a tárgyaláson részt venni hallgatóságként, csak egy részük, egy részük kizárólag a tárgyalóterem előtt kívánt erőt demonstrálni.

A bíróság megállapította azt is, hogy A. tanú a tárgyalást megelőzően jelezte, hogy a tárgyalást megelőző éjjelen az üzemanyagtöltő állomás mellett nagyszámú, „kigyúrt” félelmet keltő személy jelent meg, akik nem csináltak semmit, kizárólag demonstratív jelleggel jelen voltak egy óra hosszat. A tanú úgy nyilatkozott, hogy e személyek azonos „típusú” személyek voltak mint a terheltek, biztos, hogy az „ő embereik voltak”. Mindezekre felül a bíróság értékelte azt is, hogy az I. rendű terhelt 2014. júniusban történt szabadulását követően A. elmondása szerint szinte azonnal a töltőállomáshoz ment, egy vele lévő, szintén félelmet keltő kinézetű személy társaságában, ahol burkoltan megfenyegette.

A tárgyalás megkezdését követően, A. tanú meghallgatása elején a bíróság nyilatkozta a tanút - különösen korábbi írásbeli kérelmére figyelemmel -, hogy kéri-e, hogy a terheltek ne legyenek jelen a tárgyaláson, amelyre ekkor a tanú bizonytalanul nyilatkozva azt mondta, hogy jelen lehetnek, majd a vallomását egyértelműen félve, feszülten tette meg, végül úgy nyilatkozott, hogy fél a terheltektől. Mindezekre figyelemmel rendelte el a bíróság a zárt tárgyalást, valamint azt is, hogy a terheltek a tanú meghallgatásánál nem lehetnek jelen, amelyet egyébként a bíróság a továbbiakban valamennyi tanú tekintetében fenntartott, illetve intézkedett a tanúk épületen belül történő elkülönítéséről. A fent már írtakon felül, C., D., E. már a tárgyalások előtt úgy nyilatkoztak, hogy nem tesznek vallomást a terheltek jelenlétében, velük találkozni sem szeretnének, és további tanúk a megjelenésükkor ezzel teljesen megegyezően nyilatkoztak.

A terheltek egyértelműen felismerhető módszere volt az, hogy az ismeretségükbe tartozó, félelemkeltő kinézetű személyek megjelentek a tárgyalásokon, illetve az egyik tárgyalás előtt az üzemanyagtöltő állomásnál. E személyek nem tettek semmit, de önmagában a megjelenésük és a jelenlétük elegendő volt a tanúk befolyásolására. Mindezekre figyelemmel a bíróság kizárólag a zárt tárgyalás elrendelésével látta biztosítottak a tanúk védelmét, illetve a tanúk vallomásának befolyástól mentes megtétele érdekében a tanúk vallomásának idejére a terheltek tárgyalóteremből történő eltávolítását is szükségesnek ítélte.

Ellentétben a felülvizsgálati indítványban előadottakkal a másodfokon eljáró bíróság részletesen vizsgálta és a jogerős határozatában számot is adott a védő vélekedése szerinti eljárási szabálysértéseket állítólagosan megalapozó hivatkozásokról. Ennek során megállapította, hogy eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a 23-I. sorszám alatti végzését a Be. 237. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére nem indokolta. Mindemellett a Be. 373. § (1) bekezdés II. f) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértést a nyilvánosság törvényes ok nélküli kizárása képez, a nyilvánosság kizárásáról rendelkező határozat indokolásának elmulasztása legfeljebb relatív eljárási szabálysértés, amely - a törvényes ok fennállása esetén - önmagában nem von maga után feltétel nélküli hatályon kívül helyezést. Az eljárási hibát a kerületi bíróság utóbb orvosolta, hiszen a 23. számú tárgyalási jegyzőkönyv szerinti tanúkat a 2015. január 15-i határnapra újra megidézte, amikor is 79-I. sorszám alatti, immár indokolással ellátott végzésével újra a nyilvánosság kizárásáról rendelkezett. Emellett ítéletében is kitért arra, mely okból került sor zárt tárgyalás elrendelésére.

A másodfokú bíróság a védelmi perorvoslatokban foglaltakra figyelemmel utalt arra is, hogy a nyilvánosság kizárását a tanúvédelem önmagában is megalapozhatja, a Be. 237. § (3) bekezdés c) pontjában foglalt feltétel megállapíthatóságát érintően a bíróságnak mérlegelési joga és egyúttal kötelezettsége van.

A nyilvánosság kizárását megalapozó törvényes ok megállapíthatósága tekintetében a másodfokú bíróság kiemelte az alábbi - részben az elsőfokú bíróság által is hivatkozott - körülményeket, melyek alapján a kerületi bíróság fent hivatkozott mérlegelési joga egyértelműen megnyílt. A. 2014. május 28., míg B. 2014. május 29. napján kelt beadványában személyes biztonságuk érdekében kérték, hogy vallomásukat a terheltek jelenléte nélkül tehessek meg. Jóllehet ekkor még a terhelteken kívüli személyektől való fenyegetettségre utalás nem történt - utóbb a tanúkat veszélyeztető személyek köre kibővült - jelentősége van annak, hogy már a legelső tárgyalási határnapot megelőzően, nemcsak a sértett, hanem további tanú is jelezte félelmét.

A 2014. július 1-jei tárgyalás előtt A. sértett más tanúkkal együtt jelezte azt is, hogy nem kíván vallomást tenni a bíróságon, mert fél a terheltektől, illetve körétől; A. beszámolt arról is, hogy az I. rendű terhelt 2014. június 26-i szabadulását követően, 2014. június 30-án nagyszámú, erős testfelépítésű személyekkel együtt erődemonstrációt tartott a sértett által üzemeltetett üzemanyag-töltő állomás közvetlen közelében, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság A. tanú személyi védelmét kezdeményezte. A. 2014. július 2-án ugyancsak jelezte, hogy az I. rendű terhelt és emberei folyamatosan bejárnak a benzinkútra, ahol nem vásárolnak semmit, csak „körülnéznek”, melyre tekintettel érdeklődött, megtörtént-e személyi védelmének elrendelése. A 23. számú jegyzőkönyv szerint A. sértett a 2014. július 1-jei tárgyaláson láthatóan nagyon feszült volt, a II. rendű terhelt, illetve a hallgatóság felé forgolódott, és a kerületi bíróság erre tekintettel döntött először arról, hogy a tanúk kihallgatásának idejére zárt tárgyalást rendel el.

A sértett valós félelmét mutatja az a kerületi bíróság által ugyancsak értékelt körülmény, hogy a töltőállomást érintő üzemeltetői jogviszonyát megszüntette, a töltőállomás visszaadására vonatkozó szándékát már a 2014. július 1-jei tárgyaláson jelezte.

A másodfokú bíróság kifejtette, hogy B., F., G., H. és I. tanúk vallomásaiból egyaránt az tűnik ki, hogy a tanúk féltek a terheltektől. Ezt B. egyértelműen ki is jelentette, de F. azon nyilatkozata is félelmet tükröz, melyben - elismerve, hogy féltek a kutasok - kijelenti, hogy ő is örült és megkönnyebbült, amikor eltűntek a terheltek, és félt attól, hogy visszamennek. G. ugyancsak azt erősítette meg, hogy mindenki tartott a terheltektől egy kicsit, F. is. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy G. a védelem által hivatkozott kijelentésén túl azt is nyilatkozta, hogy nem szeretné, ha a terheltek tudnák hol dolgozik, nem akar velük találkozni. E nyilatkozat egyértelműen a tanú félelemérzetére utal.

Kiemelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy C. és J. tanúk is azt jelezték a bíróság felé, hogy nem hajlandók mondani semmit, ha a terheltekkel és társaikkal találkozni kell. Tehát - a védői érveléssel szemben - a tanúk nemcsak a terheltek, hanem a terheltek társainak eltávolítását is kérték. A rendelkezésre álló adatok figyelembevételével az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság a terheltek társait a hallgatóság soraiban ülő személyekkel részben vagy egészében azonosította, alappal nem támadható, e személyeket a tárgyalóteremtől pedig csakis a nyilvánosság kizárásával lehetett távol tartani.

Ebben a körben utalt a másodfokú bíróság a 119. sorszámú hivatalos feljegyzésre, mely rögzíti, hogy a 2015. július 1-jei tárgyalási napon, a tárgyalóterem előtt 10-12 erős testfelépítésű személy jelent meg, akiktől a bíróság folyosóján szinte mozdulni sem lehetett. Ez alkalommal A. és D. tanúk közölték, hogy tudják, hogy ezek a személyek a terheltekhez tartoznak és nagyon félnek tőlük. A másodfokú bíróság megítélése szerint az ismert adatok kellő fokban valószínűsítik nem csak a sértett, hanem további tanúk terheltek, illetve a terheltekhez kapcsolódó személyek általi fenyegetettségét, mely személyek a bíróságon is megjelentek.

A törvényszék álláspontja az volt, hogy a fenti körülmények együttes értékelésével helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a tanúk érdekében a nyilvánosság kizárása szükséges volt, mely döntésének az iratok tartalmának megfelelő és logikus magyarázatát is adta, így a védelem által sérelmezett abszolút hatályon kívül helyezési ok nem valósult meg.

A Kúria osztotta a Legfőbb Ügyészség írásbeli nyilatkozatában kifejtetteket, miszerint a nyilvánosság kizárására a tárgyalás egy részéről az eljárási szabályok megsértése nélkül került sor, nincs alap az ügy jellegének, és a közvetlenség elve alapján tapasztaltaknak a figyelembe vételével, mérlegelés alapján meghozott bírósági döntés törvényességének a megkérdőjelezésére. A felülvizsgálati indítványban írtakkal szemben a tanúknak a terheltektől, illetőleg a terheltek baráti, ismeretségi körébe tartozó személyektől való félelme megalapozhatja a nyilvánosság kizárását, és a bíróság ezt a helyzetet felismerve, nem támadható módon döntött a nyilvánosság kizárásáról.

A Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontja értelmében a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek részvétele a törvény értelmében kötelező.

Az eljáró bíróság nem sértett eljárási szabályt a tanúknak az I. rendű terhelt távollétében történő kihallgatásával sem. A tanúk védelme érdekében alkalmazott rendelkezés a fentebb megjelölt

indokolásra figyelemmel szükséges volt, és a bíróság minden esetben ismertette az I. rendű terhelttel a távollétében kihallgatott tanú vallomását. A Kúria álláspontja szerint is a bíróság helyesen járt el, amikor mérlegelési jogkörében a nyilvánosságot a tárgyalás egy részéről – a sértett és a körébe tartozó tanúk védelme idejére – kizárta és egyszersmind nevezettek kihallgatását a terhelt(ek) távollétében tartotta. Ez a bírósági döntés az adott esetben törvényes, szükségszerű, indokolt és helyes volt annak érdekében, hogy a bíróság igazságszolgáltatási funkciót teljesíteni tudja, és a tanúk vallomásai által befolyásmentes és objektív bizonyítékok birtokába kerüljön. A bíróság döntése ugyanakkor összhangban volt a kérdéskörre vonatkozó európai uniós normával is.

Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 2012/29/EU Irányelve a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról is akként rendelkezik, hogy a tagállamoknak a bírósági eljárások során olyan intézkedéseket kell biztosítani a specifikus védelmi szükségletekkel rendelkező áldozatok számára, amelyek lehetővé teszik a tárgyalásnak a nyilvánosság kizárásával történő megtartását [23. cikk (3) bekezdés d) pont].

A védekezéshez való jog sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy rendelkezésre álljanak azok az intézkedések, amelyek célja, hogy megvédjék az áldozatok és családtagjaik biztonságát a másodlagos és ismételt áldozattá válással, a megfélemlítéssel, valamint a megtorlással szemben, ideértve az áldozatok érzelmi vagy pszichés károsodásával szembeni védelmét, valamint méltóságuk megóvását a kihallgatásuk és vallomástételük során.

Az intézkedések pontos természetét az egyéni értékelés során, az áldozat kívánságának figyelembevételével kell meghatározni. Bármely ilyen intézkedés terjedelmét a védekezéshez való jog sérelme nélkül és az igazságszolgáltatási mérlegelési jogkör szabályaival összhangban kell meghatározni. Az áldozatok eljárással kapcsolatos aggályait és félelmeit döntő tényezőként kell figyelembe venni annak megállapításakor, hogy szükségük van-e bármilyen külön intézkedésre. A nyilvánosság mint alkotmányos garancia ugyanis nem szolgálhat joggal való visszaélés alapjául, és nem lehet akadályozója annak, hogy a tanúk eleget tehessenek igazmondási kötelezettségüknek.

A bíróság döntése által a terheltnek sem alkotmányos, sem büntetőeljárás jogai nem sérültek, a tanúk vallomásai az eljárási szabályoknak megfelelően ismertetésre kerültek, és arra észrevételeket tehettek. Mindebből következően alaptalan a felülvizsgálati indítvány azon állítása, hogy a nyilvánosság részbeni kizárásával és a tanúknak a terhelt távollétében történt kihallgatásával az első fokon eljáró bíróság a Be. szabályaival ellentétesen rendelkezett, és azáltal olyan abszolút eljárási szabálysértést követett el, melynek következtében a jogerős határozat hatályon kívül helyezése lenne indokolt.

Az I. rendű terhelt a 2014. július 1. napján, és a 2014. október 21. napján tartott tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg. A bíróság a Be. 281. § (5) bekezdése alapján az I. rendű terhelt távollétében megtartott tárgyalási jegyzőkönyveket a Be. 281. § (8) bekezdésében írtaknak megfelelően a 2015. január 15-i tárgyaláson ismertette. Az eljárás megfelelt a Be. rendelkezéseinek, következésképpen a felülvizsgálati indítvány ez okból sem alapos.

Gazdasági ügyszak

Gfv. VII.30.367/2016/8.

A tisztességes eljáráshoz való jog a választottbíróági eljárásban is érvényesíthető alapelv.

A felperes által érvénytelenítési okként szintén megjelölt, az 1994. évi LXXI. törvény (Vbt.) 55. § (1) bekezdés e) pontja alapján kérhető azonban a választottbíróági ítélet érvénytelenítése, ha a választottbíróág eljárása nem felelt meg a felek megállapodásának.

A felek megállapodása értelmében a jogvitájuk Választottbíróág által történő elbírására alkalmazni rendelt Eljárási Szabályzat 17. §-a (1) bekezdésének második mondata akként rendelkezik, hogy „A választottbíráskodásról szóló törvény kötelezően alkalmazandó rendelkezéseiben és az Eljárási Szabályzatban nem szabályozott eljárási kérdések tekintetében – a felek egybehangzó rendelkezése hiányában – az eljáró tanács saját belátása szerint jár el, figyelembe véve a felek közötti jogviszony hazai vagy nemzetközi jellegének megfelelő általános eljárási elveket.” Az Eljárási Szabályzatban

szereplő általános eljárási elvek fordulat megfelelően úgy értelmezendő, hogy az magában foglalja az alapvető eljárási garanciákat (alapelveket) is.

A Magyarország által 1992. november 5-én ratifikált és az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (Emberi Jogok Európai Egyezménye, a továbbiakban: EJEE) 6. cikkének 1. bekezdése alapelveként rögzíti a tisztességes eljáráshoz való jogot. Magyarország Alaptörvénye a XXVIII. cikkének (1) bekezdésében is megfogalmazza ezt az általános eljárási elvet, amely a választottbíróági eljárásban is garanciális követelményként érvényesül.

A Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria elvi jelentőségű határozataiban hangsúlyozta, hogy a választottbíróági eljárásban is garanciális követelmény a tisztességes eljáráshoz való jog (EBH2011.2421., EBH2008.1794., EBH2006.1429.).

Az előzőekben kifejtettekből következően az Eljárási Szabályzat alapján eljáró választottbíróáságnak általános eljárási elvként érvényesítenie kell a felek tisztességes eljáráshoz való jogát.

A tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése megköveteli, hogy a választottbíróóság a felek által előadottakat számba vegye, mérlegelje, és annak alapján hozza meg a döntését. Ebbe beletartozik az, hogy amennyiben az egyik fél olyan tények fennállását állítja, amelyek a választottbíróóság szerint megállapítható szerződésszegés (késedelem) miatti felelősség alóli kimentésre alkalmasak, azokat a választottbíróóság megvizsgálja és értékeli. A tisztességes eljárás elvével, így az Eljárási Szabályzat 17. §-ának (1) bekezdésében foglalt követelménnyel ellentétes az a választottbíróági eljárás, amelyben a Választottbíróóság ítéletében iratellenesen tagadja a fél által tett valamely előadás, védekezés tényét, majd a ténylegesen megtett előadás, védekezés hiányára hivatkozással hozza meg érdemi határozatát.

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Polgári ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Közigazgatási ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Kiadja: A Kúria Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda

Felelős szerkesztő: Dr. Pomeisl András József

Szerkesztőbizottság: Dr. Kovács András, Dr. Molnár Gábor, Dr. Osztovits András, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin

Munkatárs: Dr. Kiss Nikolett Zsuzsanna; Dr. Tancsik Annamária

Figyelem! A jelen hírlevélben közölt anyagok nem tekinthetők a Kúria hivatalos állásfoglalásának, hivatalos fordításnak illetve hivatalos közlésnek, csupán a tájékoztatást és figyelemfelkeltést célozzák, ezért azokra jogokat alapítani nem lehet.